

Съдържание

I Резолуции, препоръки и становища

РЕЗОЛЮЦИИ

Комитет на регионите

109-а пленарна сесия, 3 и 4 декември 2014 г.

2015/C 019/01	Резолюция на Комитета на регионите относно съобщението на Европейската комисия „Инвестиционен план за Европа“	1
---------------	---	---

СТАНОВИЩА

Комитет на регионите

109-а пленарна сесия, 3 и 4 декември 2014 г.

2015/C 019/02	Становище на Комитета на регионите — „Насърчаване на качеството на публичните разходи по въпроси, свързани с действията на ЕС“	4
2015/C 019/03	Становище на Комитета на регионите — „Шести доклад относно икономическото, социалното и териториалното сближаване“	9
2015/C 019/04	Становище на Комитета на регионите — „Пакет за промишлената политика“	15
2015/C 019/05	Становище на Комитета на регионите — „Иновации в синята икономика: реализиране на потенциала на нашите морета и океани за създаване на работни места и растеж“	24
2015/C 019/06	Становище на Комитета на регионите — „Ефективни, достъпни и устойчиви системи на здравеопазване“	28
2015/C 019/07	Становище на Комитета на регионите — „Макрорегионална стратегия на Европейския съюз за Алпийското пространство“	32
2015/C 019/08	Становище на Комитета на регионите — Информация за мултимодални пътувания, услуги по планиране и продажба на билети	36
2015/C 019/09	Становище на Комитета на регионите — „Възстановяване на връзката между Европа и нейните граждани — нуждата от повече и по-добра комуникация на местно равнище“	40

2015/C 019/10	Становище на Комитета на регионите — „Страните в съседство на кръстопът: изпълнение на Европейската политика за съседство през 2013 г.“	45
2015/C 019/11	Становище на Комитета на регионите — „Рамка за качество на ЕС за предвиждане на промените и реструктуриране“	50
2015/C 019/12	Становище на Комитета на регионите — „Усилия за насърчаване на истинска солидарност в рамките на действителна европейска миграционна политика“	54
2015/C 019/13	Становище на Комитета на регионите — „Важността на по-голямата взаимосвързаност на Европа с акцент върху потенциала на сектора на ИКТ като източник на растеж“	59
2015/C 019/14	Становище на Комитета на регионите — „Политиката по отношение на интернет и управлението му“	65
2015/C 019/15	Становище на Комитета на регионите — „Европейското кино в цифровата епоха“	70
2015/C 019/16	Становище на Комитета на регионите — Признаване на уменията и компетентностите, придобити чрез неформално и самостоятелно учене	75
2015/C 019/17	Становище на Комитета на регионите — „Мобилно здравеопазване“	80

III *Подготвителни актове*

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

2015/C 019/18	Становище на Комитета на регионите — Пакет „Биологично производство“	84
---------------	--	----

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

109-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ, 3 И 4 ДЕКЕМВРИ 2014 Г.

Резолюция на Комитета на регионите относно съобщението на Европейската комисия „Инвестиционен план за Европа“

(2015/C 019/01)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ,

като взе предвид Съобщението на Европейската комисия относно „Инвестиционен план за Европа“,

1. приветства факта, че новата Комисия постави инвестициите за растеж и работни места в центъра на своя дневен ред, и подчертава готовността на Комитета на регионите да си сътрудничи с институциите на Европейския съюз, по-специално с Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка, за осигуряването на политическата ангажираност, необходима за успешното осъществяване на плана, който съчетава по-големи инвестиции със структурни реформи;
2. приветства признаването в предложения инвестиционен план на ролята на местните и регионалните власти в насърчаването на инвестициите в растеж и работни места, като се има предвид фактът, че през 2013 г. поднационалните органи на управление са осъществили 55 % от публичните инвестиции в ЕС-28 ⁽¹⁾;
3. приветства признаването от Европейската комисия на настоящия значителен недостиг на инвестиции, като сегашните равнища на инвестициите са по-ниски от средните с 230 до 370 милиарда евро годишно;
4. подчертава, че инвестиционният план следва да постави началото на по-широка инвестиционна стратегия на ЕС, обвързана тясно с преразглеждането на стратегията „Европа 2020“ и взаимно свързана с премахването на регулаторната тежест;
5. предлага темпът на инвестициите за отделните държави членки да се използва като критерий за макроикономически надзор;

Деблокиране на финансови ресурси за стимулиране на инвестициите на европейско, национално и регионално равнище

6. подчертава, че публичните инвестиции трябва да съответстват на изискването за устойчивост на публичния дълг; подчертава, че качествените публични инвестиции са стимул, а често и предпоставка за частните инвестиции и тяхното възобновяване следва да бъде насочено към постигане на крайни резултати, водещи до намаляване на съотношението дълг/БВП;
7. призовава държавите членки, регионалните и местните власти да реагират положително на призива за доброволно участие в Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ);
8. подкрепя предложението на Комисията публичните инвестиции в подкрепа на проекти по ЕФСИ да бъдат изключени от изчисляването на дефицита по Пакта за стабилност и растеж;

⁽¹⁾ Шести доклад относно икономическото, социалното и териториалното сближаване: инвестиции за работни места и икономически растеж — СОММ473-2014.

9. счита, че това изключение съответства на призива на Комитета на регионите националното съфинансиране по европейските структурни и инвестиционни фондове да бъде изключено от изчисляването на дефицита по Пакта за стабилност и растеж, и в този смисъл призовава Европейската комисия да оцени изпълнимостта на този призив;
10. подкрепя оценката на Комисията, че без финансовото и проектното участие на регионалните власти инвестиционният план няма да постигне достатъчно голям ефект на лоста за реалната икономика;
11. изразява съмнение дали прогнозираното съотношение на собствените към привлечените средства от 1:15 може да бъде постигнато в целия ЕС, предвид факта, че някои по-слабо развити региони не разполагат със стабилен частен сектор, който да може да осигури допълнително финансиране за проектите;
12. приветства обявеното от Комисията намерение новият ЕФСИ да бъде създаден в допълнение към европейските структурни инвестиционни фондове; подчертава, че трябва да се избягва всякакво застъпване между ЕФСИ и ЕСИФ, и настоява да бъде уточнена необходимата допълняемост между тези инвестиционни фондове, включително по отношение на използването на финансови инструменти;
13. призовава да бъде осигурен достъп за дребномащабни проекти, които допринасят за създаване на работни места на местно равнище, и подчертава необходимостта от план за балансирано разпределяне на инвестициите между градските и селските райони;
14. подчертава, че този пакет не бива да оказва отрицателно въздействие върху проекти, започнати или планирани по съществуващите програми COSME и „Хоризонт 2020“;
15. счита, че капиталовите инжекции не бива да бъдат насочени единствено към количествен левъридж като цяло, но и към качествени инвестиции в области като образование, обучение, научни изследвания, транспорт, инфраструктура, здравеопазване, енергийна ефективност и устойчиво развитие, които повишават потенциала за растеж;

Местните и регионалните власти в ролята на ключови участници в насочването на финансирането към ключови инвестиционни проекти

16. приветства намерението на Комисията да си сътрудничи с всички публични и частни заинтересовани страни на регионално равнище, за да улесни осъществяването на ключови инвестиционни проекти и да им осигури достъп до подходящи източници на финансиране; подчертава, че публично-частните партньорства биха могли да осигурят конкурентоспособност, но трябва да имат ясно определени области и договорени цели; призовава Комисията да изисква от държавите членки да подхождат прозрачно към избора на проектите, като споделят процеса с регионалните и местните власти;
17. подчертава, че при осъществяването на инвестиционния пакет е необходимо по-голямо участие на национални и регионални банки за развитие;
18. предлага принципите на ОИСР за публичните инвестиции да бъдат взети предвид при оценката на предвидените инвестиционни проекти;
19. подкрепя идеята за консултантски „център“, който да предоставя обслужване на едно гише в сферата на инвестициите и да гарантира определянето на европейски приоритети; подчертава способността на местните и регионалните власти да осъществяват контакти с авторите на проекти, инвеститорите и публичните управляващи органи с цел улесняване на достъпа до източници на финансиране за ключови инвестиционни проекти;
20. приветства обявената в плана инициатива да се предостави подкрепа за рисковото финансиране на МСП; при все това, поради факта, че МСП са най-уязвимите предприятия в периоди на икономическа и финансова нестабилност, подкрепата следва да бъде изцяло гарантирана от ЕИБ по цени, различни от пазарните; подчертава, че подкрепата за рисковото финансиране трябва да обхваща също малките предприятия и микропредприятията, и изразява тревога, че широкото определение за предприятия със средна капитализация би могло да доведе до това от подкрепата да се възползват най-вече по-големи предприятия със средна капитализация;
21. подкрепя инициативата за организиране на семинари „Инвестиции в Европа“ на регионално равнище и потвърждава готовността си да допринесе за техния успех със своя експертен опит;

По-ефикасна среда за публичните администрации в процеса на осъществяване на инвестициите

22. подчертава, че капацитетът и качеството на местните и регионалните администрации за определяне и изготвяне на подходящи проекти често е най-голямата спънка пред привличането на повече частни инвестиции; отбелязва, че местните и регионалните власти могат да бъдат изложени на допълнителни финансови и административни тежести по време на осъществяването на плана; подчертава значението на работата с местните и регионалните власти за определянето на регулаторните и нерегулаторните пречки, като се има предвид, че местните и регионалните власти осъществяват на практика около 70 % от решенията, вземани от ЕС;
23. подчертава, че вследствие от това съществува необходимост от по-целенасочена техническа помощ за изграждането на административния капацитет на поднационалните администрации, за да могат ефективно да се справят със структурните реформи, насочени към подобряване на инвестиционния климат;
24. призовава за опростени процедури, които да позволяват навременното одобряване на проектите, за да се избегнат забавяния при осъществяването на плана;
25. споделя възгледа, че ефикасното и навременно транспониране на правилата на ЕС относно възлагането на обществени поръчки, включително по отношение на новаторските партньорства и насърчаването на инструменти за електронно възлагане на обществени поръчки, ще подобри условията за инвестиции; във връзка с това подчертава, че понастоящем много възлагащи органи не разполагат с техника за обработка на електронни фактури, поради което държавите членки следва да предприемат действия за разработване на подходящи ИТ системи и осигуряване на решения за запълване на съществуващата празнина;
26. поема ангажимент да даде приноса си към проекторегламента за осъществяването на инвестиционния план, който се очаква да бъде приет от Комисията през януари 2015 г.;
27. възлага на своя председател да изпрати настоящата резолюция на Европейския парламент, Съвета, Европейската комисия и председателя на Европейския съвет.

Брюксел, 4 декември 2014 г.

*Председател
на Комитета на регионите*

Michel LEBRUN

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

109-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ, 3 И 4 ДЕКЕМВРИ 2014 Г.

Становище на Комитета на регионите — „Насърчаване на качеството на публичните разходи по въпроси, свързани с действията на ЕС“

(2015/С 019/02)

Докладчик Catuscia Marini (IT/ПЕС), президент на регион Умбрия
Отправен документ

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. подчертава, че продължаващата финансова, икономическа и социална криза променя коренно условията за финансиране на реалната икономика. В този контекст все по-голямо значение придобива подкрепата за публичните и частните инвестиции в дългосрочен план. Всъщност публичните инвестиции могат да бъдат не само стимул за частните инвестиции, но и предпоставка за тях, тъй могат да бъдат от полза за създаването на подходящите структурни условия, при които работи икономиката в даден регион, и могат да действат антициклично в периоди на неблагоприятни икономически условия. Освен в допълнение на частни инвестиции, публични инвестиции могат да се правят за изпълнение на цели от общ интерес в области (като образованието, обучението, научните изследвания, инфраструктурата, здравеопазването, околната среда и др.), в които публичната интервенция е необходима, тъй като по-широките ползи за обществото не отговарят на моделите за частни инвестиции;
2. отбелязва, че макар в световен мащаб преките инвестиции да нарастват с почти двукратно темпове ⁽¹⁾, в Европейския съюз частните инвестиции намаляват. Същевременно настоящите изключително ниски реални лихвени проценти предлагат ограничени стимули за частния сектор, за да подкрепи публичните инвестиции в краткосрочен план. Ето защо е важно да се създадат благоприятни условия, които да стимулират частните инвестиции, като същевременно се повишат нивото, качеството и ефективността на публичните инвестиции, за да се компенсира чрез публично търсене липсата на частно търсене;
3. подчертава, че според доклада на МВФ „Световни икономически перспективи“ от октомври 2014 г. ⁽²⁾ „за икономики, които имат ясно определени инфраструктурни нужди и ефективни процеси на публични инвестиции и при наличие на икономически застои и парично приспособяване, съществуват убедителни аргументи в полза на увеличаването на публичните инвестиции в инфраструктура.“
4. подчертава, че между 2008 г. и 2013 г. публичните инвестиции намаляха с 20 % в реално изражение. Признава, че негълното усвояване на публичните инвестиции започна преди кризата и оттогава се влоши значително. По време на кризата публичните инвестиции действително бяха допълнително ограничени от публичната интервенция за рекапитализация на банки, които трябваше по-специално да се справят с последиците от частните свръхинвестиции в недвижима собственост в някои страни от еврозоната. Според последните прогнози на Комисията за 2013 и 2014 г., през 2014 г. публичните инвестиции в ЕС-27 ще достигнат до исторически ниски нива, след като през 2013 г. това беше отбелязано при частните инвестиции ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Вж. United Nations World Investment Report 2014 (Доклад на ООН за инвестициите по света за 2014 г.), 24 юни 2014 г., http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_en.pdf

⁽²⁾ <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2014/02/pdf/c3.pdf>

⁽³⁾ Вж. Шести доклад за сближаването, стр. 142.

5. поради това подкрепя набиращото все по-голямо влияние общо мнение, че без насърчаване на благоприятстващи растежа инвестиции ще се окаже невъзможно да се възстанови устойчивият растеж в ЕС ⁽⁴⁾. Стимулирането на благоприятстващи растежа инвестиции е от първостепенно значение, тъй като те имат най-високия фискален мултиплициращ ефект, т.е. оказват индусирано въздействие върху растежа на реалния БВП, в сравнение с други видове разходи като държавното потребление, социалните плащания и намаляването на ДДС или увеличаването на социалните вноски от работниците и служителите ⁽⁵⁾;
6. изтъква, че ако се запази ниското равнище на качествени публични инвестиции, съществува опасност да се задълбочат допълнително разделителните линии по отношение на сближаването и конвергенцията, анализирани в Шестия доклад за сближаването на Европейската комисия;
7. обръща внимание, обаче, на факта, че възможностите за „фискално маневриране“ при публичните инвестиции биват ограничени както от високото равнище на дълга в някои държави членки, така и от предизвиканото от кризата увеличение на разходите за социални услуги и трансфери на капитал към дружествата;
8. отбелязва, че влошаването на публичните финанси и мерките за фискална консолидация, прилагани от края на 2010 г., доведоха до съществени промени в състава на публичните разходи в редица държави членки. По-конкретно, като част от мерките за данъчна консолидация бяха съкратени непропорционално благоприятстващите растежа разходи, като за периода от 2008 г. до 2012 г. в ЕС-27 те са намалели от 36,7 % на 35,6 % ⁽⁶⁾;
9. отново заявява, че органите на управление на поднационално равнище играят ключова роля по отношение на публичните инвестиции, тъй като през 2013 г. те са осъществили около 55 % от общия размер на публичните инвестиции в ЕС-28. Въпреки това делът на инвестициите, направени от поднационалното равнище на управление, спадна от 2,2 % от БВП на ЕС-27 през 1995 г. до 1,8 % през 2013 г., като от 2010 г. насам непрекъснато намалява в реално изражение ⁽⁷⁾. Този спад се дължи до голяма степен на влошаване на условията за кредитиране. В много случаи е необходимо въвеждането на правила, уреждащи кредитирането на поднационалните власти, или затягането на вече съществуващите правила като част от мерките за фискална консолидация в много държави от ОИСР, за да се ограничи публичният дълг, но това води и до допълнително намаляване на възможностите на тези държави да инвестират;
10. подчертава, че в съответствие с протокол 12 към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) държавите членки са отговорни за дефицита на държавното управление, в което влизат всички равнища на управление. Същевременно обаче, фискалните правила на ЕС оказват много различен ефект върху европейските местни и регионални власти. Въздействието им зависи от: i) това как държавите членки са транспонирали фискалните правила на ЕС в националното законодателство, ii) равнището на фискалната децентрализация в рамките на дадена държава членка, iii) нивото на правомощията на местните и регионалните власти и iv) финансовата ситуация на местните и регионалните власти, които могат да се различават значително дори в рамките на държавите членки;
11. подчертава, че докато публичните инвестиции са косвено обусловени от макроикономическите изисквания, определени от Пакта за стабилност и растеж (ПСР), за да бъдат дефицитът и държавният дълг съответно под праговете от 3 % и 60 % от БВП, в договорите за ЕС публичните инвестиции се споменават конкретно единствено в контекста на процедурата при прекомерен дефицит (ППД), в рамките на която не се прави разграничение между различните видове разходи. Всъщност, член 126, параграф 3 от ДФЕС гласи, че докладът преди началото на ППД „взема предвид дали бюджетният дефицит надвишава държавните инвестиционни разходи, както и всички останали „съответни фактори“. Сред съответните фактори, изброени в регламента за ППД, се нареждат „развитието на първичните разходи — както текущи, така и капиталови, ... изпълнението на политиките в контекста на общата стратегия за растеж на Съюза, както и качеството на публичните финанси като цяло“.

⁽⁴⁾ За определение на благоприятстващи растежа разходи вж. Европейска комисия, The Quality of Public Expenditure (Качеството на публичните разходи), 2012 г.

⁽⁵⁾ Вж. SERP Policy Brief (Кратко представяне на политиката от Центъра за прогнозни проучвания и международни данни) № 4, юли 2014 г.: A new Architecture for Public Investment in Europe (Нова архитектура на публичните инвестиции в Европа) от Natacha Valla, Thomas Brand и Sébastien Doisy, стр. 4.

⁽⁶⁾ Шести доклад за сближаването, стр. 142.

⁽⁷⁾ Шести доклад за сближаването, стр. 144.

12. отбелязва, че засега няма разработена стратегия на ЕС за публичните инвестиции, както и че Европейската комисия се е задоволила най-вече с отправянето на незаадължителни препоръки към държавите членки: „Надеждна и благоприятстваща растежа консолидация, която подобрява ефикасността на данъчната структура, както и качеството на публичните разходи, ще допринесе за стимулиране на растежа. (...) държавите членки следва да се стремят най-вече да поддържат адекватни темпове на бюджетна консолидация, като същевременно запазват инвестициите, чиято цел е постигането на целите за растеж и заетост, заложен в стратегията „Европа 2020“⁽⁸⁾. Тази препоръка беше уточнена в Годишния обзор на растежа за 2013 г., в който се подчертава, че „трябва да бъдат определени приоритети за инвестициите в образованието, научните изследвания, иновациите и енергетиката, а по възможност и увеличени, като същевременно се гарантира тяхната ефикасност (...)“; подчертава, че във всяка европейска стратегия ще трябва да се съблюдава стриктно принципът на субсидиарност;

13. при все това приветства факта, че в специфичните за всяка държава препоръки (СДП) за 2014 г. се поставя по-силен акцент върху дългосрочните мерки за насърчаване на растежа и се признава, че в реорганизираната комбинация от политики краткосрочните мерки за фискална консолидация следва да бъдат съпътствани от дългосрочни инвестиции за растеж и работни места. В СДП често се говори за научни изследвания и иновации, знания, образование, достъп до пазара за МСП (13 държави), енергийния сектор (12 държави) и транспортната и ширококоловата инфраструктура (8 държави)⁽⁹⁾;

14. припомня, че в приетия от държавните и правителствените ръководители на 28 и 29 юни 2012 г. Пакт за растеж и работни места се заявява, че „особено внимание трябва да бъде отделено на инвестициите в ориентирани към бъдещето области, свързани пряко с потенциала на икономиката за растеж, и на осигуряването на устойчивостта на пенсионните системи. Комисията наблюдава въздействието на сериозните бюджетни ограничения върху стимулиращото растежа изразходване на публични средства и върху публичните инвестиции. Тя ще докладва за качеството на публичните разходи и обхвата на възможните действия в границите на ЕС и във фискалните рамки на национално равнище“. На това Европейската комисия отговори с една по-скоро академична разработка, която няма подходящ правен статут, нито съдържа каквито и да било препоръки за тази област на политика⁽¹⁰⁾;

15. смята, че не е спазена препоръката от Заключенията на Съвета на Европейския съюз от декември 2012 г. да се „(използват) възможностите, които действащата фискална рамка на ЕС предлага за постигане на баланс между нуждите от продуктивни публични инвестиции и целите за спазване на бюджетна дисциплина, (...) в рамките на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж“⁽¹¹⁾, която при все това остава много актуална, както подчерта председателят на ЕЦБ на 22 август 2014 г., когато заяви: „от 2010 г. еврозоната страда от липсата на ефективна фискална политика, особено в сравнение с други големи развити икономики [...] би било полезно за цялостното състояние на политиката, на фискалната политика да се отреди по-значителна роля редом с паричната политика, и смятам, че има възможност за това, като се отчитат нашите конкретни стартови условия и правни ограничения“;

16. припомня, че ПСР дава възможност за гъвкаво прилагане при изключителни и временни обстоятелства, които са определени от Регламент 1177/2011, и че съгласно собствената оценка на Комисията, „фискалната рамка на ЕС предлага достатъчно възможност за баланс между признаването на нуждите от продуктивни публични инвестиции и целите за спазване на фискалната дисциплина“⁽¹²⁾;

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

(17) като се позовава на Заключенията на Съвета на Европейския съюз от 27 юни 2014 г., в които беше потвърдено, че „... Съюзът трябва да предприеме смели стъпки за стимулиране на растежа, увеличаване на инвестициите, създаване на повече и по-добри работни места и насърчаване на реформите за повишаване на конкурентоспособността“ и че „това изисква и пълноценно използване на гъвкавостта, заложена в съществуващите правила на Пакта за стабилност и растеж“, призовава Комисията да публикува съобщение, в което да опише как възнамерява да прилага действащите разпоредби за гъвкавост на ПСР, за да насърчава публичните инвестиции, необходими за стимулиране на икономическия растеж;

18. припомня, че с цел осигуряване на адекватно и устойчиво равнище на нетните публични инвестиции е важно да се предотврати възможността при изпълнението на изискванията за фискални корекции правителствата да намаляват инвестиционните разходи. Действително опитът показва, че по време на пика на кризата правителствата решиха да намалят инвестициите, а не текущите разходи. Известно е, обаче, че инвестициите представляват основен лост за ефикасна структурна дейност в полза на европейските региони и градове като бенефициери на ЕСИ фондовете и че без този лост би станало невъзможно да се гарантира, че те играят активна роля и участват в стратегията „Европа 2020“;

⁽⁸⁾ Съобщение на Комисията относно „Подобен план за задълбочен и истински икономически и паричен съюз — Начало на дебат на европейско равнище“ COM(2012) 0777 final, 30.11.2012 г., параграф 3.1.6.

⁽⁹⁾ Вж. Анализ на КР на специфичните за всяка държава препоръки за 2014 г., юли 2014 г.

⁽¹⁰⁾ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp125_en.pdf

⁽¹¹⁾ Заключения на Съвета на Европейския съюз от 14 декември 2012 г. относно Завършването на ИПС, параграф 2.

⁽¹²⁾ ЕК, „Качеството на публичните разходи“, стр. 31.

19. отново изразява своята подкрепа за призива на Европейския парламент за изключване на националното съфинансиране на инвестиции, съфинансирани от Европейския съюз по споразумения за партньорство, и във връзка с това призовава направените от местните и регионалните власти инвестиции, свързани със структурните фондове и Кохезионния фонд, да бъдат изключени от правилата на Пакта за растеж и стабилност, но също така посочва, че всички равнища на управление трябва да се стремят да ограничат нивата си на публичен дълг, за да намалят тежестта на погасяването му за бъдещите поколения;

20. изразява загриженост от факта, че в новия счетоводен стандарт на Евростат ESA 2010, който се предвижда да бъде въведен през септември 2014 г., не се прави разграничение между разходи и инвестиции. Освен това в някои държави членки транспонирането на тези стандарти в националното законодателство води до задължаване на местните и регионалните власти да прилагат максималните инвестиционни тавани годишно и на глава от населението. Тези тавани не дават възможност на местните и регионалните власти в някои държави членки да осигурят необходимото съфинансиране за проектите по европейските структурни и инвестиционни фондове. Освен това тези тавани възпрепятстват МРВ, които разполагат с финансови средства в резерв, да започнат значителни инвестиционни проекти, които не са свързани с европейските структурни и инвестиционни фондове. Ето защо настоятелно приканва Европейската комисия да представи доклад за прилагането на ESA 2010;

21. подчертава, че изключването на съфинансирането от изчисляването на дефицита ще бъде от особено значение за ускоряване и улесняване на процеса на изпълнение на европейските програми. Подчертава още, че това изключване ще бъде от значение и за онези държави членки, които бяха най-силно засегнати от кризата и които получиха финансова помощ по програма от Механизма за подкрепа на платежния баланс за държави, които не са в еврозоната (Румъния, Латвия и Унгария), или от Европейския механизъм за финансово стабилизиране за държави в еврозоната (Гърция, Ирландия и Португалия), и в които националната ставка за съфинансиране по структурните фондове е намалена от 2011 г. насам. Освен това изключването на съфинансирането от изчисляването на дефицита би могло да помогне на местните и регионалните власти да предоставят по-гъвкаво и значимо съфинансиране, което от своя страна би позволило средствата на ЕС да се разпределят между повече проекти и така да се увеличи ефектът на лоста от тях и да се насърчи качеството на публичните инвестиции;

(22) като има предвид, че публичните инвестиции на ЕС по линията на политиката на сближаване вече са определени по съображения за диференцирано качество на публичните инвестиции чрез принципа на тематична концентрация (заделяне на средства в рамките на „Европа 2020“/разпределяне на средствата в съответствие с целите), отправя питане към Европейската комисия защо ЕС да не обмисли прилагането на аналогични критерии за оценка при разглеждането на националните публични разходи;

23. призовава Европейската комисия да представи Бяла книга, в която да определи типология на равнището на ЕС за качеството на публичните инвестиции в отчетите на публичните разходи в съответствие с дългосрочните ефекти от тях. В крайна сметка такава типология би могла да доведе до разглеждане на качеството на публичните инвестиции при изчисляването на бюджетните дефицити с корекционен коефициент и/или до по-добро отчитане на реалния макроикономически цикъл/контекст, като крайната цел е да се въведе „златно правило“, което да дава възможност за разделяне в публичното счетоводство на текущите разходи от инвестициите, за да се избегне отчитането на публични инвестиции с дългосрочни нетни ползи само като краткосрочни отрицателни „разходи“;

24. освен това потвърждава подкрепата си за препоръките, отправени през ноември 2012 г. от Европейския парламент в неговата резолюция относно „Пакта за социални инвестиции като отговор на кризата“⁽¹³⁾. Като се отчитат дълготрайните последици от настоящата икономическа и финансова криза, например върху количеството и качеството на социалните инвестиции в Европа, в резолюцията се призовава за възобновен подход към социалните инвестиции в Европа. Всъщност Европейският парламент предложи въз основа на модела на пакта „Европлюс“ държавите членки да обмислят подписването на „Пакт за социални инвестиции“, в който да определят инвестиционни цели за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“, свързани с трудовата заетост, социалната политика и образованието. Освен това призовава стратегията за публични инвестиции да бъде насочена към екологически и социални цели;

25. призовава за преразглеждане на методологията за изчисляване на „структурния дефицит“, с цел да се вземат предвид характеристиките, присъщи на националните икономики, и структурните различия в публичните разходи⁽¹⁴⁾;

26. отправя искане към Европейската комисия да включва глава относно качеството на публичните инвестиции, включително на поднационално равнище, във всеки годишен доклад за публичните финанси на Икономическия и паричен съюз (ИПС);

⁽¹³⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2012-0419+0+DOC+XML+V0//BG>

⁽¹⁴⁾ Вж. обяснение на причините за разликите между публичните инвестиции на държавите в Céline Mareuge/Catherine Merckling: „Pourquoi les dépenses publiques sont-elles plus élevées dans certains pays?“ (Защо някои държави правят по-големи публични инвестиции), анализ на France Stratégie, юли 2014 г.

27. привлича вниманието към факта, че качеството на разходите се определя до голяма степен от доброто управление. Във връзка с това споделя мнението, че „прегледите на разходите са подходящ инструмент за оценяване на резултатите от изразходването на публични средства. Те представляват търсене на „по-интелигентен“ начин за разпределяне на разходите между приоритетите на националните политики въз основа на селективна и устойчива консолидация на разходите, т.е. задълбочен и координиран анализ на базовите разходи в светлината на търсените резултати от политиките. По принцип те предлагат по-устойчив подход в сравнение с линейните, повсеместни съкращения на разходите, които могат да доведат до някои отрицателни икономически и социални последици в средносрочен и дългосрочен план“⁽¹⁵⁾.
28. предлага Европейската комисия официално да се присъедини към препоръката на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за създаване на набор от принципи за публичните инвестиции⁽¹⁶⁾ (март 2014 г.). Приветства обстоятелството, че във всички области на действие на политиката (координиране на публичните инвестиции, изграждане на капацитет, определяне на рамковите условия) в препоръката се признава важната и нарастваща роля на регионалните и местните органи в планирането и осъществяването на публични инвестиции;
29. приветства обявяването на т.нар. „пакет на Юнкер“, чрез който се очаква да се мобилизират инвестиции в размер на общо 300 милиарда евро в области като ширококоловия достъп, енергетиката, инфраструктурата в промишлените райони и за комуникациите; във връзка с това призовава за повече информация относно произхода на средствата, тяхната истинска допълняемост и обема на частните ресурси, които се очаква да бъдат привлечени, като същевременно се надява, че поднационалните власти ще бъдат включени по подходящ начин за участие в процеса на планиране и изпълнение на мерките;
30. предлага в рамките на средносрочния преглед на стратегията „Европа 2020“ в таблицата с макроикономически показатели да се включи показател за процента на инвестиции;
31. изтъква, че една европейска стратегия за засилване на борбата срещу данъчните измами и за ограничаване на избягването на данъци същевременно би освободила приходи за възобновяване на качествените публични инвестиции и би гарантирала по-добри и по-справедливи условия на равнопоставеност при корпоративната конкуренция;
32. смята, че създаването на европейска спестовна сметка би допринесло за финансирането на инвестиционния пакет от 300 млрд. евро;
33. очаква, че приходите от данъка върху финансовите сделки, който 11 държави членки възнамеряват да въведат въз основа на засилено сътрудничество, ще бъдат координирани с инвестиционния пакет от 300 млрд. евро;
34. призовава за по-добра координация между ЕИБ и националните инвестиционни банки с възможност за обединяване на финансовия капацитет около общи проекти с цел създаване на трансгранични вторични ефекти;
35. приветства първите европейски проектни облигации за свръхскоростен ширококолов достъп, емитирани от Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) от 23 юли 2014 г., и призовава за емитирането и на други облигации за трансгранични/европейски проекти в подкрепа на развитието на инфраструктурата;
36. подкрепя допълнително увеличение на внесения капитал на ЕИБ с 10 милиарда евро по модела на успешното увеличаване от средата на 2012 г., което позволи отпускането на заеми за МСП да нарасне почти двойно. Допълнително увеличение с още 10 млрд. евро ще даде възможност за още едно увеличение на заемите от ЕИБ с до 80 млрд. евро, доколкото съгласно мандата на ЕИБ това е възможно в съответната държава членка;
37. в този контекст отправя искане към Европейската комисия да проучи възможността малка част от бюджета на ЕС — може би около 5 млрд. евро годишно, да се използват като рисков буфер, който да позволи на ЕИБ да предоставя допълнителни средства за финансиране на инфраструктурни проекти (облигации за проекти) и за насърчаване на иновациите, които могат да генерират до 40 млрд. евро инвестиции.

Брюксел, 3 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите

Michel LEBRUN

⁽¹⁵⁾ Вж. Европейска комисия, Economic Paper 525: Public Spending Reviews: design, conduct and implementation, Summary for non-specialists (Икономически доклад № 525 „Преразглеждане на публичните разходи — замисъл, провеждане и осъществяване“, резюме за неспециалисти), юли 2014 г.

⁽¹⁶⁾ <http://www.oecd.org/gov/regional-policy/oecd-principles-on-effective-public-investment.htm>

Становище на Комитета на регионите — „Шести доклад относно икономическото, социалното и териториалното сближаване“

(2015/C 019/03)

Докладчик	г-н Nicola Zingaretti (IT/ПЕС), президент на регион Lazio
Отправен документ	„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Шести доклад относно икономическото, социалното и териториалното сближаване: инвестиции за работни места и икономически растеж“ COM(2014) 473 final

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Централна политика за Европа в контекста на глобализацията,...

1. смята, че **политиката на сближаване е една от най-характерните за европейския модел** политики и е най-подходящата, поради потенциала си за реформа на икономиките и администрациите и поради своето цялостно и многостепенно влияние, да допринесе за създаването на система, способна да позволи на Съюза и неговите региони да отговорят на големите предизвикателства на нашето време — от глобализацията и изменението на климата до енергийните доставки и устойчивото развитие;

...която доказва полезността си по време на кризата,...

2. подчертава, че по време на икономическата криза политиката на сближаване доказва своя **принос за запазването на нивото на публичните инвестиции в няколко държави членки**, както по отношение на тяхното количество, така и на тяхното качество, чрез подбор на механизми, които гарантират съгласуваност с европейските стратегии;

...помагайки на регионите да се справят с нея...

3. счита, че **местните и регионалните власти в много случаи носят главната административна отговорност за публичните разходи за инвестиции**, и че политиката на сближаване, като основен инструмент за тяхната водеща европейска роля, трябва да повиши капацитета им за предоставяне на качествени услуги на гражданите;

...и която следва постоянно да бъде адаптирана, за да отговори на новите предизвикателства.

4. счита, че последствията от икономическата и финансовата криза за публичните финанси в цяла Европа засилиха **нуждата от подновяване на устойчивите публични и частни инвестиции** и от повишено внимание към процесите, свързани с разходите, за да се гарантира тяхната ефективност, редовно и бързо протичане;

5. подчертава необходимостта от по-добро съчетаване на политиката на сближаване със стратегията „Европа 2020“, междинният преглед на която ще бъде направен през 2015 г. Това съчетаване може да бъде под формата на включване на глава относно икономическото, социалното и териториалното сближаване в годишния обзор на растежа, представян ежегодно през септември при откриването на европейския семестър — глава, която да замести междинните доклади за сближаването, публикувани в миналото между докладите за сближаването;

6. смята, че **политиката на сближаване играе централна роля** в момент, в който балансът между мерките за строги икономии и мерките за растеж и определянето на нов модел на развитие, отговарящ на натиска на глобализацията, са ключови въпроси в европейския дневен ред. Именно в този контекст — и с оглед на натиска върху публичните финанси — европейските действия трябва да продължат да подкрепят растежа, да насочват мерките към стратегическите цели за отделните региони и за европейската икономика, и да изградят ефективна европейска административна система за справяне с предизвикателствата на глобализацията. За тази цел — именно в началото на програмния период 2014 — 2020 г. — смята, че е полезно да се обмисли как да се гарантира максимална роля на политиката на сближаване, как да се използват синергиите с други инструменти и как тя да стане по-позната сред европейските граждани;

7. **приветства Шестия доклад** като важен източник на информация за развитието на политиката на сближаване, резултатите от нея и нейните оперативни трудности, предизвикателствата, пред които е изправена през следващите години, и откритите възможности за нейното ефективно използване;

II. ПРЕДПОСТАВКИ ЗА ЕДНА ПО-ЕФЕКТИВНА ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ

Доброто управление — на европейско и национално равнище — като предпоставка...

8. подчертава, че правилното функциониране на **многостепенното управление**, съчетано с ефикасна структура, която да е в състояние да отговори на исканията на гражданите и предприятията, и с прозрачна и иновативна система за обществени поръчки, е от решаващо значение за повишаване на въздействието на политиката за сближаване. За тази цел Комитетът, в съответствие с Шестия доклад, препоръчва ресурсите и познанията, предоставени от политиката за сближаване, да се използват за значително укрепване на административния капацитет, включително чрез възможно най-широко използване на новите технологии и като се залага на намаляването на бюрокрацията;

9. счита, че за подобряване на **качеството на публичните разходи**, освен на ефикасността при разпределението на ресурсите, е необходимо да се обърне внимание и на регионалните различия и особеностите, които могат да бъдат пречка пред растежа, както и да се анализира тяхното въздействие върху мерките и да се търси адаптирането им с цел да се увеличи въздействието на политиката на сближаване ⁽¹⁾;

10. подчертава, че предвид особената уязвимост на много от икономиките в условията на настоящата криза, публичните политики трябва да се съсредоточат върху способността да се **реагира бързо и ефективно** на икономическите сътресения. Според Комитета структурните фондове, предназначени за структурно и икономическо приспособяване в дългосрочен план, трябва да бъдат съпътствани от краткосрочни мерки за стимулиране;

11. подчертава, както се посочва в Шестия доклад, че развитието на ново предприемачество зависи отчасти от **улесненията за бизнеса** и този аспект се различава значително в държавите членки. Във връзка с това Комитетът счита, че са необходими допълнителни действия за опростяване на правилата и инструментите, намаляване на административната тежест и подобряване на рамковите условия за инвестиране и насърчаване на предприемаческите умения в сферата на образованието и обучението;

...за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж

12. изразява съгласие със значението на „интелигентния“ растеж като възможност за насърчаване на **по-конкурентоспособни регионални икономики**, които да са по-слабо уязвими на външни сътресения. Ето защо Комитетът насърчава регионите и градовете да разработват последователни, постоянни инициативи за **стимулиране на предприемачеството** в иновативни сектори и да съсредоточат своите инвестиции в сектори „на бъдещето“, като хранително-вкусовата промишленост (селскостопански и ветеринарни технологии и технология на храните), „зелената“ икономика, творческите индустрии, инициативите за електронно здравеопазване, туризма, социалните услуги и т.нар. „сребърна икономика“. За тази цел Комитетът призовава Комисията да подкрепя регионалните администрации с цел изготвените от тях „стратегии за интелигентна специализация“ по смисъла на рамката на ЕС да бъде ефективно прилагани на регионално равнище;

13. смята, че промените, свързани с глобализираната икономика, оказват огромно въздействие върху трудовата сфера, и че е необходимо вниманието да се съсредоточи върху **модернизирането на пазара на труда**, за да се помогне на гражданите в търсенето на работа, и върху обучението, насочено към създаване на уменията, изисквани от новите икономически предизвикателства. В тази връзка Комитетът подчертава централната роля на Европейския социален фонд (наричан по-нататък ЕСФ) за подпомагане на активните политики, и по-специално на тези, насочени към подобряване на знанията на работниците и тяхното адаптиране към социалните, технологичните и културните промени;

14. подчертава, че политиката на сближаване отделя една част от финансирането си за подкрепа на инициативи в областта на образованието и обучението, и припомня, че една от последиците на кризата беше значителното нарастване на **безработицата сред младите хора**. Комитетът изтъква ключовата роля, която местните и регионалните власти играят в тази сфера, и счита, че е необходимо да се засилят връзките между Инициативата за младежка заетост ⁽²⁾ и финансираните по линия на ЕСФ дейности с особен акцент върху „Гаранцията за младежта“ и инструментите за достъп до заетост;

15. счита, че с оглед на увеличаването на бедността и социалното изключване, отчетено в европейските общества, публичните политики трябва да **укрепят инструментите в подкрепа на най-нуждаещите се представители на обществото**, включително чрез инициативи на европейско равнище и използването на ресурсите на политиката на сближаване;

16. одобрява факта, че въпросите, свързани с градовете, заемат централно място в Шестия доклад за сближаването, предвид значението на градовете в глобализираната икономика и възможното въздействие по отношение на устойчивостта, но изразява съжаление, че не е направен по-запълбочен анализ на много сериозните разлики в развитието на градските и селските райони; с оглед на това подчертава необходимостта от насърчаване на **балансиран в географско отношение и полицентричен между различните територии растеж**, включително чрез решителни действия за решаване на проблема с цифровото разделение и чрез устойчива транспортна политика, основана на диференцирана стратегия, отчитаща териториалните специфики;

⁽¹⁾ CDR_3609-2013_00_00_TRA_AC.

⁽²⁾ CDR_00789-2013_00_00_TRA_AC.

17. припомня значението на растежа, който създава нови икономически възможности чрез **разработване на чиста и ефективна енергия**. Комитетът оценява положително факта, че местните власти през последните години са увеличили публичните инвестиции в сектора на околната среда, и отбелязва ангажимента на европейските градове и региони за преход към по-екологосъобразен растеж. В този контекст Комитетът призовава за укрепване на Конвента на кметовете с цел увеличаване и засилване на ангажимента на местните и регионални власти с борбата с изменението на климата;

18. препоръчва политиката на ЕС на сближаване, благодарение на своите цели за икономическо, социално и териториално сближаване, да продължи и за в бъдеще да оказва значителен принос за изпълнението на целите на стратегията „Европа 2020“. Посредством засилената връзка между целите за растеж и сближаване политиката на сближаване може да спомогне за намаляването на различията в Европейския съюз с оглед на осъществяването на водещите цели на стратегията и по този начин да постигне дългосрочни ползи и благоденствие в цяла Европа. Този потенциал трябва да се използва последователно, като спрямо политиката на сближаване се прилага партньорският подход, за да се гарантира, че съществуващите на регионално равнище стратегии обръщат специално внимание на местните условия и потенциал;

III. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

Увеличаване на ресурсите за растеж и териториален баланс...

19. още веднъж отправя искането публичните разходи, правени от държавите членки и местните и регионалните власти в рамките на съфинансирането по структурните и инвестиционните фондове, да не бъдат включвани сред националните или еквивалентни структурни разходи, както са дефинирани в **Пакта за растеж**. Това би довело до освобождаването на ресурси за инвестиции, подбрани въз основа на европейския интерес, както и до ускоряване на процедурите, свързани с разходи;

20. подчертава, както е посочено в Шестия доклад, че в насоките за развитие на трансевропейската транспортна мрежа се поставя за цел изграждането на истинска мултимодална мрежа на територията на ЕС, която трябва да включва железопътните линии, чрез изграждане на нова инфраструктура, но също и чрез подобряване на съществуващата. Комитетът счита, че за тази цел е необходимо да има транспортни средства, които да са устойчиви, конкурентни, ефикасни от енергийна гледна точка и по-екологични; необходимо е също така да се насърчава интермодалността и допълващата употреба на различни транспортни средства, както и да се осъществят инфраструктурни проекти в по-слабо развитите райони, които са изправени пред физически пречки за достъп до вътрешния пазар (като периферните и планинските райони) и които имат проблеми с териториалното сближаване;

21. с цел увеличаване и определяне на обема на инвестициите за растеж, призовава за подобряване на синергиите между бюджетните инструменти на различните нива на управление в държавите членки и **финансовите инструменти на ЕС**. В този контекст Комитетът смята за приоритетно задълбочаването на дискусиата относно ролята на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и на Европейския инвестиционен фонд за разширяването на техния мандат и укрепването на капитала им. Комитетът посочва, че началото на програмния период би бил подходящ момент за определяне на възможностите за финансиране от ЕИБ, специално предназначено за регионалното развитие, с продължителност и условия, пригодени към нуждите на администрациите, отговарящи за разходите. Освен това е необходимо да се проучи възможността да се осигури надзорна роля на ЕИБ по отношение на определени инвестиции, инициирани от местните и регионалните власти. Финансовата институция на Съюза, по-специално, би могла да направи оценка на качеството и последователността на тези инвестиции спрямо основните европейски стратегически решения, с цел също да се издейства привилегирано третиране на кредитите, необходими за прилагането им в рамките на Пакта за стабилност;

...в рамките на желания баланс между строгите икономии и сближаването в ЕС...

22. отново изразява своята загриженост, че обвързването с макроикономически условия може да доведе до това ефикасността и ползата от структурните и инвестиционните фондове да бъдат застрашени от макроикономическите политики на държавите членки;

23. призовава Комисията да оцени до каква степен изискванията за изпълнение на предварителни условия са станали повод за значителни закъснения при сключването на споразуменията за партньорство и оперативните програми;

24. посочва, че показателите, които се използват в рамките на **процедурата при макроикономически дисбаланси**, въведена с т.нар. „Пакет от шест законодателни акта“, са изключително от икономически характер. Комитетът препоръчва в духа на водещите цели на стратегията „Европа 2020“ да се да вземат под внимание и социални, екологични или териториални показатели, включени в набора от показатели, който Комисията използва, за да реши дали да отправи предварително предупреждение към държава членка, или, в най-тежките случаи, да започне процедурата при макроикономически дисбаланси. Комитетът счита, че тясната връзка между финансовите и фискалните цели и политиката на сближаване би могла да отслаби прилагането на мерките за териториално сближаване;

25. призовава за по-добро спазване на член 174 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), отнасящ се до териториалното сближаване, особено в селските райони, зоните в индустриален преход и регионите, засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони; Освен това трябва да се вземат предвид и други демографски предизвикателства, които оказват голямо влияние върху регионите, като обезлюдяването, застаряването и голямата разпокъсаност на населението. Комитетът на регионите призовава Комисията да обърне особено внимание на най-неблагоприятните в географско и демографско отношение зони в процеса на прилагане на политиката на сближаване;

26. подчертава основната подкрепа, която оказва политиката на сближаване като двигател на растежа и промяната в по-слабо развитите региони, които се нуждаят от трайни и дългосрочни усилия;

27. призовава също при определянето и прилагането на политиката на сближаване да се обърща по-голямо внимание на характерните особености и ограничения на най-отдалечените региони, посочени в член 349 от ДФЕС;

...благодарение на политика, която действително се основава на принципа „отдолу нагоре“...

28. счита, че в светлината на възникналите различия по отношение на степента на иновации, **териториалното измерение** следва да бъде изцяло взето предвид при определянето и изпълнението на стратегията „Европа 2020“. За тази цел счита, че възлагането на по-важна роля на местните и регионалните власти би повишило степента на тяхната отчетност, като благоприятства по-ефикасното вземане на решения по отношение на приоритетните инвестиции, и предлага създаването на регионални показатели за мониторинг на постигнатия напредък;

29. изразява съжаление от факта, че Шестият доклад относно политиката на сближаване не съдържа ясна оценка на териториалното въздействие на европейските секторни политики върху политиката на сближаване. Като има предвид съществуващата взаимозависимост между политиката на сближаване и другите секторни политики, Комитетът предлага в доклада да бъде включена специална глава за този аспект, така както това се правеше преди и в съответствие с постановеното в ДФЕС, който налага задължението европейските политики да насърчават сближаването в Европа;

30. припомня значението на приемането на инструментите за **оценка на териториалното въздействие** на политиките, чиято главна цел е да се проучи териториалното въздействие на европейските политики върху регионалните и местните власти и да се повиши видимостта на това въздействие в законодателния процес;

31. по тази причина призовава за определяне на приоритетно **териториално измерение** в рамките на оперативните програми, чрез включване на темите, свързани със стратегията „Европа 2020“, с цел териториалното сближаване да може да осигури една балансирана териториална структура, която да е в състояние да гарантира взаимната зависимост между регионите;

32. припомня на Европейската комисия предишната си работа по въпросите „отвъд БВП“ и относно необходимостта от по-проницателен поглед върху регионалните предизвикателства (като например по какъв начин проектите в областта на ИКТ и високоскоростния широкополосов интернет достъп биха могли да бъдат подкрепени посредством ЕФРР); счита, че да се разчита на БВП на даден регион носи редица слабости, които намаляват надеждността на политиката на сближаване, особено по отношение на класификацията на регионите и разпределянето на средствата от ЕСИФ;

...със силен акцент върху административната ефективност и оценката на резултатите,...

33. насърчава, с цел да се гарантира бързото изпълнение на програмите, приемането на мерки за **опростяване и рационализиране** на процедурите за достъп до европейско финансиране, на управлението на дейностите и на механизмите за контрол, за да се постигне по-голяма ефективност;

34. настоятелно призовава отговорните власти да положат конкретни усилия за хармонизация и правилно транспониране на основните правила от хоризонтално естество, на които се опира управлението на ресурсите на политиката на сближаване, и по-конкретно на онези, които се отнасят до процедурите за възлагане на поръчки⁽³⁾;

35. смята, че Комисията трябва да гарантира, че прекалено многобройните бюрократични задължения не се превръщат във възпиращ фактор за ефикасността на мерките. Комитетът приканва Комисията да преразгледа практиката, която налага на най-ефективните оперативни програми същите бюрократични тежести, които се прилагат спрямо програми, характеризирани се с висок дял на грешки или измами. Освен това Комитетът на регионите приканва Европейската комисия да приеме мерките, необходими за постигане на по-бързо одобрение на оперативните програми, така че новият програмен период да започне възможно най-скоро;

⁽³⁾ CDR 3609-2013_00_00_TRA_AC.

36. изразява съгласие с изтъкнатата в доклада необходимост от насочване на структурните и инвестиционните фондове към ограничен брой цели, за да се постигне максимално въздействие по места. Все пак Комитетът изразява безпокойството си от **липсата на гъвкавост** при избора на тематичните цели, които трябва да се определят въз основа на спецификите и потребностите на различните региони;

37. изразява тревога относно отслабването на принципа на допълняемост за периода 2014 — 2020 г., през който проверка се изисква само за 14 държави членки, и призовава Комисията да оцени прилагането на този принцип в целия ЕС, за да се избегне използване на ЕСИФ като заместител на инвестициите на държавите членки;

38. изразява несъгласие с идеята за създаване на европейски резерв за изпълнение на национално равнище, тъй като счита, че подобен механизъм би могъл да доведе до определяне на лесно постижими цели със скромни резултати. Комитетът счита, че едно от най-големите предизвикателства за **рамката на изпълнението** е да се формулират амбициозни, но постижими цели и показатели;

39. отбелязва, че публичните и частните инвестиции намаляха през последните няколко години, достигайки отрицателни стойности в някои държави членки. Бюджетните ограничения и намаленията на разходите сериозно подкопаха инвестициите в секторите, които са в състояние да стимулират икономическия растеж. Във връзка с това Комитетът призовава Европейската комисия да **оценява внимателно случаите, в които ще бъдат извършени финансови корекции или прекратени плащанията**, като отчита евентуалните въздействия върху заетостта и растежа;

40. призовава Комисията и държавите членки да ускорят преговорите и процедурите по одобрението на споразуменията за партньорство и оперативните програми; подчертава колко са важни европейските структурни и инвестиционни фондове за инвестициите на местните и регионалните органи, и поради това призовава Комисията и държавите членки да работят в тясно сътрудничество, за да гарантират качеството на процедурите и да ограничат отрицателното въздействие от допълнителните закъснения в началото на новия период на финансиране;

41. призовава Комисията да определи **форми на административно сътрудничество** по основни въпроси като набелязването на целите на мерките, оценката на техните резултати въз основа на подходящи показатели и определянето на последващите действия. Целта е да се гарантира хармонизирано извършване на тези дейности от страна на различните заинтересовани администрации и да се допринесе за утвърждаването на административна култура, основана на мониторинга на осъществяваната дейност и нейната оценка, в целия ЕС. В същия ред на мисли Комитетът смята за важно да се осигури подкрепа за местните и регионалните власти във връзка с инициативите на т.нар. „финансов инженеринг“, които са от ключово значение за увеличаването на ресурсите и инвестициите, а така също и във връзка с обществените поръчки, които трябва все повече да се оформят като инструмент на публичната администрация за стимулиране на иновациите и творчеството;

...засилено участие на заинтересованите страни и гражданите,...

42. е убеден, че **Кодексът за поведение в областта на партньорствата** засилва, по форма и съдържание, участието в дейностите по планиране в регионите и е от основно значение за разширяване на ефекта от политиката на сближаване и за консолидиране на нейното въздействие. Комитетът призовава Европейската комисия да наблюдава начина, по който Кодексът се транспонира в отделните правни системи, за да се осигури широко и прозрачно участие на местните заинтересовани страни, като се има предвид, че без пълен ангажимент от тяхна страна в подготовката на програмните документи, участието им ще бъде по-малко ефективно в етапа на изпълнение, особено що се отнася до инструментите, предполагащи планиране с участието на различните равнища на управление;

43. в момент, когато, за да се гарантира цялостна легитимност на политиката и да се задълбочи европейската интеграция, гражданите трябва да бъдат осведомявани и информирани за резултатите от проектите, финансирани от структурните фондове, и за въздействието на политиките на ЕС на тяхна територия, Комитетът сигнализира, че в Шестия доклад не е обърнато специално внимание на **комуникацията и информацията**. Във връзка с това, за да може усилията за повишаване на осведомеността на гражданите относно политиката на сближаване да постигнат максимални резултати, Комитетът призовава Европейската комисия и държавите членки за по-широко участие на местните и регионалните власти в информационните кампании. Успоредно с това Комитетът подкрепя необходимостта разпоредбите, които налагат прозрачност на отпусканите средства и на очакваните резултати от мерките, да станат по-ефективни, включително посредством пълноценно използване на ИТ инструменти, и да се увеличи използването на събраната информация (свободно достъпните данни — Open Data) за цели, които се считат за по-поллезни и ефективни за гражданите;

...все по-тясно взаимодействие между администрациите на различните държави членки и със съседните страни...

(44) като има предвид факта, че от програмния период 2007 — 2013 г. насам **европейското териториално сътрудничество** представлява пълноправна цел в политиката на сближаване, счита, че в доклада за сближаването е отделено твърде малко внимание на този въпрос. Върху сближаването на трансграничните региони оказва влияние на първо място частта за трансграничното сътрудничество. Затова Комитетът предлага в бъдеще в горепосочения доклад да бъде включвана оценка на сближаването на трансграничните региони в Европа, в която да се съдържа анализ на основните им проблеми и оценка на въздействието на оперативните програми за трансгранично сътрудничество. Следва да се отдели по-голямо внимание на този инструмент именно защото той насърчава сътрудничеството и обмена на опит между администрациите на различните държави членки и има за цел постигането на административна система, която да се основава във все по-голяма степен на споделени ценности и оперативни методи;

45. изразява съжаление, че ключовата роля на политиката на сближаване за оказване на подкрепа на **макрорегионалните стратегии** не е развита в по-голяма степен в Шестия доклад относно сближаването;

46. призовава за по-тясна координация между политиката на сближаване и политиката за съседство на Европейския съюз и за по-добра оценка и разпространение на резултатите от проектите;

... и по-силно политическо влияние в европейския дебат

47. препоръчва създаването на „**Съвет за политиката на сближаване**“, съставен от отговарящите за политиката на сближаване министри на компетентното управленско равнище в държавите членки. Комитетът счита, че това може да придаде повече видимост и да гарантира непрекъснат политически дебат относно политиката на сближаване. Комитетът заявява готовността си да участва активно в политическите дискусии относно създаването на такава структура, за да гарантира, че гледната точка на местните и регионалните власти ще бъде отчетена в пълна степен ⁽⁴⁾.

Брюксел, 3 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel LEBRUN

⁽⁴⁾ CDR_2233-2012_00_00_TRA_RES (докладчик: Marek Wozniak (PL/EHP)).

Становище на Комитета на регионите — „Пакет за промишлената политика“

(2015/C 019/04)

Докладчик	г-н Markku Markkula (FI/ЕНП), член на Градския съвет на Espoo
Отправни документи	Съобщение на Европейската комисия — ‘За възраждане на европейската промишленост’, СОМ(2014) 14 final и Съобщение на Европейската комисия — ‘Визия за вътрешния пазар на промишлени продукти’, СОМ(2014) 25 final

I. ОСНОВНИ ПОСЛАНИЯ ВЪЗ ОСНОВА НА ДЕЙНОСТИТЕ НА КР ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ‘ЕВРОПА 2020’

1. От 2010 г. КР подхожда към промишлената политика преди всичко от перспективата на съответните водещи инициативи на стратегията ‘Европа 2020’, на чиято оценка Комитетът посвети поредица от проучвания и конференции ⁽¹⁾. Това доведе до изготвянето на цялостна оценка на стратегията ‘Европа 2020’ от КР, представена на 7 март 2014 г. в Декларацията от Атина ⁽²⁾ относно ‘Териториална визия за растеж и работни места’, придружена от Доклад за средносрочна оценка ⁽³⁾. Накратко, КР се застъпва за:

- a. включване на териториално измерение в стратегията ‘Европа 2020’ и поставяне на диференцирани цели на регионално равнище посредством комбиниран подход ‘отдолу-нагоре’ и ‘отгоре-надолу’;
- б. разработване и изпълнение на стратегията ‘Европа 2020’ въз основа на подход на многостепенно управление;
- в. адекватно финансиране на дългосрочните инвестиции, необходими за подпомагане на растежа и работните места.

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

2. изтъква, че като се осигурява по-активно участие на градовете във всички етапи на цикъла за изготвяне на политика, ЕС ще бъде в по-добра позиция да управлява промените, пред които са изправени гражданите в цяла Европа. Това изисква прилагане на подход на многостепенно управление, съвместно с всички равнища на управление (вертикални партньорства) и в сътрудничество в различна степен между всички заинтересовани страни (хоризонтални партньорства);

3. предлага Комисията да увеличи дейностите си в областта на изграждането на база за сравнение на регионално и местно равнище, обмена на опит и взаимното учене — всички от които са от решаващо значение за изграждането на капацитет за новаторство в промишлеността и съответно са от голямо значение за стратегията ‘Европа 2020’. С цел да се изгради координираща роля и да се предложи на партньорите платформа за намиране на решения, административният капацитет на МРВ по тези въпроси трябва да бъде засилен.

Допълнителен анализ относно териториалното измерение на пакета за промишлеността

4. КР извърши анализ на териториалното измерение на пакета за промишлената политика и откри основните проблеми и нужди, с които се сблъскват МРВ в процеса на прилагане на промишлената политика: (1) ролята на местните и регионалните области в глобалната верига за създаване на стойност; (2) неравномерното и трайно въздействие на кризата по отношение на териториалното, икономическото и социалното сближаване; (3) многостепенното управление и координацията на политиките; (4) институционалния капацитет и стратегическото управление на промишлените политики; (5) способността за насърчаване на опознаването на сферата на предприемачеството и за справедливо и ефикасно регулиране на пазара;

5. отбелязва, че в анализа също така беше включена оценка на връзките между тези проблеми и потребности и съобщенията относно пакета за промишлеността, както и сравнение на някои от примерите за най-добри практики. Сред резултатите са предложения към МРВ да подпомагат и насърчават промишлената дейност.

⁽¹⁾ <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Pages/MTAR.aspx>

⁽²⁾ <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Documents/2210%20Athens%20declaration%20A5%20indd.pdf>

⁽³⁾ <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Documents/CoR%20Europe%202020%20mid-term%20assessment%20report.pdf>

6. Въз основа на анализа КР препоръчва на МРВ да обръщат специално внимание, в рамките на своите научноизследователски и иновационни стратегии за интелигентна специализация (RIS3), на следните действия, като в много от случаите изпълнението им ще изисква мерки от страна на Комисията:

- а. извършване на анализ на потребностите, основан на състоянието и възможностите на местното равнище;
- б. определяне на подходящите, съобразени с контекста приоритети за структурна промяна;
- в. партньорски проверки на стратегията;
- г. интегриране на регионалните и местните стратегии в националната система;
- д. насърчаване на развитието на институционален капацитет и капацитет в областта на управлението;
- е. изграждане на надеждна система за мониторинг и оценка, така че целите по отношение на резултатите и на въздействието да бъдат подкрепени от гъвкави административни насоки и одитни практики;
- ж. насърчаване на пазарните правила и подхода 'отдолу-нагоре' при формулиране на политиката;
- з. проучване и насърчаване на съобразено с конкретния контекст интегриране и развитие на главни базови технологии;
- и. отчитане на капацитета за създаване на работни места, както и мобилизация на местните умения в процесите, по-специално в тези от областта на производството и услугите.

II. ОСНОВНИ ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

7. споделя становището на Комисията, че стабилната промишлена основа е от първостепенно значение за конкурентоспособността на Европа и стабилния растеж. Подчертавайки, че промишленост означава много повече от традиционния сектор на преработващата промишленост, с който обикновено се свързва, както и че промишлените процеси и екосистеми оказват огромно въздействие върху цялото общество, КР настоятелно приканва за бързо прилагане на предложените тук мерки;

8. изтъква, че конкурентното предимство на Европа в световната икономика се дължи главно на нейните устойчиви продукти и услуги с висока добавена стойност и че поради това намаляването в период на икономическа криза на инвестициите за иновации, които са от основно значение за обновяването на индустрията, представлява сериозна заплаха за бъдещето на Европа;

9. призовава Европа да признае, че е необходимо да се стреми към световно лидерство в стратегически сектори с висококачествени работни места. За тази цел съществуващите отрасли трябва да бъдат стимулирани чрез инвестиции в нови технологии, подобряване на бизнес средата, улесняване на достъпа до пазари и до финансиране, както и чрез гарантиране, че работниците притежават подходящите индустриални умения;

10. подчертава, че най-дългата криза, която ЕС някога е преживявал, отвори необходимостта от добре развита, конкурентоспособна и устойчива промишленост като основа за благосъстоянието на гражданите. Промишлеността генерира над 80 % от европейския износ и 80 % от научните изследвания и иновации, осъществявани от частния сектор. Приблизително едно от четири работни места в частната сфера е в промишления сектор, като често то изисква високо равнище на професионални умения. Всяко ново работно място в промишленото производство създава между 0,5 и 2 работни места в други сектори;

11. подчертава, че освен мерките, които обществото предприема, способността за реакция на всеки отделен индустриален сектор и предприеманите от него мерки са от ключово значение за това да предоставят на индустрията, в ролята ѝ на гръбнак на реалната икономика и просперитета, възможност да се развива по конкурентоспособен начин;

12. обръща внимание на необходимостта от промяна на управленските умения на местно равнище в цяла Европа. Промишлените, както и политическите компетенции във все по-голяма степен включват разбиране на бизнес процесите, управление на знанието и технологиите, както и умения за човешко взаимодействие. Промишлените дейности в рамките на веригите и мрежите на стойността стават все по-широкообхватни и по-сложни, тъй като големите дружества и МСП, опериращи в различни сектори и държави, осъществяват връзки помежду си. Необходима е истинска връзка между политиките на големите предприятия и на МСП в промишлеността, и конкретните промишлени политики на държавите и регионите, в които се намират тези предприятия;

13. припомня, че традиционната концепция за продуктовата верига с нейните фиксирани фази и производствени фактори избледнява, тъй като реалната картина е съставена от сложни, обвързани в глобална мрежа екосистеми. Технологиите играят основна роля като позволяват възприемането на нови, устойчиви подходи;
14. подчертава значението на модернизацията на традиционните индустрии на ЕС, най-вече на тези, чиято конкурентоспособност беше засегната предимно от разходите за работна сила и по отношение на които съществува значително ноу-хау, което може да се използва;
15. отчита най-новите развития на промишлеността, при които промишлените продукти и услугите се допълват взаимно. Услугите представляват около 40 % от добавената стойност от износа на европейските производители. Около една трета от работните места, които се генерират в резултат на този износ, се разкриват в предприятия, които доставят допълнителни услуги на износителите на стоки. Услуги като поддръжка и обучение са съществени елементи при доставката на сложни произведени продукти. Експертните услуги — напр. финансиране, комуникации, застраховки и бизнес услугите с интензивно използване на знания — играят все по-голяма роля за промишленото производство на стоки. Това е едно от няколко обяснения за нарастващия дял на услугите в общите икономически резултати;
16. би желал да изтъкне последиците от промяна в модела, свързана с ИКТ. Днес мобилните мрежи са застъпени по-широко в автомобилостроенето, потребителската електроника, промишленото производство и здравеопазването, отколкото във всекидневните дейности на хората. Едно съвременно машиностроително предприятие често разполага с десет пъти повече компютри и мрежови устройства, отколкото един офис. Дейностите в мрежа изискват ефективно управление на знанията: моделиране на информацията за системи, както и открит достъп до иновации и сътрудничество, с ползи за всички заинтересовани страни. Налице е неотложна необходимост от регионално информационно моделиране в градското планиране и управление на процеси на общинско и регионално равнище;
17. би искал да насърчи включването в европейската промишлена политика на понятия за корпоративната социална отговорност, които да бъдат в основата на една по-продуктивна, устойчива и приобщаваща икономика.

Основни приоритети, определени в съобщението на Комисията и решението на Европейския съвет от март 2014 г.

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

18. изразява съгласие с призива на Комисията към държавите членки да се ангажират с въпроса за съживяване на промишлеността и да потърсят в по-голяма степен съвместни решения за повишаване на конкурентоспособността на Европа и устойчивия растеж. Смята, че Европейската комисия трябва да използва по-добре всички възможности в областта на индустриалната политика, определени в член 173 от Договора за функционирането на Европейския съюз, по-специално възможността да 'предприема всякакви полезни инициативи за насърчаване на тази координация (между държавите членки в областта на индустриалната политика), по-конкретно — инициативи за установяване на насоки и показатели, организиране на обмен на най-добри практики и подготовка на елементите, необходими за периодично наблюдение и оценка';
19. подчертава, че промишлената стратегия не може да бъде приложена на практика като самостоятелна политика, тъй като тя включва множество взаимодействия с много други области на политиката. Промислената стратегия следва да бъде тясно свързана с политиките в областта на енергетиката, обучението, НИРД и иновациите, търговията, инфраструктурата, социалната отговорност, здравеопазването и безопасността; ето защо отправя призив за по-интегриран и междудисциплинарен подход към промишлената политика;
20. посочва, че е необходимо да се признае ролята на МСП на стратегически фактор в европейската промишлена политика, като ефективно се прилага съобщението 'Законодателен акт за малкия бизнес в Европа';
21. обръща внимание на важната роля, която играе тежката промишленост за развитие на биоиндустриите в Европа, и препоръчва ЕС да въведе нови механизми за сътрудничество и финансиране, за да може най-новите европейски технологии и друго ноу-хау да се прилагат в сложни, мащабни проекти за обновяване на промишлеността, особено в райони, страдащи от трайна безработица;
22. би желал да постави акцент върху приоритетите, предложени от Комисията, които да бъдат осъществени, за да се подпомогне конкурентоспособността на европейската промишленост. Въпреки това КР подчертава, че това са основни изисквания, които се нуждаят от допълнително разработване и конкретно прилагане;

23. приветства важните решения във връзка с увеличаването на конкурентоспособността на промишлеността, взети от Европейския съвет на 20 и 21 март 2014 г. Съветът заяви, че главните базови технологии (ГБТ) би трябвало да бъдат консолидирани посредством определянето на проекти от интерес за Европа възможно най-скоро, като освен това се обърне специално внимание на ролята на чистите технологии като свързващ елемент за повишаване на конкурентоспособността на промишлеността;

24. счита за необходимо в рамките на прилагането на Регламент № 1260/2012 за осъществяване на засилено сътрудничество в областта на създаването на единна патентна закрила да се стимулират иновациите и да се гарантира максималното споделяне на знания, които биха могли да бъдат в основата на бъдещия технологичен прогрес. На европейско равнище е необходимо да се попречи на използването на патентите като стратегическо оръжие, например чрез неправомерното използване на наслояването на патенти (patent thickets — 'патентни гъсталаци') или разпокъсването на патенти и да се насърчават строги критерии по отношение на патентоспособността, за да се избегнат монополни права за патенти с ниска добавена стойност;

25. признава, че Съветът освен това отправи настойчив призив към Комисията и държавите членки да предприемат спешни действия във връзка с недостига на умения в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката с по-активно участие от страна на промишлеността. За осъществяването им е необходимо спешно да бъдат предприети мерки, като Комитетът препоръчва в тях да се включат и мерки за подобряване на езиковите умения, с което да се подобри и качеството на функционирането на вътрешния пазар;

26. призовава Комисията да предприеме мерки за реиндустриализация, които да са насочени към върховите постижения и насърчаването им във всички промишлени региони на Европа, с подкрепата на програмата 'Хоризонт 2020'. Програмите INTERREG несъмнено са необходими инструменти за укрепване на изграждането на мрежи между университети за приложни науки, разположени в индустриализирани региони. Въпреки това, с оглед на все по-голямото взаимодействие между научните среди и промишлеността, КР изразява искрено съжаление, че инструментът 'региони на знанието' от програма 'Хоризонт 2020' не е включен в програмния период 2014 — 2020 г. Този инструмент вече е доказал стойността си в рамкови програми във връзка с координирането на научноизследователските програми на регионални кълъстери в продължение на почти десет години; подчертава, че първата година на действие на програма 'Хоризонт 2020' е показала, че не е разработен достатъчно ефективен нов инструмент, който да отговаря на това изискване. Инструментът 'региони на знанието' трябва бързо да бъде преработен и пуснат в употреба;

27. насърчава Комисията да подчертае връзката между науката, стопанската дейност, обществото, обществеността и процеса на изготвяне на политиката и подкрепя важната роля на регионите за обединяване на всички съответни заинтересовани лица въз основа на моделите на 'тройна и четворна спирала';

28. подчертава, че Съветът също така постави акцент върху това, че всички налични инструменти, включително европейските структурни и инвестиционни фондове, би трябвало да бъдат използвани за постигане на целите за конкурентоспособността на Европа и устойчивия растеж;

Инвестиционен пакет за растеж и заетост

29. подчертава споделената отговорност на Европейската комисия, държавите членки и местните и регионалните власти за създаване и прилагане на инвестиционния пакет от 300 милиарда евро за стимулиране на растежа и заетостта, тъй като те имат допълващи се правни и бюджетни правомощия в този контекст. Новите решения с краткосрочно и дългосрочно въздействие могат да се основават на следните принципи:

- Възраждането на промишлеността изисква да бъдат разработени по-ефективни финансови инструменти с по-добра публично-частна интеграция, включително рискови инвестиции, иновационни обществени поръчки и заеми или гаранции с по-голям капацитет за поемане на риск.
- Инвестициите в подкрепа на промишления растеж и работни места се нуждаят от нови комбинации от инвестиране в съоръжения и инфраструктура с обновяване на промишлените процеси и нови форми на сътрудничество между университетите и промишлеността в областта на научните изследвания и иновациите. Тези развития могат да бъдат ускорени чрез разчупване на стереотипите и извличане на поуки от най-новите изследвания и промишлени приложения в различни стопански сектори.
- Възраждането на промишлеността може да бъде ускорено чрез разширяване на използването на цифровите технологии и онлайн услугите и, по-специално, чрез прилагане в крайна сметка на европейския цифров единен пазар;

30. подкрепя търсенето на алтернативни източници на финансиране с цел укрепване на екосистемите; такива източници са, например, колективното финансиране, рисковият капитал и други новаторски инструменти, имащи за цел преодоляване на традиционната зависимост от банкови заеми.

III. ОБЩИ ПРЕПОРЪКИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПОЛИТИКАТА НА ЕС

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

31. признава, че конкурентното предимство на Европа в световната икономика се базира върху устойчивите стоки и услуги с висока добавена стойност, ефективното управление на веригите на стойността и достъпа до пазари във всички краища на света;
32. отбелязва, че една стабилна и предвидима регулаторна среда е предпоставка за осъществяването на инвестиции в индустрията в ЕС. Тези стабилност и предсказуемост трябва да бъдат постигнати както на местно и регионално равнище, така и на национално и европейско ниво. Стабилността и предвидимостта като гаранция за правната сигурност на предприятията трябва да се насърчават от законодателството на ЕС, за предпочитане чрез директиви;
33. подкрепя политиката на Комисията за развитие на единния пазар като основополагащ елемент на една конкурентоспособна и устойчива индустрия. Освен това КР подчертава, че законодателството за вътрешния пазар на промишлени продукти и услуги е ключов фактор не само за конкурентоспособността на европейската промишленост, но също така за защита на потребителите и околната среда;
34. подкрепя твърдението на Комисията, че с цел запазване на своята конкурентоспособност европейският пазар на промишлени продукти и услуги се нуждае от регулаторна рамка, която улеснява иновациите и не създава ненужни пречки за своевременното разпространение на нови технологии и въвеждането на иновации на пазара. Законодателството и стандартите на ЕС трябва да позволяват бързо предлагане на нови продукти, услуги и технологии на пазара, за да може Европа да си осигури 'предимството на първия' на световния пазар;
35. подчертава, че регионите трябва да могат да определят своя собствен потенциал за растеж и да стимулират иновациите, включвайки в това определяне органите на местна и регионална власт в рамките на смесен подход отдолу-нагоре и отгоре-надолу;
36. отново отправя предложението си за териториални пактове с цел да се организират равнищата на сътрудничество, участващи в проектите за регионално развитие и да се насърчи сътрудничеството между регионите; предлага този процес да бъде обект на единен програмен документ, който да гарантира, че на регионално равнище националните и местните политики отразяват секторните политики и политиката на сближаване на ЕС;
37. призовава за това, инвестициите, свързани с тези единни програмни документи, да могат да ползват специален кредитен пакет от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) с цел създаване на нови териториални екосистеми за икономически и социални иновации. Това може да се окаже предпочитано средство за насърчаване на иновативни решения, за предоставяне на примери за подражание на предприятията, за насърчаване на създаването на консорциуми в области, които се нуждаят от ново сътрудничество между предприятията. Като публично-частни партньорства, тези екосистеми би трябвало да отговарят на двойната цел да допринасят за подобряване на конкурентоспособността на предприятията и на ефективността на публичната администрация (т.е. за рационализиране на публичните разходи);
38. е убеден, че регионалната политика за интелигентна специализация (RIS3), основана на систематичен анализ на съществуващите регионални особености и потенциала за иновации и растеж, представлява основният структурен елемент за оказване на подкрепа на амбициите на ЕС в областта на промишлеността;
39. предлага държавите членки да приемат политики за устройство на територията, които да позволяват да се реагира своевременно на съсредоточаването на предприемаческите дейности в определени райони и които да не създават ненужни препятствия пред локализацията на предприятията;
40. приканва регионите да оценят необходимостта от технологии за насърчаване на желаното развитие в собствените им стратегии за интелигентна специализация (RIS3) и да предприемат необходимите мерки за превръщане на промишлената политика в основен приоритет на финансирането, както и мерки за разширяване на партньорствата им в целия ЕС за постигане на техните цели;
41. призовава Комисията да подпомага междурегионалните мрежи, сътрудничеството помежду им и взаимното учене. Пример в това отношение е инициативата 'Авангард за нов растеж чрез интелигентна специализация' (Vanguard Initiative), в която възраждането на промишлеността се поставя в центъра на техните S3 дейности, с цел да се насърчи обменът на опит, изграждането на 'стълби към върхови постижения' и съвместната обработка на заявления за проекти;

42. отправя призив към ЕС да предоставя финансиране за регионите, като ги подпомага да създадат ефективни екосистеми за иновации и съвместни европейски инициативи. КР подчертава, че децентрализираните, ползващи се с подкрепа от ЕС иновационни дейности са единственият начин за постигане на целите за RIS3 в цяла Европа;

43. подчертава, че в сравнение с предходния програмен период 2007 — 2013 г. правилата и практиките, определени от държавите членки и регионалните власти, следва да бъдат обновени с цел да се подчертаят и да се измерят резултатите и въздействието. Това по същество изисква по-голямо участие на всички ключови партньори от региона в областта на научните изследвания, развитието и иновациите в процеса на прилагане на стратегиите за интелигентна специализация (RIS3) на региона, както и ефективна работа в мрежа на равнище ЕС;

44. изразява съгласие с опасенията, изразени от множество действащи лица от цяла Европа, че държавите членки и регионалните власти не спазват насоките на Комисията за намаляване на административната тежест, подновяване на финансирането, което да се отпуска по линия на RIS3, и изграждане на гъвкава, ориентирана към ползвателите система за финансиране с ЕСИ фондове;

45. призовава държавите членки да извършват наблюдение на бизнес средата на местно равнище, за да повишат ефективността на работата на административните органи и да намалят административната тежест за предприятията. Това ще позволи да се направи сравнение между отражението на отделните процедури и регулаторни механизми върху бизнес средата на местно равнище;

46. насърчава регионите съвместно с Комисията да преразгледат своите стратегии RIS3 и плановете за европейско партньорство във връзка с ГБТ. Съгласно доклада за Платформата на стратегията за интелигентна специализация (Платформата 'S3'), регионалните политици имат многобройни въпроси във връзка с държавната помощ и финансирането на ГБТ, включително правилата за финансиране на проекти за демонстрация и инфраструктура;

47. посочва, че трябва да се прилагат и национални инструменти, в частност — основаните на пазара финансови инструменти и други иновативни финансови инструменти. Новите приоритети за финансиране, договорени от Комисията и ЕИБ, предоставят съществена възможност за новаторски компании да инвестират в главни базови технологии;

48. подчертава значението на европейските структурни и инвестиционни фондове и на програмата 'Хоризонт 2020' за повишаване на промишлената конкурентоспособност на ЕС. Особено важно е да се укрепи провеждането на мултидисциплинарни научни изследвания на високо ниво и да се интегрират техните постижения в практиката на регионално равнище. Необходими са многофондови пакети от мерки, чрез които да се използват по-специално най-новите изследователски знания от областите на ИКТ и ГБТ за модернизиране на различните промишлени сектори и за създаване на нови практики, необходими за постигане на трайни социални резултати.

49. От друга страна подкрепата от Европейския фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ) продължава да бъде важна като практически инструмент, който подпомага гражданите и регионите да преодолее последствията от икономическата криза и от глобализацията, като подкрепя съкратените работници при търсенето на нова работа;

50. насочва вниманието към решаващата роля на човешкия капитал, първокласния ноу-хау и уменията за справяне с предизвикателствата, свързани с промишлеността. Несъответствията между търсените и предлаганите умения и проблемите в областта на обучението ще представляват ключово предизвикателство за промишлеността в ЕС през следващите години, по-специално с оглед на факта, че напредъкът в производствените технологии повишава търсенето на набор от специфични умения и съответните програми за обучение; счита, че е необходимо да се повиши обществената осведоменост, както и да се създадат мултидисциплинарни и междусекторни програми за обучение и образование, така че резултатите от научните изследвания и иновациите да могат да бъдат доразвити, трайно установени и приложени;

51. отправя предизвикателство към младото дигитално поколение и новосъздадените от него дружества да допринасят за изготвянето и изпълнението на регионални стратегии за интелигентна специализация, като спомагат за откриване на пропуските и коригиране на процесите в съответните вериги на стойността в регионите. Новите иновационни решения следва да бъдат насочени както към публичните и частните индустриални процеси, така и към поведението на гражданите като клиенти;

52. настоятелно призовава ЕС, държавите членки и регионите да насочат средствата от Кохезионния фонд и програма 'Хоризонт 2020' към инвестиции, повишаващи конкурентоспособността, в промишлени трансгранични региони, трансгранични и междусекторни възможности. Специално внимание трябва да се обърне на енергетиката, транспорта и цифровата инфраструктура, които дават възможност за сътрудничество между страните, интегриране на веригите за доставки и укрепване на вътрешната търговия в рамките на ЕС.

Неотложна необходимост от ускоряване на промяната

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

53. призовава в своите становища за структурна реформа на промишлеността и подчертава колко е важно да има навременна реакция от страна на обществото и предприятията в конкурентната среда, създадена от глобализацията и цифровизацията. Тези препоръки са също свързани с мерки за повишаване на равнището на необходимите умения и с начин на мислене, основан на жизнения цикъл, който поставя акцент върху цялостното въздействие и целите, обусловени от изменението на климата. Тези изказвания включват:

- a. 'индустриалната политика трябва да се превърне в един от стълбовете на европейската интеграция, откроена като истински политически приоритет, ползващ се със същото равнище на политическа ангажираност, както за сближаването, инфраструктурите или селското стопанство;' 'предлага предвидливото управление на уменията и на промените да бъде разглеждано като ключов компонент на индустриалната стратегия на всички равнища' ⁽⁴⁾; ЕС трябва да подкрепя финансово регионите, които въвеждат новаторски инструменти за управление, което предвижда нуждите от промени;
- b. 'един цялостен подход предлага преди всичко значителни възможности при разработването на нови устойчиви материали и спомага за изпълнение на целите във връзка с CO₂, залегнали в стратегията 'Европа 2020'... един последователен, ориентиран към жизнения цикъл подход започва още с фазата на проектирането на продукта [в оригиналното становище става въпрос за 'автомобил']. Той обхваща също свързаните с околната среда въздействия в производствения процес, включително фазата на експлоатация, а накрая също така рециклирането и/или съответно преработката за последващо оползотворяване' ⁽⁵⁾;

54. вече посочи кои са основните необходими промени в промишлената политика, необходимите инвестиции за модернизиране на стопанските дейности, както и средствата за тяхното осъществяване. Следните цитати от становището на КР, прието преди три години, показват, че същите тези насоки все още са в процес на изготвяне и че мерките на ЕС са твърде бавни и не могат да реагират навреме на променящите се икономически и стопански нужди. КР ⁽⁶⁾:

- a. 'изразява съгласие с необходимостта от постигане на напредък по отношение на интелигентната специализация, с цел насърчаване на конкурентоспособността на индустриалната тъкан, и призовава местните и регионалните правителства да разработват собствени иновационни ниши. Интелигентната специализация е връзката между съобщението относно индустриалната политика и водещата инициатива 'Съюз за иновации';
- b. 'счита, че чрез използване на иновативни обществени поръчки публичните администрации могат да действат като двигател на конкурентоспособността на предприятията';
- v. 'изразява съгласие с неотложната необходимост от провеждане на структурни реформи във връзка с радикалните промени, които засягат бизнес средата';

55. подчертава, че темпът на промяната може да бъде ускорен чрез предоставяне на повече средства на местното и регионалното равнище. Нуждаем се от новаторски и висококачествени пионерски дейности, както и от възпроизвеждане на резултатите в цяла Европа. Регионите са готови да започнат с експериментите и бързото изготвяне на прототипи, които са от ключово значение за успеха;

56. посочи в редица свои становища върху какво би трябвало да се постави акцент при изпълнението. Следните примери, заимствани от становището относно 'Хоризонт 2020' ⁽⁷⁾, което КР прие преди 2 години, са подходящи, наред с други, когато става дума за прилагане на пакета за промишлената политика. КР:

- a. 'отбелязва, че продуктите, които имат международен успех, са резултат от експертен опит на световно равнище, основаващ се на вериги на стойност и екосистеми. Програма 'Хоризонт 2020' трябва да може да създава условия за функционални вериги на иновации. Само така ще бъде възможно да се отговори на големите социални предизвикателства и на нуждата от индустриално възраждане';
- b. 'подчертава ролята на главните базови технологии в програма 'Хоризонт 2020'. Технологиите не бива да се разработват само в отделни програми за наука и технологии; те следва да бъдат свързани още на етап НИРД с индустриалните вериги на стойност и световните мрежи на иновационна стойност, както и с дейности за разработване на регионални екосистеми и иновационни кластери и за засилване на експертния опит.'

⁽⁴⁾ CdR 2255/2012 fin.

⁽⁵⁾ CdR 1997/2013 fin.

⁽⁶⁾ CdR 374/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 402/2011 fin.

IV. СПЕЦИФИЧНИ ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОЛИТИКАТА ВЪВ ВРЪЗКА С БИЗНЕС СРЕДАТА

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

57. признава, че глобалната конкурентна среда се промени из основи и е необходимо не само да се приспособим към ситуацията, но и да се превърнем в двигател на промяната в много отношения. На дългосрочната глобална конкурентоспособност на стопанската дейност в ЕС трябва да се отладе по-голяма тежест при оценяването на съществуващото регулиране на ЕС и при вземането на решения как да се разпределят средствата за НИРДИ;

58. подчертава, че законодателството на ЕС относно промишлените продукти определя основните изисквания за предприятията по отношение на сигурността, здравето и други въпроси от обществен интерес. Изключително важно е промишлеността да не бъде натоварвана прекалено с ненужно чести регулаторни промени, а напротив, да разполага с конкретни механизми за улесняване и подкрепа на инвестициите в предприятията. Контролираното премахване на регулаторните пречки е важно, тъй като технологиите са развиват още по-бързо и световните вериги за доставки са свързани помежду си във все по-голяма степен;

59. насърчава европейските региони и градове да изработят и прилагат регулаторна рамка, която стимулира иновациите и инвестициите в ИКТ в икономиката като цяло в техните територии. Повторно утвърдената роля на ЕС на световен новатор ще задвижи един положителен цикъл на повишаване на производителността, растеж и създаване на работни места;

60. посочва, че Комисията обеща да гарантира, че регулирането е стабилно в дългосрочен план и че правилата са значително опростени — това е цел от първостепенна важност и спешен порядък. Би трябвало да се извършват подробни оценки на въздействието на новите правила. Стандартите на ЕС служат на практика за модел в целия свят и Комисията ще продължи да призовава за система от международни стандарти;

61. призовава отново Европейската комисия да усъвършенства капацитета си за анализ и инструментариума си за подкрепа на предприятията, като проучи възможността да създаде нова категория средни предприятия (между МСП и големите предприятия) с персонал между 250 и 750 служители и с оборот под 200 млн. евро, така както направи за хранително-вкусовата промишленост. Предприятията от тази категория биха могли да се ползват от подходящ дял на подпомагане, по-висок от този за големите предприятия и по-нисък от този за МСП⁽⁸⁾;

62. подчертава, че новите правила за държавните помощи за общия регламент за групово освобождаване (ОРГО) и научните изследвания, развойната дейност и иновациите (НИРДИ) влязоха в сила през юли 2014 г.⁽⁹⁾ Новите правила позволяват увеличаване на инвестициите в научните изследвания и иновациите, по-специално в широкомащабните, сложни проектни клъстери, като една от целите е да се окаже значително въздействие върху възраждането на промишлеността;

63. отбелязва, че улесняването на прилагането на структурните и инвестиционните фондове на ЕС чрез разширяване на обхвата на прилагането на ОРГО представлява съществено подобряване;

64. отбелязва, че в ОРГО се установяват условията, по силата на които държавните помощи се освобождават от задължението за предварително уведомяване на Комисията, както и че се установяват по-високи прагове за уведомяване и интензитет на помощта и се въвеждат допълнителни нови категории освободени помощи, като например помощите за иновационни клъстери и инвестиционните помощи за научноизследователска инфраструктура;

65. отбелязва, че рамката за държавни помощи за НИРДИ включва помощи за експериментални развойни дейности и промишлени научни изследвания, както и че понастоящем е възможно да се установи по-висок максимален интензитет на помощта за приложните изследвания;

66. подчертава, че инструментът за важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ) е с разширен обхват, който надхвърля НИРД и включва първоначалното разгръщане, а изпълнението на ВПОИ често изисква значително участие от страна на публичните власти, тъй като в противен случай пазарът не би финансирал подобни проекти;

⁽⁸⁾ Вж. параграф 18, CdR 2255/2012 fin.

⁽⁹⁾ Съобщение 2014/С 188/02 на Комисията и Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията.

67. отново изтъква, че ВПОИ биха могли да представляват важен принос за икономическия растеж, създаването на работни места и конкурентоспособността на икономиката и промишлеността на ЕС с оглед на техните положителни косвени последици по отношение на вътрешния пазар и европейското общество;
68. подчертава, че държавите членки и промишлеността следва цялостно да оползотворят възможностите, предлагани от правилата за държавните помощи, когато насърчават стопанската дейност, възраждането на промишлеността и създаването на работни места в Европа;
69. посочва, че дори да са наложени несправедливи условия на европейските предприятия, които извършват дейност на ключови нововъзникващи пазари, тези предприятия би трябвало да подобрят своя капацитет за иновации и да се превърнат в основни играчи в рамките на динамично разрастващи се мрежи за създаване на стойност.

Брюксел, 3 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel LEBRUN

Становище на Комитета на регионите — „Иновации в синята икономика: реализиране на потенциала на нашите морета и океани за създаване на работни места и растеж“

(2015/C 019/05)

Докладчик	г-н Adam Banaszak, член на Регионалната асамблея на Куявско-Поморското воеводство (PL/EKP)
Отправен документ	„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Иновации в синята икономика: реализиране на потенциала на нашите морета и океани за създаване на работни места и растеж“ COM(2014) 254 final/2

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. счита, че използването на потенциала на синия растеж представлява възможност за стимулиране на местната икономика и води до създаването на качествени работни места в основани на знанията и инвестициите икономически сектори;
2. изтъква, че опазването на околната среда следва да продължи да бъде един от основните приоритети на европейската стратегия за син растеж;
3. счита, че извършването на оценка на научните данни може значително да допринесе за успешната реформа на общата политика в областта на рибарството и е основно условие за прилагането на частта от политиката, свързана с регионализацията;
4. отново потвърждава своето убеждение, че развиването и подпомагането на аквакултурите в Европа представлява ключов елемент за създаването на работни места в структурно слаби райони и осигурява доставки на висококачествени морски продукти за европейските потребители;
5. одобрява предприетите от Европейската комисия инициативи, насочени към стимулиране на растежа на синята икономика;
6. подчертава необходимостта от прилагането на цялостен и комплексен подход при координирането на изследователската, икономическата, транспортната политика и общата политика в областта на рибарството. За да се придаде по-голяма ефективност на дейността на ЕС в областта на синята икономика, гореспоменатите политики не би трябвало да бъдат разглеждани изключително като несвързани помежду си области. Осигуряването на взаимодействия между тях ще доведе до по-голяма ефективност на предприетите инициативи и ще осигури по-голяма добавена стойност;
7. насочва вниманието към необходимостта от използването на научни изследвания за осъществяване на реформата на общата политика в областта на рибарството, като се осигурява защита на морските екосистеми и управление на рисковете в кризисни ситуации; подчертава, обаче, че използването на научни изследвания и внедряването на иновации следва преди всичко да акцентира върху синия растеж, разглеждан не само с оглед на икономическия растеж в морската икономика, но и като растеж, оказващ положително влияние и върху други икономически отрасли;
8. отбелязва, че макар процесът на реализиране на потенциала на нашите морета и океани за създаване на работни места и икономически растеж е необходим и желателен, той не трябва да води до влошаване на природната среда или разрушаване на морските екосистеми;
9. призовава на сектора на аквакултурите, както и на морския, крайбрежния и круизния транспорт да се постави по-голям акцент при въвеждането на иновации, с цел да се гарантира по-съществен икономически растеж и да се създадат нови работни места;
10. призовава за по-широка и по-ефективна координация между стратегията за син растеж и другите стратегии и програми на ЕС, по-конкретно стратегията „Европа 2020“;

Научни изследвания и иновации за син растеж

11. подчертава, че процесът на извършване на научни изследвания и въвеждане на иновации, макар и ориентиран към насърчаване на синия растеж, не би трябвало да оказва въздействие единствено върху морската икономика, но и върху други области на икономиката;

12. призовава за създаването на специфична общност на знание и иновации за синята икономика като допълнителна мярка за развитието на умения и разпространението на идеи от областта на морските изследвания към частния сектор;
13. изразява съгласие, че пропуските в знанията и данните относно състоянието на нашите морета и океани, ресурсите на морското дъно, живота в моретата и океаните и рисковете за местообитанията и екосистемите са сред основните проблеми, възпрепятстващи развитието на синята икономика. По-голямата осведоменост за нашите морета ще стимулира растежа в областта на синята икономика посредством по-добро познаване на ресурсите, с които тя разполага, и по-добро разбиране на това как те да бъдат използвани, като успоредно с това се постигат нашите цели, свързани с околната среда;
14. изтъква колко е важно наличието на данни за състоянието на нашите морета и океани за развитието на синята икономика. По-доброто предоставяне на данни и по-голямата им достъпност ще даде тласък на иновациите и конкуренцията и ще направи възможно ефективното управление на кризисни ситуации и намаляването на несигурността, свързана с морските области;
15. отбелязва, че наличността на данни относно състоянието на нашите морета и океани не следва да се ограничава до обща информация, която има отношение само на равнището на ЕС или на отделните държави членки. От жизненоважно значение е да бъдат отчетени нуждите на отделните региони и да им се осигури допълнителна информация относно въпросната сфера, която те ще могат ефективно да използват както в публичния, така и в частния сектор;
16. отбелязва, че макар да е важно да се предоставят данни за състоянието на нашите морета и океани на местно, регионално и национално равнище, целият процес трябва да се координира на равнище ЕС. Това ще повиши ефективността на използваните данни и ще позволи осъществяването на съответния обмен на информация между заинтересованите страни;
17. призовава Европейската комисия допълнително да разшири приложното поле на научните изследвания в усилията си за постигане на регионализация в рамките на общата политика в областта на рибарството. По-широкото приложение на научните изследвания ще бъде отражение едновременно на принципа на комплексния подход спрямо синята икономика и ще подобри рационалното управление на рибните ресурси;
18. подчертава, че Европейският съюз следва да продължи да подпомага аквакултурите като един от най-бързо разрастващите се сектори в областта на производството на храни. Подходящите научни изследвания, които предоставят на предприятията нови, по-обширни знания относно състоянието на нашите морета и океани, могат да помогнат за увеличаване на тяхната конкурентоспособност и съответно да доведат до растеж в областта на заетостта, по-конкретно в структурно слаби райони;
19. подчертава, че събирането и споделянето на информацията относно морската среда не следва да създава каквито и да е препятствия или допълнителна административна тежест за местните и регионалните власти и стопанските субекти;
20. отбелязва, че целесъобразният достъп до информацията относно състоянието на нашите морета и океани не само е важен за прилагането на новаторски решения, опазването на околната среда и управлението на рибните ресурси и аквакултурите, но може също така да бъде важен фактор, който прави възможно управлението на риска и приемането на подходящи подкрепящи действия в кризисни ситуации. В съответствие с това Комитетът на регионите призовава да се предприемат мерки за изработването на механизъм за използване на данните от спътниковите изображения, предоставяни от спътниковите услуги по програма „Коперник“ за подпомагане на МРВ при първата им реакция в случай на природни бедствия;
21. подчертава необходимостта от непрекъснато наблюдение на осъществяването на иновации и на растежа в синята икономика, за да се гарантира, че предприетите действия са възможно най-ефективни. Следователно Комитетът на регионите препоръчва разработването на ясно определени показатели за изпълнение за растежа и иновациите в синята икономика. Така определените показатели не само ще бъдат от полза за Комисията, но ще спомогнат също така за идентифицирането на подходящи цели за държавите членки и регионите;

Опазване на околната среда в моретата и океаните

22. отбелязва, че основният проблем за синята икономика се състои не само в използването на информацията за морската среда с цел постигане на по-голям икономически растеж, но преди всичко за опазване на морските екосистеми и запазване на качеството на морската среда. Защитата и съхраняването на морските екосистеми трябва да бъде основен елемент в европейската морска политика;

23. подчертава, че морската среда трябва да е чиста и здравословна. В съответствие с това идеята за изготвяне на планове за отстраняване на останките от военни материали и химическите отпадъци, изхвърлени в морето, посочена в предходно становище на Комитета на регионите ⁽¹⁾, следва формално да бъде взета под внимание, като информацията за нашите морета и океани следва също така да се използва за почистване и обновяване на морската ни среда, в резултат на което ще се гарантира биологичното ѝ разнообразие и плодородие;

24. подчертава, че чистата и здравословна морска среда, основана на защитените морски зони, също така е важна за развитието на туризма, напр. на устойчивия подводен туризъм, който представлява стратегически инструмент за опознаване на морската среда и повишаване на обществената осведоменост за нея;

25. отбелязва, че по-високата конкурентоспособност и заетост в сектора на аквакултурите ще спомогнат за засилване на динамиката в развитието му. Това обаче не би трябвало да води до влошаване на качеството на морските продукти за сметка на тяхното количество. В съответствие с това следва да се предприемат всички необходими действия, за да се гарантира, че европейските потребители получават висококачествени продукти. По-конкретно това означава да не се разрешава на потребителите да се доставят генетично модифицирани организми (ГМО);

Участие на предприятията от частния сектор в синята икономика

26. оценява значението на инициативите на Европейската комисия, насочени към разширяване на използването на научните изследвания и иновациите в стратегията за син растеж. Важно е, обаче, да не забравяме, че основният и най-желателен резултат от стратегията за син растеж би трябвало да е развитие на предприемачеството, основаващо се на неоползотворения потенциал на нашите морета и океани;

27. отбелязва, че в съобщението не се вземат предвид някои от областите с най-голям дял в синята икономика, като например корабостроенето, морския транспорт и синята енергия. Несъмнено съобщението проправя пътя за бъдещи иновации и научни инициативи, но гореспоменатите стопански отрасли продължават да бъдат двигател за синята икономика;

28. счита, че при оценката на възможностите за въвеждане на иновации в синята икономика следва да се отдели специално внимание на развитието на морския транспорт и туризъм, които крият огромен потенциал по отношение на повишаването на заетостта;

29. подчертава, че предприятията от частния сектор могат да играят важна роля в областта на иновациите, както и да ги използват за увеличаване на икономическия растеж и създаване на нови и по-добри работни места. Стопанските субекти от сектора на МСП, по-конкретно, могат да изпълняват важна роля в тази област;

30. отбелязва, че плановете на Комисията за засилване на участието на МСП в синята икономика би трябвало да бъдат придружени от подходяща финансова подкрепа в рамките на съществуващите и бъдещите програми. Необходимостта от финансиране е особено очевидна в сектора на аквакултурите, в който 90 % от всички предприятия са микропредприятия, способни да генерират желаното равнище на иновации;

31. счита, че е необходима засилена рамка на политиката за включване на частните предприятия в синята икономика. За да се гарантира оптимално взаимодействие между публичния сектор и нуждите на частния сектор, предприятията следва да бъдат важен фактор при определянето на потребностите от научни изследвания, както и при формулирането на норми, стандарти и ориентирани към бизнеса решения;

32. отбелязва, че по-широкото включване на частни предприятия в синята икономика следва да стане реалност без създаването на ненужна тежест за частния сектор;

33. призовава Комисията и държавите членки да работят за подобряване на конкурентоспособността на европейските морски икономически оператори. Ако познаваме нуждите на частния сектор що се отнася до участието в синята икономика, би трябвало да е лесно действията и политиките на национално и регионално равнище и равнище ЕС да бъдат приведени в съответствие с тях;

34. подчертава, че свързаното със синята икономика предприемачество надхвърля дейностите в рамките на нашите морета и океани. Важно е да се предвиди подходящо подпомагане за базираните на сушата предприятия, свързани със синята икономика, като например местните заводи за преработка на риба, с цел да се създаде устойчива бизнес среда за местните рибари;

⁽¹⁾ CDR 2203/2012, „Син растеж — Възможности за устойчив растеж в морските дейности и корабоплаването“, докладчик: г-н Adam Banaszak (PL/EKP).

35. отбелязва, че въвеждането на иновации в синята икономика за икономически растеж и създаване на нови работни места изисква също така подбор на хора с подходящи умения. За да се популяризират в по-голяма степен работните места, които не са базирани на сушата, и да станат привлекателни за младите хора, е необходима тясна координация между процеса на изготвяне на политиката, образованието и бизнеса;
36. подчертава, че ползите, които произтичат от синята икономика, ще бъдат усетени както в публичния, така и в частния сектор. Публичното финансиране, обаче, винаги има своите ограничения. Ето защо е важно също така набирането на частен капитал за финансиране на дейностите в тази област. С оглед на това е необходимо да се насърчи широко сътрудничество между публичния и частния сектор, не на последно място и под формата на публично-частни партньорства, в рамките на които публичният сектор да може да се възползва от финансовите възможности на частния сектор, а също и от неговите знания, стопански опит, управленски умения и интелектуален потенциал, с цел създаване и прилагане на новаторски решения за синята икономика;
37. подчертава, че в резултат на съществуващите различия между държавите — членки на ЕС, по отношение на правните разпоредби, прилагани за публично-частните партньорства, Европейската комисия трябва да играе решаваща роля за насърчаване на най-добрите практики и решения за използването на публично-частни партньорства в синята икономика. Специално внимание би трябвало да се обърне на възможността за прилагане на институционализирани публично-частни партньорства с оглед на потенциалното създаване на нови работни места;
38. отбелязва, че няма да бъде възможно представителите на частния сектор — включително на малките и средните предприятия — да бъдат ангажирани за сътрудничество с публичния сектор, освен ако това сътрудничество не бъде насърчено на местно и регионално равнище. Необходимо е да бъде улеснена и подкрепена работата на местните и регионалните власти за включване на представители на частния сектор, участващи в проекти, осъществявани под формата на публично-частни партньорства;
39. отбелязва, че използването на публично-частни партньорства в областта на синята икономика не трябва да става единствено с цел големи предприятия да бъдат привлечени като частни партньори. За да бъдат правилно прилагани, публично-частните партньорства следва също така да отчитат финансовия потенциал и възможностите за управление на риска, подходящи за сектора на малките и средните предприятия, които ще позволят на по-малките органи на самоуправление да използват средствата и на тези предприятия;
40. приветства факта, че принципите на субсидиарност и пропорционалност, посочени в член 5 от Договора за Европейския съюз и член 3 и 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз, са залегнали в съобщението.

Брюксел, 3 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel LEBRUN

Становище на Комитета на регионите — „Ефективни, достъпни и устойчиви системи на здравеопазване“

(2015/С 019/06)

Докладчик	г-н Karsten Uno Petersen, член на Регионалния съвет (ДК/ПЕС)
Отправен документ	Съобщение на Комисията относно „Ефективни, достъпни и устойчиви системи на здравеопазване“ COM(2014) 215 final

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ**Общи бележки**

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства съобщението на Европейската комисия, в което като задача на системите на здравеопазване се посочва, че те трябва да създадат условия не само за по-дълъг, но и по-добър живот и с това да допринасят за подобряване на здравето на гражданите. За здравето на отделната личност, доколкото то се разбира като физическото и психическото благосъстояние, наред с резултатите на системата на здравеопазване определящи са и други фактори;
2. призовава здравето само по себе си да бъде признато като ценност, така че разходите за системите на здравеопазване да се разглеждат като инвестиции в здравето на населението, които освен това могат да окажат положително въздействие под формата на по-голяма производителност, по-значително предлагане на работна ръка и по-солидни публични финанси;
3. отбелязва, че навсякъде в ЕС териториалните власти на по-ниско равнище са изправени пред същите предизвикателства: разходите за здравеопазване нарастват, населението застарява и е засегнато все повече от хронични болести и мултиморбидност, поради което се увеличава и търсенето на здравни услуги. Комитетът на регионите посочва, че националното, регионалното и местното равнище носят отговорност за преодоляване на тези предизвикателства;
4. приветства и изразява подкрепата си за правото на гражданите на ЕС да разполагат с достъп до висококачествено ефективно лечение и за обстоятелството, че в контекста на опита от миналите години Европейската комисия желае да подпомогне държавите членки при разработването на стратегии, които да направят системите на здравеопазване по-ефективни и по-устойчиви и да улеснят достъпа до медицинско обслужване;
5. подчертава необходимостта да се спазва член 168 от Договора за ЕС, според който здравеопазването по принцип е отговорност на държавите членки, както и от спазване на принципа на субсидиарност в тази област. Комитетът на регионите припомня във връзка с това, че политиката в областта на здравеопазването е в правомощията на държавите членки и че в повечето случаи голяма част от правомощията в тази област принадлежат на местните и регионалните власти;
6. отбелязва, че през 2013 г., в рамките на европейския семестър, единадесет държави членки са получили препоръка да реформират своите системи на здравеопазване. Комитетът на регионите посочва във връзка с това, че различията в системите на здравеопазване на държавите членки отразяват различни обществени решения и припомня член 168 от Договора за ЕС, според който ролята на ЕС в областта на здравеопазването е ограничена до допълване на националната политика;
7. споделя схващането, че иновациите са един от двигателите в областта на здравеопазването и признава голямото икономическо значение на сектора. Въпреки това препоръчва на признатите през 2006 г. от Съвета по здравеопазване общи ценности — универсалният характер на системите на здравеопазване на ЕС, достъпът до висококачествено медицинско обслужване, равнопоставеността и солидарността — винаги да се отдава приоритет пред актуалната икономическа ситуация;
8. признава, че поради икономическата криза в държавите членки са възникнали финансови затруднения, но напомня същевременно че системите на здравеопазване трябва да бъдат устойчиви, така че да отговарят в бъдеще, но и понастоящем на основните общи ценности;
9. приветства обстоятелството, че Европейската комисия в стремежа си да подпомага държавите членки при оценката на ефективността на техните системи на здравеопазване, желае да си сътрудничи по-тясно с международни организации като СЗО и ОИСР;

10. препоръчва на Европейската комисия да проявява благоразумие при изграждането на цялостна система за докладване във връзка с резултатите на системите на здравеопазване и посочва, че чрез по-тясното сътрудничество със СЗО и ОИСР могат да се използват вече съществуващи данни;
11. призовава държавите членки да засилят съществуващия капацитет и при необходимост да го доразвият, за да гарантират постоянно и автоматично събиране на здравни данни, тъй като това ще допринесе за по-високо качество на международните информационни масиви в организации като СЗО и ОИСР;
12. обръща внимание на факта, че за оценка на резултатите на системите на здравеопазване следва да се използват цялостни и лесно достъпни показатели, като например процент на оцеляване при определени заболявания или времето, прекарано в чакане; приветства рамка за установяване на редица общи европейски критерии за оценка на резултатите на системите на здравеопазване, която да подкрепи политическата дискусия и определянето на приоритети в държавите членки;
13. споделя схващането, че нарастващата мобилност на пациентите и на здравния персонал води до по-силно взаимно влияние между системите на здравеопазване на държавите членки и обръща внимание, че при по-тясно сътрудничество между системите на здравеопазване, с цел да се отчете това явление, следва да бъдат включени съществуващите на регионално и местно оперативно равнище познания;
14. отбелязва, че за системите на здравеопазване, при които се делегират компетенции на местно и регионално равнище, са особено характерни наличието на добре обучена работна ръка с перспектива за повишаване на квалификацията, създаване на умения, добър мениджмънт и достатъчен поток от информация в рамките на системата;
15. обръща внимание, че интеграцията на медицинското обслужване следва да се осъществява успоредно на нарастващото включване на пациентите и с по-голям акцент върху качеството на обслужването, и посочва че дейността на експертната група на Европейската комисия в тази и в други области следва да бъдат обсъдени с местните и регионални власти на по-ниско равнище, напр. под формата на публични изслушвания относно резултатите от нейната работа;
16. признава, че системите на здравеопазване трябва да са стабилни с оглед на адаптирането им към различни ситуации и да могат да преодолеят значителни предизвикателства и с ограничени ресурси, и счита че тези характеристики трябва да бъдат осигурени въз основа на отговорността за здравето на гражданите на местно и регионално равнище;
17. приветства факта, че Европейската комисия признава значението на здравеопазването с оглед на борбата със социалните последици от икономическата криза, но подчертава, че решенията, вземани за справяне с комплексни икономически кризи и проблеми, трябва да се анализират на базата на тяхното евентуално негативно въздействие върху здравето на населението, с оглед на това да се избегне именно такова въздействие;
18. приветства и подкрепя изготвянето на стратегия за социално приобщаване, в чиито рамки да бъде гарантиран широк достъп до качествени и достъпни медицински грижи, с цел борба с увеличаващата се неравнопоставеност в здравеопазването в държавите членки.

Повишаване на ефективността на системите на здравеопазване

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

19. приветства и подкрепя текущата работа в областта на сигурността на пациентите на равнището на ЕС и призовава да бъде отчетен опитът на пациентите и те да бъдат приоритетно включени като ключов фактор в бъдещите инициативи на ЕС в областта на здравеопазването, наред с повишаването на квалификацията на персонала;
20. посочва, че е трудно да се дефинират резултатите в областта на здравеопазването, което затруднява сравненията между държавите членки, но изразява съгласие, че измерването и сравнението на ефективността на системите на здравеопазване са важна цел;
21. продължава да счита, че сравнението между държавите членки трябва да се извършва изключително с оглед на учене и обмен на опит посредством добри практики; по този начин държавите членки получават възможността да следят от международна перспектива напредъка в собствените им усилия за подобряване;
22. признава, че е необходимо в някои области, в които международните организации (като СЗО и ОИСР) не могат да предоставят достатъчно данни, да бъде създадена европейска информационна база.

Подобряване на достъпа до системите на здравеопазване

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

23. приветства факта, че в съобщението на Европейската комисия се напомня за принципите на Европейския социален пакт и се изтъква значението на прозрачни критерии за достъпа до медицински грижи, както и задължението никоя група от населението да не бъде изключвана от достъпа до здравно обслужване;
24. изразява съгласие с констатацията, че е трудно да се измери степента на достъпа, но посочва, че показателите които се основават на информация от гражданите за техния опит, предоставят съществена основа за формулиране на общественото мнение относно достъпа до здравно обслужване;
25. изразява съгласие, че при оценката на достъпа до здравни грижи следва да се обръща внимание както на дела от населението, която има достъп до здравни услуги, така и на обхвата на тези услуги, но напомня че различията в медицинските грижи и техния обхват са израз на различни обществени решения на национално, регионално и местно равнище;
26. изразява съгласие, че достъпността е предпоставка за достъпа до здравни услуги — това се отнася до времето, прекарано в чакане, разстоянията и броя на медицинските работници в здравния сектор — но посочва, че концентрацията на специализирани възможности за лечение в централни населени места и произтичащото от това разстояние до тях понякога е неизбежна, за да се осигурят достатъчно компетенции в определени области на медицинско лечение. Въпреки това трябва да се внимава населението на регионите с неблагоприятни демографски и географски условия да разполага с въпросните специализирани здравни услуги;
27. отбелязва, че регионите с неблагоприятни географски и демографски условия (голяма разпръснатост, малка гъстота и изявено застаряване на населението, островни или планински райони) са свързани със специфични предизвикателства, които се проявяват особено тежко в областта на здравеопазването;
28. признава, че интегрираните модели на грижи и решенията в областта на електронното здравеопазване отчасти разрешават проблема с достъпността на системите на здравеопазване в държавите членки, като това важи по-специално в региони с неблагоприятни демографски и географски условия;
29. в този контекст отчита като пропуск неупоменаването на факта, че особено хората с увреждания понякога имат ограничен достъп до здравни услуги, и припомня на Европейската комисия, в светлината на член 9 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, задължението ѝ [COM(2010) 636 final] да обръща специално внимание на хората с увреждания при прилагането на стратегиите за борба с неравнопоставеността в здравеопазването;
30. приветства факта, че Директивата на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване насочва вниманието в по-голяма степен към въпроса за отговорността на системите на здравеопазване за достъпа до здравно обслужване;
31. изразява задоволство, че Европейската комисия счита за основна задача на здравния персонал и в бъдеще да се отрежда важна консултативна роля, и че това може да бъде реализирано в сътрудничество с други сектори; припомня, че значителният експертен опит на регионално и местно равнище по отношение на подобни форми на сътрудничество може да бъде включен в по-нататъшната работа;
32. подкрепя обмена на информация относно подобряването на достъпа до лекарства, но посочва че решенията относно ценообразуването и възстановяването на разходите на пациентите са резултат от обществени избори и национални, регионални и местни приоритети. Комитетът на регионите посочва при все това, че по-голямата прозрачност по отношение на ценообразуването за медицинските продукти би довела до по-ефективното използване на ресурсите;
33. отбелязва, че Европейската комисия възнамерява и в бъдеще да подпомага плановете на държавите членки по отношение на здравните работници, за да се допринесе по този начин за преодоляване на предизвикателствата във връзка с мобилността на здравния персонал;
34. споделя схващането, че държавите членки трябва да се погрижат за това Директивата на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване да бъде правилно приложена.

Повишаване на устойчивостта на системите на здравеопазване

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

35. отбелязва, че Европейската комисия е препоръчала да се извърши реформа на системите на здравеопазване в държавите членки в рамките на европейския семестър и посочва във връзка с това член 168 от Договора за ЕС, според който ролята на ЕС в областта на здравеопазването е ограничена до допълване на националните политики;
36. приветства факта, че Европейската комисия подкрепя държавите членки във връзка с реформата на техните системи на здравеопазване, като дава ход на инициативи за учене и обмен на добри практики с други държави членки и региони;
37. посочва, че достатъчните и дългосрочни инвестиции в системите на здравеопазване в дългосрочен план могат да бъдат по-разходноэффективни от краткосрочните и обусловени от конюнктурата финансови съображения и е на мнение, че в бъдеще един от акцентите следва да се поставя върху определянето както на краткосрочното, така и на дългосрочното въздействие на инвестициите в здравеопазването;
38. признава, че системите на здравеопазване трябва да бъдат финансово стабилни, но е на мнение, че краткосрочните и обусловени от конюнктурата финансови съображения не бива да бъдат поставяни над здравето като самостоятелна ценност или сигурността на пациентите и тяхното участие, както и повишаването на квалификацията на персонала;
39. признава и приветства работата на Европейската комисия, която е определила шест фактора за устойчивостта, които могат да допринесат за това системите на здравеопазване да гарантират на населението достъпно и ефективно здравно обслужване;
40. приветства факта, че Европейската комисия подкрепя амбициозната цел на мрежата за Оценка на здравните технологии (ОЗТ), създадена чрез Директивата на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване и споделя схващането, че по този начин се намалява дублирането на работата на властите;
41. отбелязва поставения от Европейската комисия акцент върху прехвърлянето на информацията за пациентите на съответните доставчици на здравни услуги и препоръчва Европейската комисия да подпомогне държавите членки, като насърчава предаването на знания и обмена на добри практики в рамките на информационните потоци;
42. напомня, че на местно и регионално равнище има значителни познания в областта на здравеопазването от гледна точка на гражданите и счита активното използване на тези познания за по-важно от проучването на възможностите за създаване на цялостен консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура;
43. счита, че все още не се осъществяват оптималните възможни взаимодействия между здравните услуги, които се предлагат в трансграничните региони. Посредством тях ще се генерират съществени икономии, което ще допринесе за устойчивостта и достъпността на здравните системи. Комитетът на регионите призовава публичните власти в държавите членки да насърчават подписването на споразумения за сътрудничество в този смисъл;
44. посочва, че наличните данни могат също да бъдат използвани чрез по-тясно сътрудничество със СЗО и ОИСР и в полза на научноизследователската инфраструктура.

Брюксел, 3 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel LEBRUN

Становище на Комитета на регионите — „Макрорегионална стратегия на Европейския съюз за Алпийското пространство“

(2015/C 019/07)

Докладчик Herwig Van Staa (АТ/ЕНП), председател на Ландтага на Тирол

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства Заключениеята на Европейския съвет от декември 2013 г., в които се отправя искане към Европейската комисия, в сътрудничество с държавите членки да изготви до юни 2015 г. стратегия на ЕС за Алпийското пространство (EUSALP);
2. подчертава, че чрез тази задача съществено се засилва и ролята на регионите в процеса на изготвянето и прилагането на EUSALP; поради тази причина, за да се насърчи по-нататъшното развитие, Европа трябва да признае и оползотвори различията в своите рамки, вместо да се стреми да ги уеднакви. Макрорегионалните стратегии са инструмент, който може конкретно да допринесе за оползотворяването на особеностите на развитието на различните територии при зачитане на техните естествени призвания и характеристики;
3. приветства концепцията за макрорегионална стратегия като одобрена от Европейския съвет и подкрепена от Европейския парламент цялостна рамка за държавите членки и за трети държави в един и същи географски район, която им служи за преодоляването на общи предизвикателства и за засилено сътрудничество с оглед на икономическото, социалното и териториалното сближаване ⁽¹⁾;
4. заявява, че ще продължи да подкрепя разработването и прилагането на макрорегионални стратегии, както това вече беше изразено в неговото становище относно добавената стойност на макрорегионалните стратегии ⁽²⁾, и подчертава, че добавената стойност на съществуващите макрорегионални стратегии вече е получила политическо и стратегическо признание ⁽³⁾;
5. отбелязва, че EUSALP ще бъде четвъртата поред макрорегионална стратегия след стратегиите на ЕС за региона на Балтийско море, за региона на река Дунав и за региона на Адриатическо и Йонийско море и на фона на големите предизвикателства, с които трябва да се справят други европейски макрорегиони, заявява своята подкрепа за разработването и на други макрорегионални стратегии;
6. приветства факта, че в рамките на EUSALP пет държави — членки на ЕС (Австрия, Германия, Италия, Словения и Франция) и две други държави (Лихтенщайн и Швейцария) сътрудничат помежду си и по този начин дават съществен принос за общоевропейската интеграция. Този интегративен аспект придава особена добавена стойност на макрорегионалната стратегия ⁽⁴⁾;
7. изтъква, че инициативата за общо стратегическо позициониране на Алпийското пространство на равнището ЕС принадлежеше на самите алпийски региони и че EUSALP впоследствие беше развита в хода на един истински процес „отдолу нагоре“, като се започне от участващите региони, премине се през равнището на алпийските държави и се стигне до нивото на ЕС;
8. приветства факта, че Европейската комисия, съгласувано с държавите и регионите от Алпийското пространство, разработва в управителния комитет на EUSALP специфичен план за действие за прилагането на стратегията;
9. приветства факта, че широката обществена консултация относно изработените досега основни акценти на EUSALP даде на всички заинтересовани страни и на гражданите възможност да направят оценка на тези акценти, да предложат и разработят други и допълнителни теми, както и да идентифицират заинтересовани институции и организации, за да открийт целите и най-подходящите инструменти, така че да се постигне високото равнище на развитие и благосъстояние, към което се стремят всички местни и регионални власти в Алпийското пространство;
10. подчертава, че трансграничното сътрудничество в Алпийското пространство има дълга традиция и от 70-те години на 20-ти век насам е създадо разнообразни инструменти за сътрудничество като работната група „Алпийски държави“, Алпийско-Адриатическия съюз, Алпийската конвенция, програмата на ЕС „Алпийско пространство“, двустранни и многостранни структури за сътрудничество като Еврорегион „Алпи — Средиземно море“ или европейските групи за териториално сътрудничество „Senza Confini“ и Еврорегион „Тирол — Южен Тирол — Трентино“, както и различни организации на гражданското общество;

⁽¹⁾ COM(2013) 468 final.

⁽²⁾ CDR5074-2013_00_00_TRA_AC.

⁽³⁾ Вж. Заключениеята на Съвета от 22 октомври 2013 г. относно добавената стойност на макрорегионалните стратегии.

⁽⁴⁾ COM(2013) 468 final.

11. изтъква, че EUSALP в решаваща степен се гради на подхода „отдолу нагоре“ и целта ѝ е да обедини съществуващите в Алпийското пространство инструменти на трансграничното сътрудничество, чиито многоспектрни възможности за коопериране ще се развият още по-ефикасно и по-ефективно в една обща рамка;
12. припомня, че съществена част от добавената стойност на макрорегионалните стратегии се състои в преодоляването на общите предизвикателства посредством целенасочени дейности на заинтересованите участници, при възможно най-добро използване на подходящи инструменти за финансиране като публично-частни партньорства;
13. отбелязва, че EUSALP ще даде съвместни отговори на предизвикателствата, пред които е изправено Алпийското пространство. Сред тези предизвикателства са запазването на качеството на живот, на висока степен на опазване на околната среда и на благоприятно икономическо развитие в условията на глобализация, изменение на климата и демографски промени — най-вече на основни структурни промени в селското стопанство и туризма, на деиндустриализация, цифрово разделение и ограничен достъп до основни услуги в някои райони;
14. подчертава, че отправна точка на стратегията е планинският масив на Алпите и че Алпийското пространство включва както планинската област в неговата сърцевина, както е посочено в приложното поле на Алпийската конвенция, така и околните райони с редица големи метрополи. Тези пространства са свързани помежду си чрез тесни взаимодействия и функционални отношения, които влияят съответно върху икономическото, социалното и екологичното развитие;
15. съзнава, че планинските райони и околните области с разположените в тях градове често имат различни интереси и приоритети, и подчертава необходимостта да се засили равнопоставеният диалог между централната част на алпийското пространство и околните области, за да се гарантира равновесие между интересите на населението в двата вида области;
16. се застъпва за гъвкав подход към приложното поле на EUSALP, така че обсегът на стратегическото сътрудничество да се определя в зависимост от специфичните изисквания на полето на действие и при отчитане на функционалните отношения между централната част на Алпийското пространство и околните области във всеки конкретен случай;

Цели и теми на EUSALP

17. споделя разбирането, че с EUSALP трябва да се даде специфичен, съобразен с особеностите на Алпийското пространство принос към прилагането на стратегията „Европа 2020“ в полза на интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж, за да се ускори по този начин икономическото, социалното и териториалното сближаване в Европа;
18. се застъпва за това изборът на стратегическите приоритети на EUSALP да позволява преимуществено да се вземат предвид интересите на планинските области в централната част на Алпийското пространство и подобавашо да се отчитат интересите на околните области и техните градове, така че взаимоотношенията между тези два типа области да се развият във взаимна изгода;
19. е убеден, че иновативните подходи, които позволяват ориентираните към развитие компоненти на стратегията да се съчетават с необходимото опазване на околната среда, са от решаващо значение за успеха на EUSALP, защото само по този начин Алпийското пространство може да се съхрани като жизнено, икономическо и природно пространство в сърцето на Европа и устойчиво да повишава стойността си;
20. се позовава на резолюцията на Европейския парламент от 23 май 2013 г. относно макрорегионалната стратегия за Алпите (2013/2549 (RSP)) и посочва, че съдържанието на стратегията следва да бъде приведено в съответствие с Алпийската конвенция;
21. изтъква значението на партньорското сътрудничество между всички регионални участници при изготвянето и прилагането на EUSALP и приветства изработеното досега от управителния комитет на EUSALP, с равнопоставеното сътрудничество на регионите, държавите, както и на Европейската комисия, съдържание по трите стълба „Гарантиране на устойчив растеж и насърчаване на пълна заетост, конкурентоспособност и иновации посредством консолидиране и диверсификация на икономически дейности с оглед укрепване на взаимната солидарност между планинските области и градските райони“, „Насърчаване на териториалното развитие с акцент върху щадяща околната среда мобилност, засилено академично сътрудничество, развитие на услугите, политика за транспортната и комуникационната инфраструктура“, както и „Насърчаване на устойчивото управление на енергията, природните и културните ресурси, опазване на околната среда и запазване на биологичното разнообразие и съхраняване на природните пространства“;

22. настоява — с оглед на интегрираното по-нататъшно развитие на това съдържание — в плана за действие да се отдели специално внимание на следните теми: съживяване на заетостта; развитие на алпийски вериги за създаване на стойност, на туризма и на мрежа от алпийски предприятия в макрорегионален мащаб; укрепване на услугите от общ интерес и взаимната солидарност между жителите на различните зони от Алпийския регион; подобряване на свързването в мрежи чрез преодоляване на цифровото разделение в по-малко облагодетелстваните зони; засилване на интермодалността и оперативната съвместимост в транспорта, както и свързването на местните и регионалните транспортни мрежи с европейските транспортни пътища от по-висок клас; усилията за прехвърляне на превоза на стоки от автомобилния към железопътния транспорт; повишаване на енергийната ефективност и на устойчивото производство на енергия от ВЕИ — най-вече използването на водната енергия; устойчивото и ефикасно ползване на природните и културните ресурси; както и по-нататъшното развитие на управлението на защитата от природни бедствия предвид изменението на климата, с особено внимание към защитата на хидрогеоложката структура и на околната среда;

23. очаква планът за действие да развие синергии между различните съществуващи програми и да акцентира върху ограничен брой приоритети, които позволява концентрация на средствата;

Многостепенно управление

24. посреща с интерес Доклада на Европейската комисия относно управлението на макрорегионалните стратегии ⁽⁵⁾, но отбелязва, че в него не се отчита в достатъчна степен ролята на регионите като субекти, вземащи решения;

25. изтъква ролята на местните и регионалните власти за осигуряване на очакваната от гражданите плътна връзка с реалността при формирането на EUSALP. посочва, че е необходимо да се създадат подходящите условия за това местните и регионалните власти също да могат да осъществяват водещи проекти;

26. обръща внимание върху факта, че успехът на EUSALP зависи от това политическите участници от регионалното и местното равнище, сред които са и европейските групи за териториално сътрудничество, да останат трайно включени в политическото ръководство на този процес на многостепенно управление и да се следва принципът на субсидиарност, категорично заложен в правото на ЕС; във връзка с това е целесъобразно да се стимулира по-активното участие и на заинтересованите страни от социалната, икономическата и културната сфера в участващите територии;

27. настоява да бъдат разработени методи за прилагане на стратегията, които съгласно принципа на многостепенно управление, залегнал в Хартата на Комитета на регионите ⁽⁶⁾, да гарантират, че регионалното равнище — според съответните му правомощия — ще бъде включено наравно с националното равнище;

28. изтъква, че неговата междурегионална група „Алпийски макрорегион“, създадена през юни 2014 г., ще подкрепя Европейската комисия и алпийските държави чрез техните национални точки за контакт при изготвянето и прилагането на стратегия за Алпите, ще помага при изработването на плана за действие, ще придава по-изразен профил на макрорегиона на регионално, национално и европейско равнище, като откроява неговата обща идентичност, за да се прояви изцяло големият потенциал на региона;

29. препоръчва да се въведе ротационно председателство на EUSALP, упражнявано от държавите или регионите на всяка една от държавите членки, за определяне на основните насоки на стратегията. Всяка държава членка, включена в алпийската стратегия, упражнява председателството в продължение на една година на базата на ротационен принцип, договорен между държавите — членки на Стратегията за Алпийското пространство, за да се предложат на включилите се държави и региони възможности за балансирано участие във формирането на стратегията и да се разпредели равномерно работата, свързана с ръководството на EUSALP. Упражняването на председателството би могло да бъде съчетано и с организирането и провеждането на стратегически форум;

30. препоръчва държавите членки и регионите, участващи в EUSALP, да въведат по модела на европейските координатори на TEM-T позицията координатор за EUSALP. По време на мандата си този координатор няма да заема политическа длъжност, нито да упражнява изпълнителна власт, а ще оказва подкрепа на Европейската комисия и на председателството, да се осигури по-солидна основа на стратегията в европейските институции;

31. препоръчва позицията на координатор за EUSALP да се изпълнява от личност с опит в областта на междурегионалното и трансграничното сътрудничество в Алпийското пространство, произхождаща от алпийските региони. Това е от решаващо значение, особено от гледна точка на ориентацията на стратегията към подхода „отдолу нагоре“;

32. е на мнение, че изграждането на балансирана цялостна архитектура на ръководните структури следва да гарантира равнопоставеното представителство на интересите на държавите и регионите, наред с Европейската комисия;

33. препоръчва Европейската комисия да играе важна роля в стратегическото ръководство на EUSALP, особено като гарантира съгласуваност с политиките и позициите на ЕС и следи за съответствието на предприеманите от ЕС действия с макрорегионалната концепция, особено в европейските програми и инструменти за финансиране;

⁽⁵⁾ COM(2014) 284 final.

⁽⁶⁾ COR-2014-01728-00-00-RES-TRA.

34. застъпва виждането, че управлението на прилагането на стратегическите приоритети следва да започва от равнището на отделните акценти в рамките на „стълбовете“ с оглед на широко разпределение на отговорностите и че особено за хоризонталните теми, като например изменението на климата, трябва да се разработят специални организационни форми;
35. е убеден, че европейските стратегии и политики не могат да бъдат ефективно прилагани без многостепенно управление, и препоръчва европейските групи за териториално сътрудничество също да се имат предвид като инструменти за прилагане на стратегиите в съответните области на компетентност на тези групи;
36. се позовава на резолюцията на Европейския парламент от 23 май 2013 г. относно макрорегионалната стратегия за Алпите (2013/2549 (RSP) и посочва, че съществуващите трансгранични сътрудничества и мрежи следва да бъде включени в прилагането на EUSALP;
37. съзнава, че осезаеми за гражданите резултати могат да бъдат постигнати само чрез конкретни проекти, които прилагат плана за действие на EUSALP, и настоява за отстраняване на правните и административните препятствия, които пречат на прилагането на стратегията;
38. подчертава, че макрорегионалните стратегии представляват подходяща рамка за включването на партньори от гражданското общество в политическия процес на намиране на решения, за да се постигнат синергии със съществуващи инициативи и оптимизация на ресурсите; във връзка с това и за да се придаде конкретно измерение на тяхното участие и да се осигури по-голяма ефикасност на достъпа и използването на наличните финансови ресурси, изглежда подходящо да се сключат споразумения и протоколи за сътрудничество със същите субекти от гражданското общество, като например браншови сдружения, търговски камари, университети и други икономически и социални субекти от съответните територии;
39. счита за необходимо в макрорегионалния процес за Алпийското пространство да бъде включен Конгресът на местните и регионалните власти на Съвета на Европа, още повече че две от държавите, които са част от тази макрорегионална стратегия — Швейцария и Лихтенщайн — не са членки на ЕС, но членуват в Съвета на Европа;

Финансиране

40. изразява задоволство от факта, че Регламентът за общоприложимите разпоредби за европейските структурни и инвестиционни фондове и европейското териториално сътрудничество дават възможност макрорегионални приоритети да бъдат подпомагани със средства от всички структурни фондове, и призовава Европейската комисия да определи как тези фондове могат да се използват в Алпийското пространство в съответствие със споразуменията за партньорство и регионалните оперативни програми;
41. признава, че „тройното НЕ“ („не“ на ново регулиране, „не“ на нови институции на ЕС и „не“ на допълнително финансиране) е допринесло за това финансовите средства за европейското териториално сътрудничество да се използват по-ефективно в регионите, в които вече действа макрорегионална стратегия. Би желал обаче да подчертае значението на дългосрочното финансиране. От дългосрочно финансиране са нуждаят най-вече организациите, които отговарят за координацията на изпълнението на стратегията. В духа на многостепенното управление участващите държави членки и техните местни и регионални власти трябва да поемат по-голяма отговорност и да предоставят достатъчно средства за изпълнението на макрорегионалната стратегия за Алпийското пространство;
42. потвърждава, както и в своите становища относно съществуващите макрорегионални стратегии ⁽⁷⁾, че същевременно следва да е валидно и „тройното ДА“ (за повече съгласуване при използването на съществуващите финансови ресурси, повече институционално координиране и повече нови идеи и проекти) и се застъпва за това органите на местното и регионалното самоуправление да бъдат ефективно включвани в координацията;
43. приветства факта, че в програмата за транснационално сътрудничество „Алпийско пространство 2014 — 2020 г.“ е предвиден приоритет за подпомагане, чрез който ще могат да се подкрепят иновативни модели на управление;
44. очаква от EUSALP по-добро координиране на наличните на европейско, национално, регионално и местно равнище фондове и затова призовава Европейската комисия и нейните служби, отговарящи както за европейските оперативни програми, зависещи от структурните и инвестиционни фондове, така и за програмите под пряко управление, в рамките на съответните си правомощия да осигурят осъществяването на целите и действията на EUSALP, свързани с тези инструменти и политики.

Брюксел, 3 декември 2014 г.

*Председател
на Комитета на регионите*

Michel LEBRUN

⁽⁷⁾ Както например в становище CDR1272-2012_00_00_TRA_AC относно „Преразгледана стратегия на ЕС за региона на Балтийско море“.

Становище на Комитета на регионите — Информация за мултимодални пътувания, услуги по планиране и продажба на билети

(2015/C 019/08)

Докладчик	г-н Petr Osvald (CZ/ПЕС), член на Общинския съвет на гр. Plzeň
Отправен документ	Работен документ на службите на Комисията — „Towards a roadmap for delivering EU-wide multimodal travel information, planning and ticketing services“ (Към пътна карта за общоевропейско предоставяне на информация за мултимодални пътувания, услуги по планиране и продажба на билети) SWD(2014) 194 final

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. отбелязва, че една актуална и оперативна информационна система в цяла Европа, която да обхваща всички видове транспорт и да е насочена към водачите и към пътниците, е ключов инструмент за упражняване на една от основните свободи, провъзгласени от ЕС, а именно свободното движение на хора. Наистина, осъществяването на това свободно движение не се свежда само до отстраняване на пречките, необходимо е също да се улеснят гражданите в рамките на възможното. Затова следва да е задължително да се публикуват данни за разписанията и друга информация за пътуванията и те да бъдат съвсем достъпни за всички граждани на ЕС без изключение, под форма, която да позволява на всеки да ги използва по най-лесен и ефикасен начин. В рамките на една такава система ЕС и неговите държави членки трябва да гарантират, че нито един доставчик на обществен транспорт няма да бъде облагодетелстван за сметка на други. Освен това на всички превозвачи и пътнически агенции следва да се гарантира равен достъп до тези системи. Също така е целесъобразно европейското законодателство, което после ще бъде транспонирано в националните законодателства, да бъде разработено при отчитане на този по-широк контекст. Този подход следва да се прилага не само за „статичните“ транспортни данни като разписанията, но също и за „динамичната“ информация, като например данните в реално време за точното местоположение по маршрута на превозните средства от обществения транспорт. Това изискване да се събират данни за местоположението на превозните средства от обществения пътнически транспорт ще благоприятства също и използването на вече позиционирания космически сегмент от Галилео;
2. приветства факта, че Европейската комисия обръща внимание на проблемите на информацията за мултимодални пътувания и услугите по продажба на билети за пътниците, и счита, че публикуването на разглеждания работен документ е стъпка в правилната посока, което ще стимулира продължаването на разискванията, търсенето на решения, както и процеса на прилагане;
3. осъзнава сложността на проблема като цяло и, макар че приветства факта, че Европейската комисия включва в схемата и индивидуалния транспорт освен обществения, счита, че ново разширяване на обхвата наистина предоставя предимството на пълнотата, но на настоящия етап усложнява значително проблемите в тяхната цялост, като разрешението им се отлага и става по-трудно. По тази причина препоръчва да се действа с междинни етапи, на първо време в рамките на обществения пътнически транспорт, а индивидуалните транспортни средства да бъдат включени на по-късен етап в оперативната система на обществения транспорт. Темпото на включване на различните индивидуални транспортни средства може да варира в различните региони на ЕС в зависимост от това какъв дял от пазара там заема въпросното индивидуално транспортно средство;
4. подчертава, че в по-дългосрочен план е целесъобразно да се обърне сериозно внимание на индивидуалния транспорт и да се разработят ефикасни правни и технически решения в тази област. По тази причина препоръчва изготвянето на график, за да се гарантира необходимата ефикасност, която тези действия изискват;
5. изтъква, че в разглеждания работен документ ясно е посочено, че най-сложният етап от гледна точка на информацията за пътуванията и регистрацията е „първият и последният километър“, съответстващи на частта от пътуването, която по правило е в правомощията на местните и регионалните власти. Затова е извънредно важно местните и регионалните власти да бъдат включени както в прилагането на практика на всяко решение и проследяването му, така и в осигуряването на ефикасно функциониране на системата като цяло;

6. отбелязва, че разрешаването на проблемите, свързани със системите за информация и регистрация в областта на обществен транспорт (включително услугите по продажба на билети), обхваща няколко етапа: 1) намиране на подходящи връзки, 2) резервация на билета, 3) плащане на билета, 4) регистрация с билета по време на пътуването; следователно трябва да се намерят решения на всеки един от тези етапи, като основно е да се разреши първият (намиране на подходящи връзки), защото от него произтича решението на всички останали етапи;

7. отбелязва, че понастоящем повечето държави — членки на ЕС, не разполагат дори с национална система за фиксираните разписания на транспортните средства, която да обединява всички разписания и да дава възможност да се търсят и резервират билети, като се правят връзки с обществен транспорт в рамките на една държава; следователно счита, че е извънредно важно на първо време да се създадат такива системи на равнището на всяка държава членка, тъй като именно на национално равнище може да се приеме законодателство, което да задължи превозвачите (и публични и частни) да предоставят на държавата информация за своите разписания. Всяка държава членка следва да изгради национална система за разписанията, в която би трябвало да се включат всички регионални разписания на публичните и частните транспортни предприятия. Освен това следва да се осигури редовна актуализация и поддръжка на системата, особено при промяна на разписанията. Става въпрос за първия задължителен етап за създаването на такава система за цяла Европа. Всяка държава следва също така да гарантира актуалността на информацията в своята национална система; следва също да е възможно да се използва тази система без ограничения за резервация и плащане на билети онлайн. Това означава, че трябва да се предоставя информация не само за разписанията, но и за цените на всички превозвачи;

8. счита, че начинът за събиране на минимума информация, необходим за гарантиране на нужното качество на системата, е чрез консултации на заинтересованите страни и специалисти от отрасъла, и от резултатите от провеждането на тестове и пилотна програма;

9. като се има предвид, че информацията за разписанията често се събира и обработва на регионално равнище, а не на национално, и че дори съществува поредица от регионални информационни системи, целесъобразно е да се свържат тези системи помежду им и като начало извън границите. Комитетът на регионите приветства факта, че информацията за мултимодалния транспорт е част от тематичната цел 7 „насърчаване на устойчивия транспорт и отстраняване на участъците с ограничен капацитет в ключовите мрежови инфраструктури“, но отбелязва, че трябва да се гарантира по-добра координация и концентрация на инструмента в рамките на и между отделните оперативни програми на европейските структурни и инвестиционни фондове, с цел да се постигне взаимосвързаност, особено трансгранична;

10. счита, че е изключително важно, с цел да се осъществи действителен напредък в предоставянето на информационни услуги и услуги по продажба на билети, обхващащи всички видове транспорт, да се отпуснат средства в рамките на ЕСИ фондовете, основно за съответните отделни оперативни програми, за изграждане на системи, а не само за научни изследвания и за развитие или за други свързани с тях мерки;

11. в този контекст отбелязва необходимостта да се започне разрешаването на проблемите като цяло, заемайки се с някои от предизвикателствата, които са по-прости, но конкретни. Става въпрос по-специално да се хармонизират съвременната терминология и символите в рамките на ЕС, да се съберат фиксираните разписания във всяка държава членка и да се осигури съвместното използване отвъд границите. По отношение на етапа, свързан с продажбата на билети, би било подходящо да се създаде образец за целия сектор, който би очертал недостатъците и възможностите на тази система, като същевременно се търсят начини за отваряне на системите за резервация на взаимен принцип между всички превозвачи и доставчици на услуги;

12. отбелязва, че съвременните електронни системи за издаване на билети, използващи презареждащи се смарт карти, които не действат в съседните страни, създават нови граници и затрудняват трансграничните превози. Във връзка с това призовава да бъде разработена нова европейска интелигентна система за издаване на билети за обществен транспорт, която да функционира във всички държави членки при трансгранични пътувания;

13. счита, че не е реалистично в краткосрочен план да се изготвят задължителни стандарти за цяла Европа в тази област, но че е необходимо да се гарантира вид оперативна съвместимост, т.е. различните системи да се свързват помежду си. За целта е целесъобразно да се създаде обща спецификация за различните междурегионални и трансгранични връзки, която да бъде изпитана през пилотна фаза на действие. На тази основа е целесъобразно на дадена територия да се определи „обща техническа спецификация“, която да дава възможност съществуващите и новосъздадените системи в рамките на тази територия да могат да се свързват помежду си. За тази цел е целесъобразно също да се гарантира, че придържането към тази „обща техническа спецификация“ няма да бъде възприето като дискриминационен критерий в рамките на обществените поръчки;

14. счита също така, че би било целесъобразно, при създаването на връзки между различните информационни системи, да се разчита не само на статичната информация на фиксираните разписания, но също и на широките възможности за получаване на информация благодарение на системите ГНСС, включително европейската сателитна навигационна система Галилео. Въз основа на системите, които обработват само статични данни, би било възможно да се създадат интелигентни системи, които реагират на актуалното състояние на транспортните потоци и на капацитета на превозвачите. След това тези системи могат не само да предоставят на пътниците информация за движението в реално време и да им предлагат други варианти, но също така да предоставят по-обстойна навременна информация на доставчиците на транспортни услуги — публични и частни, така че те да могат да реагират бързо. Именно това преобразуване на съществуващите местни и регионални системи с цел използване на динамичната информация за транспорта и оттам превръщането им в системи от по-високо качество би трябвало да даде основния тласък за създаване на взаимосвързани информационни системи. За получаване на динамична информация за транспорта е от полза да се използва действащата европейска сателитна навигационна система Галилео, която за разлика от други подобни системи, предлага дори услуга с възможност за задаване на качеството на сигнала за определяне на местоположението. Тази информация, която е жизнено необходима за едно съвременно управление на транспорта, може да бъде използвана не само от доставчиците на транспортни услуги, но също и от информационните системи в областта на мултимодалния транспорт и от националните, местните и регионалните власти. С помощта на различни приложения те могат да използват получените данни за целите на дългосрочното планиране (напр. на разписанията, маршрутите и др.), за вземане на стратегически решения и при управлението на кризи;

15. предлага, с оглед намиране на решение на различни ситуации, по-конкретно на кризи, и предоставяне на възможност за бърза реакция на доставчиците на обществен транспорт, голяма част от които са местни и регионални власти, да се осигури също свързаност на информационните системи в областта на мултимодалния транспорт с европейската програма Коперник за глобално наблюдение на околната среда и сигурността (бившата ГМОС). Различните приложения, които биха използвали тези два източника, ще дадат възможност не само да се идентифицират евентуални ситуации на криза, но също така, например, да се предлагат необходимите мерки не само като се търсят алтернативни маршрути, но също и капацитет за заместващ транспорт, който трябва да се наеме, и след това да се предложи на всеки пътник друг маршрут;

16. отбелязва също, че е необходимо, с цел пътниците да могат да се ползват пълноценно и активно от информационната система в областта на мултимодалния транспорт, да се създадат условия за свързване към високоскоростна мрежа в превозните средства на обществения транспорт, в чакалните, в местата за регистрация или качване на борда. Да се гарантира постоянна и качествена връзка с мрежата е едно от основните предварителни условия, което ще даде възможност на системата да действа интелигентно, а на пътниците да се възползват от предимствата на динамичната информация за актуалното състояние на транспорта;

17. отбелязва, че правата на европейските пътници се прилагат поотделно за всеки договор за превоз. Тъй като за много трансгранични пътувания е невъзможно да се закупи само един билет до крайната точка или в случай мултимодални пътувания, пътниците не могат да разчитат на обичайните си права. Затова призовава да бъде прието законодателство, с което да се създаде схема за правата на европейските пътници за мултимодалния транспорт;

18. отбелязва, че системите, предоставящи информация в областта на мултимодалния транспорт, би трябвало да бъдат възможно най-удобни за ползвателите; затова е необходимо те да са свързани с актуални картографски и географски данни. Освен това би било добре и от интерес за ползвателите тези системи да са свързани с приложения, водещи до други местни и регионални сведения от туристическо естество, като например настаняване, туристически дестинации, културни мероприятия и др.;

19. подчертава, че свързването на сложните информационни системи в областта на мултимодалния транспорт със системите ГНСС и по-конкретно Галилео, с картографски и географски данни, с програмата Коперник и с други източници на информация и на данни, дава възможност да се създават широка гама приложения. Тези приложения дават възможност да се планират ефикасно маршрутите за превоз, да се реагира бързо на възникващите нужди в тази област, да се решават ефикасно различни извънредни и кризисни ситуации, да се подобри чувствително ефективността на транспорта, което спомага за пестенето на енергия и допринася осезаемо за намаляване на емисиите на CO₂ и за по-добра околна среда като цяло, да се подобри мобилността на гражданите като им се предложи по-добра възможност за отговор на предложенията за работа и др. Но преди всичко ще възникне съвсем нов промишлен отрасъл в областта на обработката на тези данни, създаването и управлението на приложенията и използването на резултатите от тях, което ще създаде много работни места. Така създадените работни места ще предлагат предимството работата да може да се извършва дистанционно и следователно могат да предложат възможности за заетост дори в отдалечените и по-слабо развитите региони;

20. отбелязва наличието на все повече мобилни приложения в областта на планирането и информационните услуги за мултимодалния транспорт, както и че те често биват разработвани от креативни частни разработчици; призовава съответните оператори и органи да си сътрудничат и да предоставят своите данни чрез отворен код;

21. накрая отбелязва, че тъй като местните и регионалните власти са в основата на създаването на тази цялостна система и за да могат те и техните органи да участват много по-активно и да станат двигатели на напредъка на целия процес, е необходимо да се намери решение на следните въпроси:

- а. публичното финансиране, евентуално с изключения по категории в тази област;
- б. правото да се доставят данни на частния сектор, правото да се изисква от други публични и частни органи да доставят данни и правото да се събират, обработват и използват тези данни;
- в. условията за финансиране на цялостния процес и на всяка една от дейностите, така че положените усилия за създаването и преди всичко за управлението само по себе си да не утежняват допълнително и без това претоварените бюджети на местните и регионалните власти, а напротив, да позволяват икономии и приходи за тези бюджети. На практика тези усилия ще имат значителни последици не само за държавните бюджети, но преди всичко за частния сектор, включително и в други области, а не само в транспорта.

Брюксел, 3 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel LEBRUN

Становище на Комитета на регионите — „Възстановяване на връзката между Европа и нейните граждани — нуждата от повече и по-добра комуникация на местно равнище“

(2015/С 019/09)

Докладчик Christophe Rouillon (FR/ПЕС), кмет на Coullaines

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Общи принципи

1. подчертава, че загубата на доверие в европейските институции и политиката в по-общ план, възходът на партиите, настроени против ЕС, в европейските избори от 22-25 май 2014 г. и високият процент въздържали се представляват ново предупреждение, от което бързо трябва да бъдат извлечени поуки;
2. изтъква факта, че сближаването на гражданите с Европейския съюз и насърчаването на ангажираността им спрямо Европа представлява политическо и демократично предизвикателство, както и комуникационна цел, която трябва да бъде последвана съвместно от всички управленски равнища в Съюза, включително местното равнище;
3. подчертава, че европейските институции са тези, които носят отговорност за предлагането на нов начин на комуникация в партньорство във връзка с европейския проект с цел повишаване на подкрепата на гражданите за ЕС. В този децентрализиран творчески процес институциите трябва да се споразумеят за обединяваща концепция за комуникация, която да обяснява предимствата на Европейския съюз, неговата идентичност, причините за съществуването му, ценностите и конкретните резултати от неговите политики в живота на гражданите. Тази концепция за комуникация трябва да откликва на въпросите, бъдещи загриженост у обикновените хора;
4. отбелязва, че регионите и градовете имат утвърдени традиции и опит в консултациите и диалога с гражданите въз основа на механизми на участие, които представляват основни предимства за институционалната комуникация на ЕС;

Принципът на многостепенното управление и комуникацията в Европейския съюз

5. заявява отново, че за да се доближи Европейският съюз до своите граждани, е целесъобразно да се създадат условия за подобряване на процедурата на вземане на решения и за по-демократичен и по-прозрачен диалог между гражданите и институциите на местно, регионално, национално и европейско равнище;
6. приветства инициативите за подобряване на условията за гражданско и демократично участие на равнището на ЕС, като европейската гражданска инициатива, и изразява съжаление поради намаляването на бюджета на програмата „Европа за гражданите“ в новата многогодишна финансова рамка;
7. както беше посочено в резолюцията, приета по повод на 20-ата годишнина на Комитета на регионите, и в неговата Харта за многостепенното управление, изтъква, че действията на ЕС трябва да се доближат в по-голяма степен до въпросите, които занимават гражданите, и да носят истинска добавена стойност в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност;
8. изразява убедеността си, че на местните и регионалните власти би трябвало да се отреди по-голяма отговорност в качеството им на първостепенни партньори в осъществяването на комуникация, която трябва да хвърли мост между гражданите и Европа. В своите административно-териториални единици членовете на КР, заедно с местните и регионалните политически представители, трябва да действат като проводници на европейската интеграция, а пред европейските институции — като изразители на местното обществено мнение. Съответно местните и регионалните власти, особено тези, които са избрани, имат задължението да информират всички граждани посредством изчерпателни дейности за повишаване на съзнанието, разясняващи намесата на ЕС в техните собствени територии, както и без друго е предвидено в правилата за комуникация за структурните фондове. За да поемат изцяло своите взаимни отговорности, би било желателно да им се отреди място в проявите на местно и европейско равнище;
9. смята, че следва да се избягват фрагментарността и увеличаването на броя на комуникационните канали, приоритети, ресурси и стилове, за да се постигне по-добро координиране на стратегиите, комуникационните дейности на институциите и органите на Европейския съюз;

10. отбелязва също, че е необходимо сближаване на специфичните отличителни политики, провеждани от всяка от европейските институции, за да се върви към цялостно възприемане на европейския проект от гражданите, а специфичният език и терминология на ЕС трябва да се „преведат“ за гражданите и да се използват ясни информационни материали, за да се допринесе за по-доброто разбиране на институционалните структури на ЕС от страна на хората;

11. смята, че е необходимо институциите на ЕС да продължат усилията си с цел професионализиране и оптимизиране на своите политики на комуникация и привличане за участие. Комуникацията трябва да съответства на интересите на обикновените хора и да не се ограничава до институционалните кампании и усилията, полагани в последния момент в навечерието на европейските избори. Например работата, извършвана от Европейския парламент с подкрепата на политическите партии по време на кампанията за европейските избори, трябва да служи като модел в ежедневната комуникация на тема ЕС;

Планът за комуникация 2015—2019 г. — Възстановяване на връзката между Европа и нейните граждани

12. призовава институциите на ЕС да се ангажират съвместно във връзка с *Плана за комуникация 2015—2019 г. — „Възстановяване на връзката между Европа и нейните граждани“* с оглед на следващите европейски избори, като си поставят количествени, измерими цели за информирането и мобилизирането на общественото мнение във връзка с европейския проект, опирайки се върху стратегически направления и координирани децентрализирани комуникационни инициативи;

13. подчертава, че планът не би трябвало да се опира на традиционния низходящ подход, при който усилията се съсредоточават върху това да се обясни и да „се рекламира“ Европа. Появата на диалог със и между гражданите ще даде възможност за двупосочна комуникация и обратна връзка;

14. предлага да се действа така, че до май 2019 г. да се постигнат следните цели: мнозинството от анкетираните в стандартните проучвания на Евробарометър да могат да отговорят, че „гласът им е от значение в Европейския съюз“, че „разбират основните процедури за вземане на решение и основните политики на ЕС“, че „са добре информирани по европейските въпроси“ и че за тях ЕС „има положителен облик“⁽¹⁾;

Съдържание на Плана за комуникация 2015—2019 г. — „Възстановяване на връзката между Европа и нейните граждани“

15. счита, че съдържанието на комуникацията на ЕС трябва да бъде адаптирано към местните културни, социални и икономически рамкови условия, да се отчитат основните национални проблеми; смята, че би било по-целесъобразно и ефективно да се „европеизират“ съществуващите местни, регионални и национални сфери, отколкото да се полагат усилия за създаване по еднакъв начин на европейска публична сфера;

16. препоръчва комуникацията да бъде насочена приоритетно към младите хора и адаптирана към нуждите и интересите на гражданите, по-конкретно младите хора, увеличаващото се възрастно население, както и към жителите на селските и крайградските райони;

17. изрично подчертава, че еднакво важна целева група във всички региони са младите хора. Млади хора, които са участвали активно в програми за мобилност на ЕС, ученически обмен, обучение в продължение на един семестър в чуждестранен университет или в младежки срещи и междуучилищни партньорства, са утрешните посланици на Европейския съюз; затова призовава пред колкото се може повече млади хора да се разкрие възможността за участие в европейски програми и партньорства — например чрез програмата Еразъм+, която би трябвало още по-силно да се популяризира в регионите;

18. смята, че за успеха на Плана за комуникация за периода 2015—2019 г. е безусловно необходимо да се създадат рекламни инструменти, които да служат за ангажиране, мотивиране и насърчаване на емоционалния аспект на това „да бъдеш и да се чувстваш европейец“. В този смисъл много местни и регионални администрации разполагат с онлайн/социални платформи, които могат да бъдат от голяма полза за достигане до гражданите и създаване на ангажираност с европейския проект;

19. отново посочва необходимостта от изтъкване на фактите във връзка със значението и влиянието на политиките на ЕС върху ежедневния живот на гражданите;

20. припомня значението на многоезичието и затова оправя искане информацията да бъде предоставяна на всички официални езици на ЕС;

21. насърчава институциите на ЕС да предоставят информация за противодействие на слухове и невярна информация, целящи да дискредитират Европа посредством изкривяване на фактите; призовава политическите представители на всички равнища да се противопоставят пряко на „нападките срещу Брюксел“, особено когато са отправяни от национални правителства и политически партии по вътрешнополитически причини; би искал да се изтъкне работата на хората, които ежедневно градят Европа, и да се направи опит да се обсъждат европейските въпроси въз основа на обективна и точна информация;

⁽¹⁾ Стандартно проучване на „Евробарометър“, брой 81 от юни 2014 г.

22. подкрепя усилията за поощряване на „Разказ за Европа“, който би дал възможност за публично обсъждане в Европа на основните исторически, културни, философски и социологични аспекти на европейската интеграция, включително цената на „отказа от Европа“, без това да бъде налагано „отгоре-надолу“, нито насочено към последващо легитимиране на политиките на ЕС;
23. във връзка с това подчертава колко е важно на местно, регионално, национално и европейско равнище да бъдат използвани иновативни, европеизирани, но все още подценявани и недостатъчно използвани сектори на дейност като спорта, за да се подсилят „разказът за Европа“ с помощта на общ наратив и педагогически подход;
24. предлага този „Разказ за Европа“ да бъде подкрепен посредством използването на средства за комуникация (видеоклипове, приложения за мобилни устройства, комикси и др.), разказващи историята на едно семейство на фона на големите събития в Европа, а на банкнотите в еврозоната да фигурират личности, които възпитават ценностите на ЕС; също така препоръчва да се създадат платформи и рамкови условия, улесняващи свързването в мрежи и обмяна помежду им на културни дейци и интелектуалци, които допринасят за такъв „нов разказ“;

Организиране на Плана за комуникация 2015—2019 г. — „Възстановяване на връзката между Европа и нейните граждани“. Ролята на комуникаторите

25. отправя искане Междунституционалната група за информация да се събира на всяко тримесечие под председателството на Европейския парламент, Съвета на министрите и на Комисията, с ясен мандат за формулиране, изпълнение и оценка на общите стратегически приоритети и откликване в по-голяма степен на нуждите по отношение на комуникацията на всяка една институция. Освен това препоръчва да се активизира работата на група „Информация“ на Съвета, за да се създадат във всяка държава членка структури за координация между националните и поднационалните органи, отговарящи за комуникацията във връзка с ЕС;
26. счита, че Европейският парламент е показал целесъобразността от централизирана комуникационна кампания във връзка с европейските избори през 2014 г., в която Комитетът на регионите се включи активно, но отбелязва, че операциите по комуникация на европейско равнище изискват развиването на децентрализирано сътрудничество с регионите и общините, гражданското общество и медиите; отбелязва в тази връзка реструктурирането на комуникационната политика на Европейската комисия, което се очаква да допринесе за постигането на това сътрудничество;
27. предлага в продължение на пет години да се организират 500 „граждански диалога“ на цялата територия на Европа, като се избягва организирането на прояви единствено в големите метрополи. Подчертава, че в тези срещи с гражданите трябва системно да бъдат привлечени за участие информационните бюра на Европейския парламент, представителствата на Европейската комисия, Комитетът на регионите и органите на местното самоуправление, които разполагат с необходимите ресурси и опит и познават специфичните местни условия. Тези граждански диалози би трябвало да се провеждат на места, които носят символика, и да бъдат посвещавани на определена секторна политика на ЕС, като се избират въпроси от жизненоважно значение за дадено население или регион. Местните и регионалните политики и по-специално членовете на КР и европейските депутати следва да бъдат канени за водещи на подобни прояви и да осъществяват конкретното им проследяване. Би било от полза тази инициатива да се координира с Мрежата от информационни центрове „Europe Direct“, създадена по инициатива на Европейската комисия, която е представена във всички държави членки и има опит в разпространяването на европейския проект на регионално и местно равнище;
28. призовава за това всяка година във всеки от 277-те региона в Европа да бъде организирано посещение от европейски комисар, който да изслушва своите съграждани и да изтъква действията на ЕС;
29. би било целесъобразно членовете на Европейския парламент и на Комитета на регионите всяка година да участват в инициативата „Back to school“ (Връщане в училище), така както правят служителите на ЕК;
30. приветства пилотните комуникационни кампании, лансирани от Европейската комисия през второто шестмесечие на 2014 г. в шест държави членки, които биха могли да представляват друг стълб на Плана за комуникация на ЕС за 2015—2019 г. в качеството си на кампании на местно равнище, показващи конкретното въздействие на европейските политики и законодателство. Предлага те да обхванат и останалите държави членки, към тях да бъдат привлечени регионите и градовете и да се добави интерактивен аспект;
31. призовава институционалните служби за комуникация в държавите членки (представителствата на Европейската комисия, информационните бюра на Европейския парламент, информационните центрове „Europe Direct“, управляващите органи, отговорни за цялостното използване на европейските средства) да си сътрудничат по-активно с местните и регионалните власти и техните национални сдружения, да включат подходяща информация за работата на Комитета на регионите във връзка със законодателството на ЕС в процеса на вземане на решения с цел популяризиране на значението и въздействието на европейските политики на местно равнище и да стимулират инициативи, имащи за цел да събират информация за въпросите, които безпокоят и вълнуват гражданите, като им се дава възможност да поставят въпроси, които ги вълнуват;

32. отправя настоятелно искане към тези служби за комуникация в държавите членки да съставят списък на публичните и частните инициативи за гражданско участие, за да отправят посланията чрез тях и по този начин да постигнат интерактивност на посланията и по-добро въздействие на местно равнище. За тази цел би било препоръчително създаването на мрежи и включването им в Плана за комуникация като основни инструменти за разпространение;

33. отбелязва, че органите на местното самоуправление често разполагат със собствени медии с голяма аудитория, които могат да бъдат използвани за комуникация и за поощряване на дебат във връзка с информация на европейска тематика, адаптирана към местния контекст. ЕС би могъл да изпрати на тези около 100 000 органа на местното самоуправление готови ключови информационни материали без еврожаргон (статии за информационни брошури, схеми, видеоклипове и др.). Националните сдружения на органите на местното самоуправление и КР представляват добра отправна точка за достигане и установяване на контакт с тази целева група на поднационалните органи на управление;

34. припомня, че органите на местното самоуправление носят отговорност за прилагането на много съществена част от законодателството на ЕС. Затова е важно да им се осигурят възможно най-добри условия за участие в европейския законодателен процес. Неотдавнашното съвместно предложение на Европейската комисия и Европейския парламент за задължително вписване на органите на местното самоуправление и техните сдружения в регистъра на лобистите ограничава обаче значително техните възможности за участие. Комитетът на регионите призовава този аспект на предложението да бъде оттеглен и органите на местното самоуправление и техните сдружения да бъдат освободени от задължението за вписване в регистъра на същото основание, както и регионите;

35. отправя искане към Комисията да затвърди задълженията във връзка с комуникацията по отношение на европейските субсидии за европейските местни и регионални власти (размер на таблата, място на поставяне, лого на ЕС, фигуриращо в информационните материали и др.). Съкращения като ЕФРР, ЕЗФРСР и ЕСФ, които са неразбираеми за обикновените хора, би трябвало да бъдат заменени от обозначението „Съфинансирано от Европейския съюз“. Според Комитета, усилията на някои региони за сливане на бюджетите за комуникация на различните програми от структурните фондове и европейските инвестиции и поставянето им в служба на най-ефикасните компании би трябвало да служат като модел. Освен това той препоръчва да се потърсят синергии (с помощта на портала „europa.eu“) между различните онлайн проекти⁽²⁾ на Европейската комисия, държавите членки, Европейския парламент и КР, които да се опират на интерактивни карти, представящи проекти на местно равнище, финансирани от ЕС;

36. препоръчва по-активно използване на онлайн инструментите за комуникация и на социалните медии като ключови инструменти на Плана за комуникация 2015 — 2019 г. Приветства инициативите за разработване на нови методи за онлайн участие и за събиране на идеите на гражданите в редица държави членки и изтъква големия потенциал за мултиплициране, с който разполагат местните и регионалните политични предвид влиянието им в социалните медии;

Средства и ресурси на Плана за комуникация 2015—2019 г.

37. се противопоставя на намаляването на ресурсите за комуникация, с които разполагат европейските институции за периода 2014—2020 г.;

38. предлага 20 % от бюджета за комуникация на ЕС да бъдат децентрализирани на национално и местно равнище, по-специално насочени към информационните центрове „Europe Direct“ или домовете на Европа, с цел укрепване на тези структури и установяване на споразумения за практическо сътрудничество с местните или регионалните партньори и достигане до по-широка аудитория;

39. предлага да се засилят рекламните кампании за популяризиране на действията на Европа и за по-добро разясняване на механизмите на ЕС за вземане на решения. Предлага сключването на договори с 500 местни печатни медии, радиа и телевизии за организиране на дебати и предоставяне на думата на тези, чието ежедневие е свързано с живота и изграждането на Европа; подчертава, че тези договори за партньорство трябва да зачитат напълно редакцията независимост на издателите и радио- и телевизионните разпространители. Счита, че европейските институции трябва да подкрепят усилията на Комитета на регионите за информиране и повишаване на осведомеността на местните и регионалните журналисти, като организират редовни дейности с тях;

40. препоръчва разработването на нови модели за съфинансиране на комуникационните стратегии на ЕС, които да заменят програмата за партньорско управление, приета през 2013 г. Подчертава, че детайлното разработване би трябвало да позволи непосредствени партньорства с органите на местното и регионалното самоуправление в държавите членки. Отбелязва, че създадените неотдавна пилотни проекти за стратегическо партньорство между представителства на Комисията и регионални власти биха могли да служат за модел и да бъдат приложени в по-голям мащаб, при условие че включват реципрочни финансови ангажименти;

41. предлага сключването на 500 стратегически партньорства между представителствата на Комисията и местните и регионалните власти в рамките на *План за комуникация 2015—2019 г.* — „Възстановяване на връзката между Европа и нейните граждани“;

⁽²⁾ Уебсайтове, портали, бази данни и други онлайн инструменти.

42. изтъква ползата от добре организирани мрежи, като годишната конференция EuroPcom на КР, която ежегодно събира в Брюксел над 700 служители от институциите, работещи в областта на комуникацията, както и от действия в подкрепа на капацитета за комуникация на местните, регионалните и националните власти. Целта на Комитета е до 2019 г. да обедини най-малко 5 000 общини, градове и региони в мрежата „Приятели на Европа“ с цел мобилизиране, обучение и съдействие на отговарящите за комуникацията в държавите членки;
43. насърчава институционалните представителства на комисията и на Парламента в държавите членки да организират по региони в Брюксел и в Страсбург срещи с професионалисти в областта на публичната комуникация и служители от местните и регионалните публични администрации;
44. препоръчва да се направи оценка на въздействието на Плана за комуникация за 2015—2019 г. на ЕС и да се осъществят повече регионални проучвания на Евробарометър, насочени в по-голяма степен към местното и регионалното равнище. Следва да се въведе и обща методология за измерване на въздействието на комуникацията във връзка с ЕС на местно равнище, като се използва опитът на децентрализираните власти и тяхното познаване на общественото мнение.

Брюксел, 3 декември 2014 г.

*Председател
на Комитета на регионите*

Michel LEBRUN

Становище на Комитета на регионите — „Страните в съседство на кръстопът: изпълнение на Европейската политика за съседство през 2013 г.“

(2015/C 019/10)

Докладчик	Olgierd Geblewicz (PL/ЕНП), маршал на Западнопомеранското воеводство
Отправен документ	„Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Страните в съседство на кръстопът: изпълнение на Европейската политика за съседство през 2013 г.“ JOIN(2014) 12 final

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Основни положения

1. би искал да акцентира върху значението на Европейската политика за съседство (ЕПС) като инструмент на външната политика на ЕС, насочен към страните, разположени на юг и на изток от ЕС, с цел постигане на по-тесни отношения между тези страни и ЕС;
2. подчертава всеобхватния и многостепенен характер на отношенията в рамките на ЕПС и многостепенното управление на тази политика. С оглед на това е необходима подкрепа за регионалното и местното измерение на ЕПС, което допълва сътрудничеството на равнището на националните правителства;
3. затова призовава новоизбрания върховен представител да привлече за участие местното и регионалното равнище в страните от ЕС и страните, участващи в ЕПС, в по-нататъшното развитие на политиката и да работи в тясно сътрудничество с КР с цел подобряване на концепцията, изпълнението и възприемането на ЕПС по места;
4. подчертава също, че са необходими по-гъвкави действия, съчетани със съобразен с конкретната ситуация и индивидуализиран подход към подкрепата на демократичните промени и икономическите реформи в отделните страни бенефициери;
5. акцентира върху значението на двете инициативи — Източното партньорство и Съюзът за Средиземноморието (СзС). Те са регионални измерения на ЕПС, които са не само тематични аспекти на политиката на ЕС, но и отразяват също и приоритетите на държавите — членки на ЕС, на централно, регионално и местно равнище;
6. призовава поднационалните управленски равнища да участват по-активно и да се ангажират в по-голяма степен в процеса на изпълнение на ЕПС. Създадените от Комитета на регионите две платформи за диалог и сътрудничество, които функционират паралелно — Евро-Средиземноморската асамблея на регионалните и местните власти (ARLEM) и Конференцията на регионалните и местните власти за Източното партньорство (CORLEAP), дават възможност за по-нататъшно развиване на това измерение на ЕПС посредством конкретно сътрудничество и пряк диалог на местно и регионално равнище;
7. оценява усилията на Европейския съюз в подкрепа на процесите на конституционна и икономическа реформа посредством подходяща финансова и техническа помощ за страните — бенефициери от ЕПС; въпреки това тези усилия изискват по-нататъшно опростяване и организиране. Увеличаването на подкрепата на ЕС за съседните страни би трябвало да се определя от напредъка на конституционните промени, демократизацията, зачитането на правовата държава и равенството между мъжете и жените. Този напредък става още по-наложителен след последните трагични събития и трябва да бъде постигнат при пълното зачитане на правата на човека и предоставянето от страна на съответните държави на пълноправно гражданство на гражданите от всички религиозни и етнически малцинства;
8. посочва, че регионалното и местното равнище имат основна роля в правилното прогнозиране, планиране, изпълнение и мониторинг на програмите и инструментите за подкрепа. Заявява също, че местните и регионалните власти (МРВ) би трябвало да имат по-лесен достъп до финансиране и че свързаните с това механизми и процедури се нуждаят от опростяване;

9. подчертава необходимостта от насърчаване на силно и демократично управление на поднационално равнище; привлича вниманието към въпроса за местната демокрация в страните партньорки и към проблемите, свързани с работата на местното и регионалното управление; поради това подкрепя децентрализацията, особено в областта на данъчното облагане; препоръчва също да се подкрепят инициативите „отдолу-нагоре“ и да се признае ролята на местните и регионалните власти за извършването на необходимите вътрешни реформи;

Встъпителни бележки

10. подчертава, че през 2013 г. в региона, обхванат от Европейската политика за съседство, настъпиха огромни промени. Целта на ЕПС е развиването на специални отношения между ЕС и отделните съседни страни, за да се подобрят сигурността, благоденствието и съседските отношения. Някои от тези цели бяха постигнати миналата година, но се наблюдават и редица съществени отстъпления. ЕПС като цяло трябва да бъде подложена на критичен преглед, за да се прецени дали е адекватна в настоящия си вид;

11. като положителен аспект може да се посочи ускоряването на демократичните реформи в някои от южните съседни страни като Тунис, Мароко и до известна степен Египет. Освен това през ноември 2013 г. бяха одобрени две споразумения за асоцииране (включващи документи за създаването на зони за задълбочена и всеобхватна свободна търговия) с две източни съседни страни — Грузия и Молдова, а през 2014 г. — и с Украйна. Подписването на споразуменията с първите две страни беше кулминацията на продължителен процес на преговори, с който се постави основата за изготвянето на програма за изпълнение на задълженията, поети в тези споразумения;

12. отбелязва обаче, че 2013 г. беше и период на съществени политически сътресения и социално-икономическа криза в много страни, обхванати от ЕПС. Заплахите за сигурността на национално и регионално равнище (както в южните, така и в източните страни, обхванати от ЕПС) се увеличиха. Драматичните събития в Украйна, гражданската война в Сирия и ескалацията на конфликта между Израел и Палестина свидетелстват за все по-голямата острота, която придобива предизвикателството, свързано с провеждането на последователна европейска политика за насърчаване на стабилността със силно местно и регионалното измерение;

13. призовава за предприемането на подходящи стъпки, с които да се помогне на местните власти да се справят с хуманитарните кризи, по-специално с вълните от бежанци, предизвикани от нестабилността в много от страните, обхванати от ЕПС, като понастоящем това са най-вече Сирия и Украйна. Миграционните потоци, по-специално в Средиземноморието, изискват дългосрочен и всеобхватен подход с активното участие на всички държави членки, включително на местните и регионалните власти, а не само на засегнатите поради географското си положение. Страните, регионите и местните власти по външните граници на ЕС би трябвало да получат адекватна подкрепа във връзка с контрола на външните граници и справянето с извънредните ситуации, свързани с имиграцията, включително такива от санитарно естество;

14. отбелязва, че между отделните страни, обхванати от ЕПС, се наблюдават големи различия по отношение на програмите и политическата воля за осъществяване на необходимите политически, социални и икономически реформи. Затова инициативите в рамките на ЕПС би трябвало да бъдат адаптирани в зависимост от действителната воля на отделните правителства за извършване на необходимите промени и задълбочаване на отношенията с ЕС, а също и от тяхната решимост да насърчават реформите и да осигуряват обществена подкрепа за тях. Местните и регионалните власти имат централна роля в това отношение, но често зависят от националните правителства — въпреки това те би трябвало да се разглеждат като ключови партньори;

15. изразява съгласие, че изграждането на демокрация в страните партньорки е от жизненоважно значение за ЕС. Демократизацията и децентрализацията са крайно необходими за социално-икономическото развитие и са от първостепенно значение за процесите на трансформация в региона на Източното партньорство и в Средиземноморския басейн. ЕПС е чудесна инициатива за подкрепа на тези процеси, а CORLEAP и ARLEM са подходящи платформи, насърчаващи партньорството и откритостта в процеса на изграждане на демокрация и гражданско общество;

16. подкрепя напълно изложената в съвместното съобщение идея за това, че ЕПС би трябвало и напред да функционира като привлекателна инициатива за сътрудничество, отговаряща на нуждите на партньорите. ЕС би трябвало наистина да действа като стратегически партньор на страните, обхванати от ЕПС, като им помага да насочват икономическото си развитие и да работят за по-добро управление, като същевременно зачита техния суверенитет;

17. припомня, че бъдещото членство в ЕС е един от най-важните стимули, с които разполага Съюзът, за да накара страните партньорки да започнат реформи. Затова от решаващо значение е този инструмент да се използва по целесъобразен, прозрачен и реалистичен начин, в зависимост от конкретната ситуация в дадена страна;

18. посочва, че МРВ изпълняват ключова роля за насърчаването и оформянето на демократичните процеси. Те са стратегически партньори за постигането на добро управление и развитие, носещо ползи и имат ключова роля и във външната политика на ЕС;

19. същевременно подчертава необходимостта в бъдеще изпълнението на ЕПС да се оценява също така и въз основа на степента, в която МРВ и техните представители биват включвани в дейностите на наднационално равнище. Този аспект не е включен в разглежданото съобщение;

Всеобхватни, ефективни и многостепенни взаимоотношения

20. подчертава необходимостта от обогатяване на двустранната ЕПС с регионални и местни инициативи за сътрудничество въз основа на механизъм в подкрепа на сътрудничеството между ЕС и съседните страни, а също и между отделните страни. Това би могло да се осъществи посредством изтъкването и умножаването на възможностите за сътрудничество, включени в рамките на съществуващите инициативи на ЕС, между регионите и мрежите на европейските региони както в Европейския съюз, така и извън него;

21. отбелязва, че Европейската политика за съседство е интерактивна инициатива, чието ефективно прилагане изисква участие и сътрудничество между всички заинтересовани страни, намиращи се на различни управленски равнища. Само тогава обхванатите от ЕПС страни, които желаят да извършат вътрешни реформи, ще могат да работят ефективно с ЕС, отваряйки врати за политическата подкрепа от страна на ЕС, всеобхватни търговски споразумения, мерки за облекчаване на визовия режим, а също и за техническа и за финансова помощ;

22. отбелязва, че различията между използваните от съседните страни подходи за извършване на реформи и изграждане на тесни отношения с ЕС, както и разнородният характер на предизвикателствата, пред които отделните страни, обхванати от ЕПС, бяха изправени неотдавна, доведоха до това, че ЕС трябваше да възприеме съобразен с конкретната ситуация и индивидуализиран подход към ЕПС не само във връзка с нейните географски измерения (южно и източно), но най-вече по отношение на очакванията, възможностите и задачите на отделните страни партньорки;

23. изразява съгласие, че ЕС следва да инвестира в секторни, тематично структурирани финансови инструменти. Подобен подход благоприятства по-голям обмен на най-добри практики и определяне на стратегии за развитие в избрани ключови области на политиката като реформата на публичната администрация, фискалната децентрализация и териториалното сътрудничество;

24. би искал да подчертае значението на подкрепата за усилията, насочени към изграждане на по-силна демокрация и извършване на политически реформи в страните партньорки. Не може да има съмнения, че политиката на съседство, провеждана в регионите и от регионите, може да бъде ефективен инструмент за насърчаване на основополагащите ценности на Европейския съюз — зачитането на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, принципите на правата държава и зачитането на правата на човека, включително правата на хората, принадлежащи към малцинствата;

25. призовава да се обърне особено внимание на значението и предимствата на ползите от включването на местните и регионалните власти в конкретни проекти за сътрудничество на държавите — членки на ЕС, и страните, обхванати от ЕПС. На практика успешното постигане на целите на тази политика зависи до голяма степен от равнището на регионалното развитие и от капацитета на отделните страни да управляват ефективно на централно, регионално и местно равнище;

26. призовава Европейската комисия и държавите членки да вземат предвид препоръките и опита на КР и на неговите членове при оказването на подкрепа за процесите на политическа и икономическа промяна в страните партньорки, и за по-ефективно сътрудничество на всички управленски равнища;

27. подчертава, че многостепенният характер на външните политики на отделните страни също е от значение. Основното предизвикателство в тази област е създаването на синергии между националните и поднационалните измерения на външната политика в отделните страни. Във връзка с това CORLEAP и ARLEM представляват отлични форуми, които дават възможност за определяне на нуждите и за обмен на добри практики;

Ефективни действия и координиране на сътрудничеството на различните управленски равнища

28. би желал да посочи, че благодарение на международните си контакти и активното си участие в икономическия живот местните и регионалните власти допринасят за стимулирането на икономическото и социалното развитие, което е една от основните цели на европейската интеграция. С оглед на това местните и регионалните власти следва да участват в планирането, прилагането, мониторинга и оценката на ЕПС, най-вече в областите, в които имат преки правомощия и опит;
29. е наясно, че изграждането на институционален и административен капацитет е от ключово значение за повечето страни, обхванати от ЕПС. Един от ключовите аспекти на това измерение на политиката се отнася до местните и регионалните власти. Следователно КР и МРВ би трябвало да играят активна роля в оформянето и изпълнението на всеобхватните програми за институционално изграждане (ГИИ), инициирани от Европейската комисия и държавите членки, в подкрепа на институционалния и административния капацитет в страните от Източното партньорство;
30. насърчава местните и регионалните власти да участват съвместно с националните правителства в изготвянето и прилагането на споразуменията за асоцииране, стратегическите документи и планове за действие, договорени между ЕС и страните партньорки;
31. подчертава значението на добре координираните инициативи „отдолу-нагоре“ и на подкрепата за сътрудничеството между местните и регионалните власти на държавите — членки на ЕС и страните, обхванати от ЕПС, тъй като това допринася за подкрепата на развитието на структурите на местната демокрация и гражданското общество;
32. счита, че е целесъобразно да се подкрепят инициативи от практическо значение за обхванатите от ЕПС градове и региони, които могат да се осъществяват от поднационалните власти, например сътрудничество между градове партньори, както и трансгранично, културно, икономическо и др. сътрудничество;
33. счита, че демократичните административни реформи на равнището на централното държавно управление следва да бъдат допълнени с мерки на местно и регионално равнище. Това е от огромно значение за изграждането на институционален капацитет и изпълнението на споразумения с ЕС, например споразуменията за асоцииране, или за развитието на зони за задълбочена и всеобхватна свободна търговия;
34. подчертава, че регионалното развитие в страните партньорки следва да е ключова цел за финансиране по линията на ЕС, с ясно определени критерии за неговото използване въз основа на определени и договорени стратегии за регионално развитие, конкретни цели и резултати. МРВ и гражданското общество би трябвало да бъдат представлявани по подходящ начин в органите, осъществяващи мониторинг върху използването на подобно финансиране;
35. призовава за въвеждане и в двете измерения на ЕПС на механизми, насърчаващи прекия диалог, обмена на информация и трансфера на експертен опит, които да носят ползи на местното и регионалното равнище в страните, обхванати от ЕПС (например въз основа на съществуващия Инструмент за местно администриране);
36. би желал инструментите за подкрепа като туининг проектите и TALEX да се използват по-ефективно от местните и регионалните власти в ЕС и техните партньори в страните, обхванати от ЕПС, с цел оказване на подкрепа на страните, обхванати от ЕПС, за развиването на модерни и ефективни административни структури, например посредством тясно сътрудничество между администрациите, един от основните елементи на което се предвижда да бъде командироването на длъжностни лица от публичната администрация на държава членка в тази на страна, обхваната от ЕПС. Освен това регионите на ЕС биха могли да засилят ролята си за оказване на подкрепа на потенциални участници в програмите на ЕС за периода 2014 — 2020 г., насочени към трети страни, като ИПП (Инструмент за предприемаческа помощ) и раздела „Международни отношения“ на програмата „Хоризонт 2020“, както и програмите на ЕС с участие на държавите членки и трети държави, като например програмата на ЕИСП — Трансгранично сътрудничество в Средиземноморието (ENPI CBC MED) за периода 2007 — 2013 г., която продължава финансирането на трансгранично сътрудничество и за периода 2014 — 2020 г. в рамките на програма ЕИС ТГС за Средиземноморието (ENI CBC MED);

Засилване на ролята на Комитета на регионите

37. е убеден, че по-тясната ангажираност на КР в работата на тематичните платформи ще даде възможност на местните и регионалните власти да работят по-ефективно и да постигнат по-добри резултати. На практика КР има ключова роля в това отношение благодарение на своя допълващ характер и на подкрепата си за решенията, вземани от CORLEAP и ARLEM;

38. подчертава ангажираността на КР да консултира Европейската комисия и нейните служби при определянето на критериите за отпускане на финансиране от ЕС и на процедурите за кандидатстване с цел да се гарантира, че това финансиране е достъпно и полезно за местните и регионалните власти в страните, обхванати от Европейската политика на съседство. Посочените критерии, обаче, не трябва да изключват необходимостта местните власти, обхванати от Европейската политика на съседство, да поемат по-голяма отговорност по отношение на организацията и резултатите;

Подходяща комуникация, информационен поток и обмен на опит

39. смята, че усилията на ЕС за създаване на трайни политически и административни структури би трябвало да включват и програми за обучение (осъществявано на място или дистанционно) за представителите на местната и регионалната администрация с цел повишаване на техните професионални умения и предоставяне на възможност за ефективно използване на финансирането;

40. припомня текущите проекти на КР за мониторинг и оценка на трансфера на правомощия от централното към поднационалното равнище на управление в съседните страни. В бъдеще тези инструменти, включително и онлайн платформа, биха могли да се използват не само като източник на информация, но и като основа за разработването на нови приоритети или за промяна на съществуващите;

41. смята, че информацията за наличните програми за финансиране и за процедурите за кандидатстване за финансиране от ЕС би трябвало да се предоставя на всички заинтересовани страни в държавите, обхванати от ЕПС. От своя страна МРВ следва да уведомяват съответните национални и наднационални партньори за своите нужди от обучение и други мерки в подкрепа на „доброто управление“ на местно и регионално равнище. Ефективната комуникация и диалогът между партньорите би трябвало да бъдат спойката на Европейската политика за съседство;

42. препоръчва въз основа на уебсайта за регионална политика Inforegio да се изготви електронен наръчник с информация за страните, обхванати от ЕПС, и за инструментите за финансиране, на разположение на местните и регионалните власти в тези страни. Този наръчник би могъл да се използва за предоставяне на ясна и актуална информация от местните и регионалните власти както в държавите — членки на ЕС, така и в страните партньорки;

43. накрая призовава Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) да определи „лица за контакт“ във всяко представителство на ЕС в страните от ЕПС. Тези лица за контакт биха могли от една страна да предоставят информация на териториалните организации и МРВ в страната домакин за планираните и текущите инициативи на поднационално равнище, а от друга страна биха могли да предават послания от КР на партньорите от страните, обхванати от ЕПС.

Брюксел, 3 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите

Michel LEBRUN

Становище на Комитета на регионите — „Рамка за качество на ЕС за предвиждане на промените и пререструктуриране“

(2015/C 019/11)

Докладчик	Pavel Branda (CZ/ЕКР), заместник-кмет на Rádlo
Отправен документ	Съобщение относно „Рамка за качество на ЕС за предвиждане на промените и пререструктуриране“ COM(2013) 882 final

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Регионално и местно значение

1. припомня, че пререструктурирането и структурните промени обичайно се разглеждат като неразделна част от естественото развитие на икономиката;
2. отбелязва, че последиците от пререструктурирането се усещат осезателно на регионално равнище. Те могат средносрочно и дори дългосрочно да влияят върху структурното развитие на регионите и върху тяхната конкурентоспособност. Следователно са необходими регионални подходи (децентрализирани политики, пригодени към местните потребности и прилагани с участието на основните партньори) ⁽¹⁾;
3. припомня, че пререструктурирането засяга особено силно по-слабо развитите региони, където често промишлените структури не са толкова конкурентни и новаторски, а равнището на безработица е високо, затова е необходимо да се обърне специално внимание на този вид региони;

Подход, обединяващ всички основни партньори

4. поради това приветства факта, че рамката за качество признава споделената отговорност на всички участници, включително регионалните власти. Обръща внимание, че въпросната проблематика засяга също и местните власти, по-специално в големите градове, в които се наблюдава основната концентрация на работници и които играят ключова роля за определянето на икономическото положение на по-малките градски центрове, от които набират работна ръка;
5. отбелязва, че споделеното управление е решаващо условие за успеха на предлаганите подходи. ЕС от своя страна би следвало също да симулира укрепването на партньорствата между всички основни участници. Държавните, регионалните и местните власти също имат важна координираща роля, като се има предвид, че възгледите на работниците и работодателите за процеса на пререструктуриране често се различават помежду си;

Връзка с целите на стратегията „Европа 2020“

6. смята, че за да се постигне успех в прилагането на стратегията „Европа 2020“, е абсолютно необходимо в настоящия социално-икономически климат всички усилия да се съсредоточат върху увеличаването на заетостта (създаването и запазването на работни места);

Целенасочено предвиждане на промените (вътрешен пазар/необходими умения)

7. отрежда важно значение на предвиждането на промените и на способността на всички заинтересовани страни да се адаптират към тях. Този аспект съдържа три елемента:

— да бъде окончателно изграден вътрешният пазар на ЕС и да се настърчи заетостта в ЕС;

⁽¹⁾ Вж. проекта на резюме на проучвателния проект на фондация Eurofound относно „Въздействия на пререструктурирането на регионално равнище и подходи за справяне с последствията“, представен по време на консултацията на докладчика на становището с основните партньори на 30 юни 2014 г. в Брюксел.

- да се помогне на работниците, на търсещите работа и, в по-широк смисъл, на всички участници в стопанската сфера да придобиват и усъвършенстват уменията, които се изискват за трудовата активност през целия живот (способност за предвиждане на промените, самооценка и творчество, както и самостоятелност и предприемачески дух);
- да се подобрят условията на труд, доколкото несигурността на работното място и реструктурирането могат да пречат за конкурентоспособността;

Ролята на ЕС

8. приветства инициативите, провеждани от Комисията, като например Европейския център за мониторинг на промените („European Monitoring Centre on Change“ — EMCC) и Европейския наблюдател на реструктурирането („European Restructuring Monitor“ — ERM) ⁽²⁾ и предлага те да продължат да бъдат укрепвани, например като в специфични ситуации се предоставят индивидуализирани съвети на местните и регионалните власти;
9. оценява високо и факта, че фондацията Eurofound съсредоточава научноизследователските си дейности върху последиците от реструктурирането на регионално равнище, с което през последните години ефикасно запълва липсата на информация в тази област;
10. приветства факта, че в своето съобщение Комисията систематизира добри практики и предлага те да бъдат възприети на доброволна основа. Освен това препоръчва на Комисията да разгледа отправеното от Европейския парламент и Комитета на регионите искане към нея ⁽³⁾ за преразглеждане на правната рамка за информиране на работниците и провеждане на консултации с тях в рамките на предвиждането и управлението на реструктурирането, чиито съществуващи недостатъци Комисията сама отбелязва в настоящото съобщение.
11. предлага по време на оценката и прилагането на рамката за качество Комисията да сътрудничи с всички заинтересовани партньори и в рамките на този процес да се съобразява също и със съществуващите процедури или със споразуменията между партньори във всяка от държавите членки;

Принципи на субсидиарност и на пропорционалност

12. отбелязва, че в предложената от Комисията рамка за качество, която представлява съвкупност от препоръки и добри практики, чието възприемане на доброволна основа Комисията препоръчва, не се споменава конкретно правно основание в договорите и самата тя е уникален правен инструмент, какъвто също не предвиден изрично в договорите. Поради тази причина подходът на Комисията не дава възможност на Европейския парламент да заеме полезна позиция. Въпреки това, предвид факта, че предложението на Комисията попада в обхвата на споделените отговорности между ЕС и държавите членки по отношение на социалните политики, така както те са определени в членове 151 и 153 от ДФЕС, и че обменът на опит и примери за най-добри практики на равнището на ЕС притежава очевидна добавена стойност, предложението на Комисията изглежда в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност;

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

Ролята на местните и регионалните власти в предвиждането на промените

Планиране на потребностите от нови работни места и умения

13. подчертава ролята, която местните и регионалните власти играят в предвиждането на потребностите от умения и в привеждането им в съответствие с нуждите на пазара на труда ⁽⁴⁾ чрез мерки, свързани по-специално със секторите на образованието, обучението и насърчаването на младежкото предприемачество. Държавите членки следва да съзнават тази роля и да осигуряват на местните и регионалните власти съответните ресурси за улесняване на преминаването на младите хора от обучение към трудова заетост, тъй като именно местните власти често изпълняват функция на доставчик на услуги в областта на образованието, обучението и заетостта ⁽⁵⁾;

⁽²⁾ Например банката данни на Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound) относно инструментите за подкрепа на реструктурирането, която предоставя информация за мерките, приети в държавите — членки на ЕС, и в Норвегия.

⁽³⁾ Вж. § 12 от резолюцията на КР относно неговите приоритети за 2014 г. въз основа на работната програма на Комисията (RESOL-V-009, 29.11.2013 г.) и параграф 29 от становището на КР относно „САРС 2020“ (ECOS-V-038, докладчик: г-н Buchmann (АТ/ЕНП), 8 октомври 2013 г.).

⁽⁴⁾ В отговорите си на проведеното от Платформата за наблюдение на стратегията „Европа 2020“ допитване за оценка на водещата инициатива „Програма за нови умения и работни места“ мнозинството от анкетирани местни и регионални власти изразяват мнение, че икономическата криза е ускорила структурните промени на пазара на труда, повишила е безработицата и е задълбочила несъответствието между наличните умения и изискванията на работодателите.

⁽⁵⁾ COR-2014-00111 — Становище относно „Рамка за качество на стажовете“.

Насърчаване на мобилността

14. припомня, че въпроси като професионалната мобилност или постигането на съответствие на предлагането и търсенето на местния пазар на труда оказват решаващо влияние върху доброто функциониране на механизмите за реструктуриране. Необходимо е да се насърчава мобилността на работниците, като се предоставят индивидуализирани услуги за търсене на работа-, професионален опит и обучения, така че те да могат да приспособят уменията си към изискванията на пазара на труда⁽⁶⁾. Това се отнася преди всичко за специфични групи, засегнати от продължителна безработица (млади хора, слабо квалифицирани лица, възрастни хора, мигранти и хора с увреждания);

15. що се отнася до граничните региони, Комитетът подчертава, че е важно истинската трансграничната трудова мобилност да се насърчава, като се премахват препятствията, свързани с трудовото право и със социалното осигуряване (премахване на пречките от данъчно естество, прехвърляне на обезщетенията за безработица в друга държава и въвеждане на преносимост на пенсионните права)⁽⁷⁾. Местните и регионалните власти могат също така да играят важна роля в предоставянето на консултации за лицата, ежедневно пътуващи до работните си места, като използват услугите на EURES или съществуващи трансгранични структури⁽⁸⁾;

16. насърчава местните власти да си сътрудничат по-тясно при обмена на информация за възможностите за заетост на даден местен или регионален пазар на труда. Съвместните действия за насърчаване на индивидуалната мобилност и за обмен на информация за пазара на труда биха могли да увеличат заетостта в професии, в които има голямо търсене и липса на обучение на местно или регионално равнище.

Насърчаване на приспособяването на регионалната икономика

17. приветства съобщението на Европейската комисия „За възраждане на европейската промишленост“ (COM(2014) 14), представено през януари 2014 г., и приканва Комисията да включи предвиждането на промените и управлението на реструктурирането като активни мерки в подкрепа на по-широката европейска индустриална политика. Структурните промени се отразяват върху индустрията в регионите и градовете. Затова Комитетът смята, че всяка дискусия във връзка със структурните промени трябва да засяга и ролята на индустриалните и регионалните политики в предвиждането на тези изменения;

18. подчертава ролята, която местните и регионалните власти играят при използването на структурните фондове на ЕС, като например ЕСФ и ЕФРР, както и Европейския фонд за приспособяване към глобализацията в съответните региони, с цел да се насърчат създаването на работни места и приобщаващият преход. Необходимо е да се направи така, че финансирането на мерките, свързани с предвиждането на промените и с реструктурирането, да идва от няколко източника, за да се гарантира неговата устойчивост;

19. подчертава значението на стратегиите за научно-изследователска дейност и иновации, основаващи се на интелигентната специализация (RIS3), за да могат да бъдат извършени промените, на които регионите отдават приоритет. По своето естество RIS3 е процес, който има за цел да бъдат извършени промени преди всичко в бизнес средата, като на регионите се помага да получат достъп до най-добрите умения за иновации и най-добрите партньори. Акцентът върху европейското сътрудничество в процесите на RIS3 добавя съществена стойност към осъществяването на структурни промени;

Ролята на МРВ в управлението на процесите на реструктуриране

Улесняване на партньорствата

20. счита, че най-важната роля на местните и регионалните власти в реструктурирането е да осигурят координацията между всички заинтересовани страни. Практиката показва, че постоянните структури за координация са решаващи за бързото и ефикасно реагиране на регионално равнище;

⁽⁶⁾ CdR 340/2006 fin — Прогнозно становище на Комитета на регионите относно „Фактори за успех на местните и регионални стратегии за предвиждане и придружаване на процесите на реструктуриране“.

⁽⁷⁾ CDR1186-2012_00_00_TRA_AC — „Ролята на местните и регионалните власти за насърчаване на растежа и стимулиране на създаването на работни места“.

⁽⁸⁾ 87% от респондентите в допитването „Към средносрочна оценка на стратегията „Европа 2020“ от гледна точка на градовете и регионите в ЕС“ са на мнение, че би следвало да се вземат предвид трансграничните връзки и че стратегиите (включително определянето на целите) би трябвало да свързват регионите помежду им въз основа на тяхната географска близост и на тяхната взаимосвързаност.

21. подкрепя призива на ЕИСК „на европейско равнище да се работи в по-тясна координация и сътрудничество между политиките и службите на Комисията, агенциите и многобройните наблюдатели, с цел решенията на предприятията в процес на реструктуриране да бъдат подпомогнати по недвусмислен и съгласуван начин. По-специално МСП и микропредприятията би трябвало да могат да се възползват от подходящи механизми за подкрепа и наставничество, които да ги подпомагат при предвиждането на реструктуриранията⁽⁹⁾).

Брюксел, 3 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel LEBRUN

⁽⁹⁾ ССМІ/102 — CESE 1591/2012 — „Реструктуриране и предвиждане на промените: какви са поуците от наскоро придобития опит?“.

Становище на Комитета на регионите — „Усилия за насърчаване на истинска солидарност в рамките на действителна европейска миграционна политика“

(2015/C 019/12)

Главен докладчик	François Decoster (FR/АЛДЕ) Регионален съвет на Nord-Pas-de-Calais
Отправен документ	

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи препоръки

1. изтъква, че е необходимо да се наблегне на ангажимента на ЕС за гарантиране на принципите на солидарност и споделяне на отговорността, за да се създаде цялостна политика в областта на миграцията, обхващаща всички проблеми, пред които са изправени местните и регионалните власти. Във връзка с това КР приветства факта, че италианското председателство определя като приоритет изготвянето на всеобхватна миграционна стратегия и че акцентира върху насърчаването на истинска солидарност в рамките на действителна европейска миграционна политика за мигранти, трети страни на произход и страни на транзитно преминаване, както и страни, региони и градове на дестинация и между различните равнища на управление;
2. приветства факта, че италианското председателство определя като ясен приоритет създаването на обща европейска миграционна политика, основаваща се на пълно зачитане на правата на човека, солидарността, взаимното доверие, международните задължения, както и на споделяната отговорност между държавите членки и местните и регионалните власти, способна да допринесе за програмата на ЕС за растеж и съпътствана от стратегия за насърчаване на икономическия растеж в страните на произход на мигрантите;
3. смята, че многостепенното управление е ключов инструмент за постигане на оптимални резултати при интеграцията на мигрантите и на второто поколение мигранти. Всички равнища на управление в ЕС би трябвало съвместно да носят отговорност за приемането и интеграцията на бежанци и мигранти и за подобряване на междурегионалното сътрудничество, координацията и солидарността чрез въвеждане на механизъм за споделяне на отговорността между Европейския съюз, държавите членки, регионите и местните власти, при което се отчитат структурните ограничения, ресурсите, нуждите на пазара на труда, демографското положение и други важни фактори (напр. събиране на семейства). В тази рамка от решаващо значение е европейските, националните и регионалните органи да работят в тясно сътрудничество с гражданското общество, сдруженията на мигрантите, държавите на произход и транзитно преминаване извън ЕС и местните общности и да приемат техния принос;
4. би желал да поздрави Италия за дейностите ѝ в контекста на операцията Mare Nostrum за спасяване на човешки животи в Средиземно море; затова изразява съжаление от решението на ЕС да я замени с операция на FRONTEX, която няма ясен акцент върху спасяването на човешки животи и на хора в беда; призовава спешно Европейския съюз и неговите държави членки да предоставят необходимите средства за предотвратяване на смъртните случаи в морето;
5. смята, че по толкова деликатен и стратегически въпрос Европейският съюз и основните му институции трябва да поемат ръководството над една истинска миграционна политика и политическата отговорност за нейното прилагане, без да оставят тази роля на отговорността на отделните държави членки, особено на държавите по границите на Съюза, а да ги привлекат за участие, заедно с местните власти, в общ политически план в областта на миграцията, който да предвижда подходящи оперативни действия;
6. припомня, че 15 години след първите опити да се изготви обща политика в областта на миграцията все още са налице големи различия между обявените принципи и стойности и действителната практика. Член 80 от ДФЕС е недостатъчно използван за приемане на мерки за солидарност и справедливо разпределение на отговорността между държавите членки по отношение на свободното движение, включително финансовите последици от него. Ангажиментите по отношение на трансфера и репатрирането са изцяло на доброволен принцип и в някои случаи градовете сами са поемали инициативата, за да приложат тези ангажименти на практика;

7. приветства стратегическите насоки на Европейския съвет за законодателното планиране и планирането на политиките в областта на свободата, сигурността и правосъдието от юни 2014 г., в които пълното и ефективно транспониране и осъществяване на общата европейска система за убежище (ОЕСУ) е абсолютен приоритет;

8. припомня, че Европейският съюз се нуждае от миграция както под формата на свободно движение на своите граждани между държавите членки, така и под формата на имиграция от трети държави, за да отговори на демографските промени и на потенциалния недостиг на трудовия пазар; насърчава Европейския съвет да продължи дейността си, като отчита и необходимостта да се обърне внимание на въпросите за липсата на солидарност и справедливото споделяне на отговорностите. Въпреки това през следващия законодателен етап не бива да се набляга само на консолидиране и прилагане на съществуващите правила, тъй като все още липсва точно определение на начина, по който принципът на солидарност може да бъдат насърчен, и все още няма действителна всеобхватна миграционна политика на ЕС;

9. подчертава, че включването на местните и регионалните власти е от ключово значение, за да се гарантира ефективно изпълнение на стратегическите насоки на всички равнища. Комитетът на регионите е готов да сътрудничи тясно при изготвянето на план за действие. От 2015 г. ще бъде разширен обхватът на Европейския форум за интеграция, създаден от Комисията и Европейския икономически и социален комитет, така че да обхване и политиката в областта на имиграцията и убежището. Този план за действие може да ползва експертния опит на един разширен форум, за който КР допринася. Затова КР отново отправя призив да бъде приет за член на Бюрото на бъдещия Европейски форум за миграцията, наред с Европейската комисия и Европейския икономически и социален комитет;

Европа, опираща се на прагматичен правен подход за солидарност и споделяне на отговорността

10. Местните и регионалните власти понастоящем поемат значителна финансова тежест по отношение на приемането на мигранти. Все пак приемането е неравномерно разпределено както между държавите, така и в техните граници, поради което някои местни и регионални власти, като приемат значителна част от новопристигналите, поемат по-голяма тежест, често надхвърляща възможностите на отделните региони;

11. смята неравномерното разпределение на търсещите убежище и бежанците между държавите, регионите и в рамките на регионите за голямо предизвикателство за местните и регионалните власти. Същото се отнася за липсата на предварително планиране и възможност за предварителна подготовка на приемането. Временните решения често водят до отрицателни социални последици, което на свой ред намалява възможностите на засегнатите да придобият познанията и уменията, необходими за започване на процеса на интеграция;

12. затова смята, че е крайно време точно и реалистично да се определи какво би могло да се разбира под солидарност в ЕС и в държавите членки в областта на убежището и миграцията. Ясно е, че държавите, регионите и общините, изхождайки от своите особени предпоставки и желания, съответно имат собствена представа за това какво се разбира под подходящо разпределяне на тежестта и съответно солидарност;

13. изтъква, че солидарността е принцип, който е движеща сила при вземането на решения от местните власти, които трябва да приемат много мигранти. Места като Лампеуза в Италия, Сеута и Мелиля в Испания и Кале във Франция са само някои от входните и транзитните пунктове за лица, търсещи убежище и за мигранти в рамките на ЕС, но са добър пример за съществените трудности, с които някои местни власти трябва да се борят, поради това, че приемат мигранти, грижат се за бежанците, както и че предоставят хуманитарна помощ;

14. смята, че ефективното сътрудничество и доверието между местното, регионалното, националното и европейското равнище по отношение на разпределението на ресурси и отговорност са безусловна предпоставка за функциониращо в дългосрочен план, равнопоставено приемане на търсещи убежище и мигранти;

15. смята, че съществуващите структури осигуряват инструменти и канал за политически диалог между ЕС, държавите членки на национално равнище и организациите на гражданското общество, но политическият диалог между местното/регионалното и европейското равнище е фрагментиран или се осъществява „ad hoc“;

16. препоръчва да се провери колко са финансовите ресурси, определени за местните и регионалните власти, за да им се даде възможност да изпълняват своите задължения във връзка с миграцията и интеграцията, като се гарантира, че те имат достъп до национални и европейски фондове (напр. Фонда за убежище и миграция, Европейския инструмент за съседство и партньорство, Европейския социален фонд и Фонда за външните граници);

Солидарността като координиран отговор на проблеми за сигурността и хуманитарни проблеми

17. подчертава, че засилването на граничния контрол и мерките за справяне с незаконната миграция е от съществено значение, но не може да взема превес над международните задължения (например по силата на Конвенцията на ООН по морско право, Конвенцията SOLAS и SAR), за спасяване на човешки живот и зачитане на правата на човека, или правото за търсене на убежище в ЕС, който трябва да остане сигурно убежище за хора, които се нуждаят от международна закрила; би искал също така да подчертае, че при приемането на малолетни или непълнолетни кандидати за убежище, бежанци, мигранти и непридружени малолетни или непълнолетни бежанци винаги трябва да се спазва Конвенцията на ООН за правата на детето;

18. призовава за укрепване на FRONTEX за по-ефективно и по-ефикасно засилено и целенасочено сътрудничество между националните гранични власти и за защитата както на мигрантите, така и на външните граници на ЕС, както и за сътрудничество в борбата срещу трафика на хора;

19. подкрепя полаганите усилия за продължаване на наблюдението и прилагането на стратегиите, изложени в документа „Действието на ЕС относно миграционния натиск“, като призовава Европейския съюз да насочи вниманието си към необходимостта от координиране на действията, предприемани от държавите членки с централната роля на съответните агенции на ЕС, като Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници (FRONTEX), ЕВРОПОЛ и Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO);

20. счита, че е от съществено значение да продължат да се полагат усилия за по-нататъшното развитие на интегрирана и балансирана политика за управление на границите с цел подобряване на граничния контрол по външните граници и по-ефективно справяне с незаконната имиграция, незаконното превеждане на мигранти през граница, трафика на хора и други форми на трансгранична престъпност и транснационални престъпления, свързани с трафика на хора;

21. изразява подкрепата си за пакета мерки „Интелигентни граници“, насочени към ускоряване, улесняване и укрепване на процедурите за граничен контрол за чужденците, пътуващи до ЕС, включително Програмата за регистрирани пътници (RTP) и Системата за влизане/излизане (EES), но припомня някои от опасенията си относно защитата на правото на личен живот и разходната ефективност на предложенията, които направи през 2013 г. КР отчита резултатите от техническо проучване от Европейската комисия и Агенцията за информационни системи (eu-LISA), в което се предлага дългосрочно решение за оперативното управление на широкомащабни информационни системи, които са основните инструменти за прилагането на политиките на ЕС в областта на убежището, управлението на границите и миграцията;

22. предлага да се обърне специално внимание на увеличаване на взаимодействието между различните създадени досега органи и системи въз основата на специфичната им компетентност и обхват: например ШИС II, FRONTEX и EUROSUR, действащи в рамката на миграционната политика и движението на хора, и по отношение на сигурността, ЕВРОПОЛ и ЕВРОЮСТ, работещи за предотвратяване и прекратяване на престъпленията, свързани с незаконни транзитни преминавания;

23. насърчава, специално по отношение на EUROSUR, пълното прилагане на наскоро приетия регламент, с цел намаляване на риска от загуба на човешки животи в морето;

24. насърчава усилията да се обмислят мерки за предотвратяване на незаконната миграция, за да се създадат безопасни и законни алтернативни маршрути в Европа, с цел да се избегне по-нататъшна загуба на човешки животи по време на опасни пътувания. Това би могло да включва създаването на „хуманитарен коридор“, издаването на визи по хуманитарни причини, нарастващи квоти за установяване на ново място и създаване на приемни центрове в страните на транзит за разглеждане на молбите за убежище или определяне на допустимостта за законното влизане в държави членки на ЕС⁽¹⁾. Местните и регионалните власти имат изключително важна роля в това отношение.

25. приветства факта, че след заседанието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи от 7—8 октомври 2013 г. бе създадена работна група по въпросите на Средиземноморието⁽²⁾, която да изготви отговор на Европейския съюз на това положение. Първоначалното ѝ предназначение е да набележи подходящи инструменти, за да се избегне повторение на трагични събития, като случилите се край брега на Лампедуза и да се разработи по-стратегически, цялостен и дългосрочен подход към положението с миграцията в областта на Средиземноморието. Във връзка с това КР припомня своята дейност в ARLEM и по-специално препоръките в своя доклад относно „ролята на местните и регионалните власти в управлението на миграцията в Средиземноморието“, приет неотдавна от комисия ECOTER на ARLEM.

⁽¹⁾ Документ за обсъждане на Международната организация по миграция: Справяне със сложни миграционни потоци и опазване на правата на мигрантите по централния средиземноморски път (21 октомври 2013 г.); Съобщение „Отворена и сигурна Европа: превръщане на визията в реалност“, COM(2014) 154 final, 11 март 2014 г.

⁽²⁾ COM(2013) 869 final — SWD(2014) 173 final.
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/139937.pdf

26. желае да изтъкне, че операция „Frontex плюс“, започнала на 27 август 2014 г. и предназначена да замести „Mare Nostrum“, не обхваща дейностите, извършвани понастоящем от „Mare Nostrum“. Бюджета на FRONTEX е ограничен в рамките на многогодишната финансова рамка. „Frontex плюс“ ще трябва да разчита на приноса на държавите членки. Като изключим финансовите съображения трябва да отбележим, че и духът на предходните две операции е различен — „Mare Nostrum“ следва хуманитарен подход, докато Frontex отговаря преди всичко за граничния контрол;

Изграждане на връзки с трети държави на местно равнище

27. насърчава по-нататъшното развитие на диалога и сътрудничеството с трети държави на произход и на транзитно преминаване на миграционните потоци, в съответствие с глобалния подход на ЕС към миграцията и мобилността посредством инструмента „Партньорство за мобилност“ и чрез регионални диалози и процеси, като например процеса от Рабат;

28. подкрепя усилията на FRONTEX, насочени към сключване на споразумения за оперативно сътрудничество с трети страни в областта на граничния контрол и незаконната имиграция, които следва да насърчават поемането на отговорност от засегнатите трети страни;

29. приветства инициативата, подета от италианското председателство за установяване на подобен диалог със страните от Източна Африка. Насърчаването на законната миграция е предназначено да подпомага усилията на ЕС за растеж и по този начин да предотврати евентуални злоупотреби с легалните миграционни канали, които могат да нарушат надеждността на цялата европейска миграционна система;

30. подчертава значението на понятието кръгова миграция — тя може да помогне да се балансира въздействието от миграцията и в регионите на произход и в приемащите региони, допринасяйки за развитието на регионите и от двата вида. Това включва нуждата от ефективна и устойчива политика за връщане, която изцяло зачита правата на мигрантите и отчита конкретните характеристики на държавите на произход. За тази цел практическото сътрудничество между местните власти и съответните трети държави трябва да бъде подобро, за да се насърчат и създадат най-ефективните системи за доброволно връщане;

31. смята, че властите на всички равнища трябва да са активно ангажирани със запазването и насърчаването на диалога и сътрудничеството с трети държави, с цел да се окаже конкретна подкрепа на законните канали за влизане на политическо и икономическо равнище, както и да се предотвратява и да се преборва незаконната имиграция и с всички свързани с нея форми на престъпност чрез подобряване на институционалния и оперативния капацитет на компетентните органи на тези страни;

32. подчертава, че местните и регионалните власти могат да играят роля в съвместните усилия на европейско и национално равнище и с трети страни за справяне и предотвратяване на незаконната миграция чрез дейности в страните на произход (напр. кампании за повишаване на осведомеността, информация относно рисковете, свързани с незаконното преминаване на границата, мерки, които подготвят хората за интегриране, обучение, помощ при събиране на семейството, езикови курсове и мерки за подобряване на межкултурния диалог) и в страните на местоназначение (напр. създаване на местни системи за подбор в съответствие с местните нужди, мерки за приемане и подкрепа и др.). Те могат също да спомогнат за идентифицирането и защитата на жертвите на трафика на хора и да подпомогнат за реинтеграцията на незаконните мигранти, които се завръщат в държавите си. В същото време ефективната законна миграция и интеграционни политики на местно и регионално равнище са средство за борба с расизма и ксенофобията;

33. предлага по-активното презаселване на бежанци в ЕС да бъде неотменна част от усилията на ЕС за подпомагане на държавите от Южното и Източното Средиземноморие, които са изправени пред приток на много бежанци ⁽³⁾. Това е област, в която европейските градове и региони са играли водеща роля чрез насърчаване на интеграцията на бежанците в местните общности и предприемане на мерки за укрепване на социалното сближаване;

34. призовава да бъдат насърчавани „партньорства за миграция и интеграция“ между градовете и регионите в държавите на произход и приемащите държави с цел задълбочаване на сътрудничеството и взаимното доверие и осигуряване на децентрализирано управление на миграцията. Освен това Комитетът на регионите отново отправя предложението си ⁽⁴⁾ местните и регионалните власти да бъдат ангажирани в процеса на разработване на „партньорства за интеграция и миграция“ с трети страни;

⁽³⁾ През 2007 г. тези държави са приели 39 % от бежанците в света. Доклад на Евро-средиземноморски консорциум за приложни изследвания в областта на международната миграция (CARIM) за 2008 — 2009 г., Център „Робер Шуман“ за авангардни изследвания, Европейски университетски институт, съставен под ръководството на Philippe Fargues, 2009 г. в документа на адрес http://cadmus.eu.eu/bitstream/handle/1814/11861/CARIM%20Migration_Report%202008-2009%20revised%20Oct09.pdf?sequence=3

⁽⁴⁾ Резолюция на КР 2333/2014.

Солидарността идва с осведоменост: споделяне на най-добрите практики, данни и общи насоки?

35. подчертава, че в съобщението на Комисията относно обновената европейска програма за интеграция ⁽⁵⁾ се призова за повече действия, които трябва да бъдат предприети на местно равнище и се посочва необходимостта от действителен подход „отдолу нагоре“ за разработването на политиките за интеграция;
36. твърди, че местните и регионалните власти би трябвало да играят по-важна роля в установяването на по-широк контекст, когато става въпрос за справяне с миграционната политика;
37. подчертава необходимостта от споделяне на най-добри практики между местните и регионалните власти и държавите членки във връзка с разглеждането на молбите на търсещите убежище и бежанците, политиките в областта на интеграцията и борбата с незаконната миграция. Комитетът на регионите може да помогне в този процес за постигане на по-ефективно участие на местните и регионалните власти в разработването и прилагането на политиките в областта на имиграцията и интеграцията, в съответствие с многостепенното управление и принципа на субсидиарност; това може да помогне също и за справяне с различията между държавите членки и регионите по отношение на условията, при които се приемат и подслоняват търсещите убежище, бежанците или мигрантите;
38. предлага Агенцията за широкомащабни информационни системи (eu-LISA) да създаде в близко бъдеще завършена система за обмен на данни по въпросите на миграцията и местните органи въз основа на системата ВИС. Такава система може да е много полезна за обмен на експертни знания и опит и по отношение на управлението на жилищния фонд, обработката на молбите на търсещите убежище и бежанците, политиките в областта на интеграцията и борбата с незаконната миграция и би могла да предложи практически решения за насърчаване на принципа на солидарност между местните органи;
39. предлага да се създаде база данни, която да подпомага наблюдението на миграционните потоци между държавите членки. Тази база данни следва да включва информация за промените в населението в държавите на произход и приемащите държави. Познанието на тези потоци би улеснило вземането на решения на местно, регионално и европейско равнище;
40. смята, че сътрудничеството и солидарността ще бъдат значително улеснени, ако се направи повече по отношение на практически и прагматични решения. Експертния опит на местните и регионалните власти не трябва да бъдат пренебрегван в опитите за определяне на основните въпроси;
41. счита, че ЕС следва да се възползва от всяка възможност за сътрудничество с институционалните партньори и да насърчава дебата във всички подходящи рамки. Организации като Международната организация по миграция (МОМ) и асамблеи като Евро-средиземноморската асамблея на регионалните и местните власти (ARLEM) на КР са важни партньори в това отношение;
42. приветства факта, че следващата министерска конференция на Международната организация по миграция (МОМ), която ще се проведе през октомври 2015 г., ще се съсредоточи върху това как градовете могат да допринесат за управлението на миграцията и ще послужи като отлична платформа за глобален диалог между градовете. Изразява желание да участва в конференцията и очаква да даде своя принос в обсъжданията.

Брюксел, 4 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel LEBRUN

⁽⁵⁾ COM(2011) 455 final.

Становище на Комитета на регионите — „Важността на по-голямата взаимосвързаност на Европа с акцент върху потенциала на сектора на ИКТ като източник на растеж“

(2015/C 019/13)

Докладчик Anne Karjalainen (FI/ПЕС), член на Общинския съвет на Kerava

I. ВАЖНОСТТА НА ПО-ГОЛЯМАТА ВЗАИМОСВЪРЗАНОСТ НА ЕВРОПА

1. По искане на италианското председателство на Съвета на ЕС, Комитетът на регионите изготвя амбициозни предложения за това как една взаимосвързана Европа може да бъде основата за мобилизиране на значителния потенциал, който предлага секторът на ИКТ като източник за растеж и нови работни места, по-специално през следващите пет години.
2. През епохата на новата индустриална революция Европа може да използва цифровизацията, за да даде тласък на социалния и икономическия растеж в съответствие със стратегията „Европа 2020“. Необходимо е да се разбере какъв вид услуги търсят клиентите, да разполагаме с ноу-хау за разработване на съответната технология и да осъзнаем, че клиентът не желае просто да придобие даден продукт, а по-скоро производителност, сигурност на работното място и удовлетворение. Всичко това може да се постигне чрез мобилизиране на потенциала на цифровизацията. Кръговата икономика, цифровизацията и проектирането на услуги може да се използват за създаването на нови и зелени работни места и за съживяването на традиционната индустрия. Според проучванията на Комисията, до 2020 г. Европа би могла да увеличи своя БВП с 4 %, като стимулира растежа на цифровия вътрешен пазар, а публичната администрация би могла да намали своите разходи с 15-20 %, като цифровизира публичните услуги ⁽¹⁾. Дори по време на голяма безработица интернет създава пет нови работни места на мястото на всеки две изгубени такива. Счита се, че съвместните мерки, предприемани в ЕС в рамките на стратегията за цифровизация, биха могли да доведат в дългосрочен план до създаването на почти 3,8 милиона нови работни места във всички сектори на икономиката.
3. Въпреки това капацитетът на Европа за генериране на растеж и създаване на работни места чрез цифровизация не е достатъчно развит във всички отношения. Уменията на хората в областта на ИКТ трябва да бъдат развити, тъй като половината от населението е със слабо развити или липсващи такива умения. Тъй като в настоящата глобализирана среда услугите се разработват посредством информационни технологии, е важно да се подобри конкурентната позиция на Европа като производител и проектант на услуги. Освен това предприятията оперират в изпълнена с предизвикателства среда — нито една европейска ИКТ компания не фигурира сред десетте ИКТ компании с най-големи продажби.

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ: основни послания

- Взаимодействията между различните механизми за финансиране и между публичния и частния сектор трябва да бъдат насърчавани и добре планирани, за да се създаде качествена инфраструктура на достъпна цена, която да е съвместима с изчисленията в облак, големите информационни масиви и високоскоростните връзки за широколентов достъп.
- Властите на равнището на ЕС и на национално, регионално и местно равнище следва да определят като приоритет обучението на гражданите за придобиване на цифрови и предприемачески умения, които да им позволят да използват в пълна степен новите технологии, да анализират големите информационни масиви, да разбират свързаните с киберсигурността въпроси, да увеличават пригодността си за заетост и да създават нови възможности за бизнес.
- Властите на равнище ЕС и на национално и поднационално равнище следва да се стремят да установят гъвкава регулаторна рамка, която да води до намаляване на разходите и улесняване на работата на бизнеса в областта на ИКТ, като едновременно с това позволява лесен достъп до финансиране и насърчава както иновациите, така и въвеждането на политики за оценяване и възнаграждаване на осъществените иновации.
- С оглед на завършването на цифровия единен пазар във всички бъдещи законодателни актове следва да се има предвид ключовата роля и потенциал на местните и регионалните власти по отношение на провеждането на цифрово обучение на гражданите и на създаването и управлението на цифрова инфраструктура (често в рамките на трансгранично или междурегионално сътрудничество), а също така и по отношение на процеса на иновационно и предприемаческо откривателство и на прилагането на електронно управление.

⁽¹⁾ Предизвикателствата пред цифровата икономика на Европа — Принос на Комисията за заседанието на Европейския съвет на 24–25 октомври 2013 г., http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/20131010_bg.pdf

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

4. приветства предложенията за мерки, свързани с вътрешния пазар за електронни комуникации, които биха насърчили динамичния и устойчив растеж във всички сектори на икономиката и биха създали работни места, като гарантират също високо равнище на защита на потребителите. Ключовата роля и потенциалът на местните и регионалните власти в осъществяването на електронното управление следва да се имат предвид във всички бъдещи законодателни актове, насочени към завършването на цифровия единен пазар;

5. отбелязва основната роля на водещите инициативи, включително и Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, като инструменти за растеж. Водещите инициативи следва да служат като лост за укрепване на политическата координация на всички равнища, с оглед на постигането на целите на стратегията „Европа 2020“, и следва да бъдат използвани в основополагащите документи. Местните и регионалните власти следва също така да продължат да използват водещите инициативи като референтна рамка, не само за планиране на техните политики, но и във взаимодействието им с по-високите равнища на управление и други заинтересовани страни. Наред с това местните и регионалните власти (и обществените институции като библиотеки, болници и училища) биха могли да играят по-значителна роля в популяризирането и използването на резултатите по програма „Хоризонт 2020“;

6. посочва, че икономическият растеж и създаването на работни места не могат да бъдат постигнати чрез частична оптимизация — необходими са по-скоро холистични нагласи, лидерство и мерки. Така например местните и регионалните власти ще могат по-добре да прилагат цифровизацията в собствените си дейности, ако техните бюджетни практики и показатели изискват цялостен положителен резултат и насърчават сътрудничеството между отделните сектори. За да може да бъдат разработени нови иновативни административни процедури е важно също така да се поддържа равновесие между ролята на публичните власти и новото иновативно развитие. Налице е положителен опит по отношение на експерименталното финансиране, използвано за предотвратяване на проблеми или за разработване и изпитване на нови социални иновации;

7. застъпва се за съчетаване на мерки „отдолу-нагоре“ със стратегическо лидерство „отгоре-надолу“. Участниците на местно и регионално равнище са движеща сила в разработването и прилагането на цифровизацията. Вземащите решения на местно и регионално равнище, работниците и обикновените хора могат да бъдат движеща сила, при условие че имат необходимите знания и умения, както и положителна нагласа към цифровизацията. Участниците на местно и регионално равнище отговарят за осигуряване на тези умения. Местното и регионалното равнище следва да осъществяват самонаблюдение, за да гарантират, че действащите лица на тези равнища няма да се превърнат в препятствие пред собственото си развитие;

8. посочва, че в една Европа на гражданите цифровизацията дава възможност на хората да изграждат мрежи и да поддържат контакти, за да провеждат дискусии, да се учат един от друг, да формулират споделени мнения и да оказват въздействие чрез своите надежди и цели върху вземането на решения и укрепването на споделената европейска идентичност. Новите работни места се основават на пазарите, а пазари ще бъдат създавани по-лесно, ако Европа има силна цифрова идентичност, ако гражданите желаят да използват цифровизацията и настояват за въвеждането на нови цифрови решения;

9. посочва, че чрез промяната в работните методи цифровизацията неизбежно доведе до изчезването на някои работни места, което означава, че фирмите и публичният сектор трябва да могат да укрепват и мобилизират една добре обучена работна ръка с цел да създадат по-голяма добавена стойност. Цифровизацията също така позволява на хората да търсят препитание на базата на микропредприемачеството. Заедно с това цифровизацията следва да се използва с оглед на стремежа към насочено към висок растеж предприемачество, тъй като създава условия за създаването и предоставянето на продукти и услуги без ограничения по отношение на време и място. Дори операторите в отдалечени региони разполагат със същите възможности да се възползват от цифровизацията;

10. подчертава, че на равнището на Европейския съюз и на равнището на държавите членки е необходима стратегия за растеж, която да отчита възможностите, предлагани от цифровата стратегия за подкрепа на създаването на по-качествени и постоянни работни места, по-специално за младите хора. Пригодността за заетост не е отговорност единствено на отделната личност: следва да бъдат привлечени за участие всички заинтересовани страни — предприятията, университетите, училищата и колежите, местните власти и младите хора;

11. отбелязва, че опазването на запасите от природни ресурси и намаляването на въглеродния отпечатък са ключови аспекти на устойчивото развитие. Поради това икономическият растеж на Европа трябва да се основава на нещо по-различно от увеличаване на производството на потребителски стоки. Продукти и услуги, които могат да бъдат направени и продадени в цифрова среда, могат да създават растеж, налагайки по-малка тежест върху природните ресурси ⁽²⁾;
12. призовава местните и регионалните власти да направят оценка на възможностите за използване на ИКТ, моделиране на информацията и основан на публично-частно партньорство подход, за да увеличат устойчивостта на жизнения цикъл на публично притежаваните активи, по-специално на застроената среда и на сградите;
13. отбелязва, че наред с разработването на продукти въз основа на технологии, е важно да се постави акцент и върху развиването на центрирани върху човека техники, услуги и продукти, включително проектиране, ориентирано към потребителя, съвместно създаване и бързо въвеждане на пилотни идеи в практиката. Комитетът подкрепя инициативата „Механизъм за свързване на Европа“, която може да бъде използвана за разработване на нова инфраструктура за цифрови публични услуги и за постигане на по-добро съответствие между проблемите на различните региони и предложените за тях решения, предоставени от различни части на Европа. Тези мерки ще гарантират, че цифровите продукти ще отговарят пряко и ефективно на реалните нужди на пазара, включително и на нуждите на публичния сектор, и че ще бъде подобрена конкурентоспособността на европейските продукти и предприятия;
14. препоръчва да се установи дали разминаването между ИКТ и „бизнес дейностите“ не би могло да се преодолее посредством управлението на услуги, основаващи се на информационни системи, при които се използва корпоративна архитектура, т.е. не само управление на информацията или на операциите, а прилагане на холистичен подход. Ключът към модела на корпоративната архитектура е желаната информационна и технологична среда да се адаптира по добре управляван и систематичен начин към стратегическите и оперативните нужди на основната дейност;
15. във връзка с това отбелязва, че местните и регионалните власти имат ключова роля за осигуряване на равен и икономически приемлив ширококолов достъп в районите, където пазарът не успява да осигури такъв достъп, и призовава проектите за разгръщане на цифровата инфраструктура в селските и слабо населените райони да бъдат признати за услуги от общ икономически интерес ⁽³⁾;
16. посочва, че ИКТ могат да се използват в областта на иновациите, за да се намери отговор на сериозни социално-икономически предизвикателства, и предлага да се създаде нова политическа рамка, чрез която Европейския съюз да насърчава основаващите се на ИКТ предприятия да се насочат към решаването на основни обществени проблеми като изменението на климата, свързаните с енергетиката въпроси или проблема за застаряващите общества. „Активен живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве“ е една от основните области, в които е създадено европейско партньорство за иновации. В подкрепа на активния живот на възрастните хора би могло да бъдат разработени цифрови услуги („цифрови технологии в подкрепа на активния живот на възрастните хора“). Инвестициите в цифрови услуги с цел насърчаване на здравната и социалната интеграция на възрастните хора биха могли да превърнат Европа в пионер в тази област, като създадат основата за нов световен експортен пазар, като едновременно с това доведат до намаляване на бремето на разходите, свързани с остаряването;
17. вижда възможност за стимулиране на растежа и заетостта чрез свързването на цифровизацията по нов и иновативен начин с традиционните силни европейски сектори като туризма и културата. Например доставчиците и ползвателите на услуги биха могли да се обединят посредством нови иновативни цифрови платформи и подходи. Операторите на местно и регионално равнище могат да помогнат на доставчиците на туристически и културни услуги да намерят подобни доставчици на услуги в други части на Европа, така че да изградят мрежа и съвместно да повишат видимостта си, като използват цифрови подходи. Потребителите в сектора на туризма и културата могат използват и създават съдържание посредством използване на принципа за принос на доброволни начала в интернет („crowd-sourcing“). Хранилищата на публични данни като цифровите ресурси на музеите, архивите и библиотеките могат да служат като източник за нови услуги в областта на туризма и културата;
18. препоръчва цифровизацията да бъде насърчавана посредством приемането на допълващи бизнес модели, които да могат да бъдат използвани например от социалните предприятия и операторите от третия сектор за предлагане на услуги, необхванати от публичния сектор, и в случаи, в които частният сектор все още не е съзрял възможности за бизнес;
19. обръща внимание на констатацията, че инвестициите в ИКТ могат да допринесат повече за регионалния растеж в сравнение с други капиталови инвестиции; поради това препоръчва да се даде приоритет на завършването на цифровия единен пазар до 2015 г. и да се отговори на нуждите от инвестиции в инфраструктурата на телекомуникационния сектор чрез пълно оползотворяване на структурните фондове на ЕС, улесняване на създаването на правилния микс от публични и частни инвестиции, използване на други източници на финансиране като Европейската инвестиционна банка и установяване на правилната регулаторна рамка. Особено гъсто населените региони биха могли да бъдат подкрепени от частни инвестиции в инфраструктурата, а други региони ще трябва да получат достъп до публично финансиране с цел да бъде подкрепена тяхната инфраструктура;

⁽²⁾ CdR 626/2012.

⁽³⁾ CdR 5960/2013.

20. приветства инициативата на Европейската комисия „Свързани общности“, чиято цел е да предостави на общините, членовете на местни партньорства за изграждане на ширококоловни мрежи и операторите насоки за това как да получат финансиране и да разработят адаптирани към специфичните условия бизнес модели за предоставяне на високоскоростни връзки за ширококоловен достъп за тяхната общност. Комитетът насърчава действащите лица на местно и регионално равнище да използват новото финансиране и подкрепа от ЕС за осигуряване на ширококоловен достъп;

21. счита, че изграждането на достъпни високоскоростни мрежи и намаляването на свързаните с това разходи ще доведат до създаване на работни места за европейските предприятия, ще стимулират разработването на съвременни услуги, ще насърчат електронната търговия и ще предоставят възможности за бизнес в областта на „Интернет на нещата“ и технологиите за междумашинно взаимодействие (M2M). Комитетът изразява загриженост във връзка с тенденцията технологиите от следващо поколение (изчисления в облак, триизмерен печат, електронно здравеопазване, електронно управление, интелигентни градове, услуги за забавление, телеприсъствие, големи информационни масиви, интернет връзка в автомобила и др.) да изискват все по-голям ширококоловен достъп и безупречно функциониране на услугите в цяла Европа, а бизнес моделите, разработени за въвеждане на тази технология, да водят до твърде голям натиск по отношение на разходите за местните и регионалните власти. Важно е цялата структура на разходите за проекти за ширококоловен достъп да отчита не само разходите за създаване на нови предприятия, но и бъдещите разходи, които ще възникнат в резултат на бързото технологично развитие;

22. посочва, че Европейското партньорство за иновации (ЕПИ) относно „Интелигентни градове и общини“⁽⁴⁾ е платформа, която насърчава ефективно устойчивия растеж, основан на цифровизация. За да функционират правилно, процесите за разработване на продукти и платформите за тестване се нуждаят също от добре работеща екосистема за иновации и бизнес. Сътрудничеството между взаимосвързаните интелигентни градове позволява на операторите на местно и регионално равнище да насърчават възможно най-ефективно по-нататъшното утвърждаване на решенията, разработени от компаниите, насърчавайки по този начин конкурентоспособността им в световната бизнес среда;

23. препоръчва при изготвянето на стратегия за интелигентната специализация (RIS3) регионите да залагат на цифровизацията в избраната от тях стратегия за специализация, за да създадат по-голяма добавена стойност, а по този начин и по-бърз растеж в региона. Комитетът насърчава местните и регионалните власти да създадат процеси на иновационно и предприемаческо откривателство и механизми за управление, с които да се оптимизира взаимодействието между различните публични и частни механизми за финансиране, да създадат синергии между различните регионални и местни проектни портфейли и да поставят акцент върху изграждането на европейски партньорства чрез програмата „Хоризонт 2020“, INTERREG, макрорегионите и т.н.;

24. призовава Комисията да предприеме действия, за да получат регионите ясни насоки за това как да прилагат стратегии за интелигентна специализация (RIS3) чрез мащабни, финансирани от множество фондове сериозни усилия и портфейли от проекти, организирани чрез координирането на синергично сътрудничество вместо чрез управлението на индивидуални проекти. Цифровите инструменти за управление на проекти и на виртуална работна среда ще са от ключово значение за тази тенденция в работната култура;

25. отбелязва, че вече е подкрепил позицията, че „инструментите за връзка между научните изследвания, иновациите и стратегиите за интелигентна специализация се въвеждат както в „Хоризонт 2020“, така и в структурните фондове, за да се създадат обективни показатели за пътя към върховите научни постижения и изграждането на европейското изследователско пространство (ЕИП)“⁽⁵⁾. Разработените показатели биха могли да бъдат адаптирани, за да се направи оценка на ползите от научноизследователските проекти, реализирани с публично финансиране. Оценката следва да акцентира върху резултатите и ефекта — например ползата за местните и регионалните власти, новите възможности за бизнеса и създаването на работни места, подобряването на проектирането, функционалността, практическата полза и ефективността на услугите, цялостното качество на продуктите и услугите или общия принос към системите за иновации;

26. изтъква в предходни становища активното използване на иновативните обществени поръчки и опростяването на процедурите и насърчава администраторите на местно и регионално равнище да прилагат тези принципи с оглед на разширяването на обхвата на използване на цифровите подходи;

27. отбелязва колко е важно за функционирането на вътрешния пазар и конкурентоспособността на цифровата икономика да бъдат обединени страните, допринасящи за мрежата за създаване на стойност (създателите на съдържание, участниците от областта на маркетинга, каналите за дистрибуция, електронната търговия, софтуерните фирми, операторите на телекомуникационни фирми и предоставящите финансиране, специалистите в областта на научните изследвания, иновациите, образованието и правата на интелектуална собственост) с цел да се намерят цифрови решения. Комитетът препоръчва участниците на местно и регионално равнище да бъдат включени в по-голяма степен в създаването и организирането на мрежи за създаване на стойност в цяла Европа и на междурегионално равнище;

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/eip/smartcities/about-partnership/how-do-i-get-involved/index_en.htm

⁽⁵⁾ CdR 2414/2012.

28. отбелязва, че растежът и новите работни места могат да бъдат стимулирани чрез предоставяне на достъп до знания, процеси, публични пространства и иновации, възникнали като страничен продукт на публично финансирани проекти за НИРД. Например чрез предоставянето на публични пространства с достъп до интернет и оборудване срещу индивидуално договорена такса общините могат да подкрепят микропредприемачите и да мобилизират различните групи от населението;

29. отбелязва, че според проучвания на Комисията свободният достъп до данни от обществения сектор и от публично финансирани органи насърча икономическия растеж и създава нови възможности за бизнеса, включително за малките предприятия, независимо от тяхното местоположение. Свободно достъпните данни от публичния сектор помагат за подобряване на условията за един ефективен цифров вътрешен пазар, предлагащ на потребителите лесен, безопасен и гъвкав достъп до правно цифрово съдържание и услуги ⁽⁶⁾;

30. посочва, че технологията, необходима за осигуряване на свободен достъп до данни от публичния сектор, е вече доста напреднала, но че на местно и регионално равнище тя вероятно все още не е достатъчно добре усвоена и че все още липсват необходимите инструменти, за да бъде намерена информацията, годна за повторна употреба ⁽⁷⁾. Метаданните са важен аспект на повторната употреба на информацията и тяхното публикуване в стандартизиран формат би засилило по-специално трансграничния трансфер, достъпността и комерсиализирането на знанията;

31. отбелязва, че количеството информация, достъпно в интернет, нараства бързо. Очаква се използването на „големите данни“, или с други думи големите обеми информация, да създаде нови възможности за бизнеса и нови работни места през следващите няколко години, но публичният сектор едва сега започва да използва подобни данни, например в областта на здравеопазването, транспорта или свързаните със заетостта услуги. Интеграцията на свободно достъпните данни и големите информационни масиви от една страна, и на публичните и частните хранилища на данни, от друга, предлага огромен потенциал. Законодателството на Европейския съюз следва да се оформи по такъв начин, че да се позволи правилното използване на големите информационни масиви, без да бъдат нарушавани правата за защита на личните данни;

32. застъпва се за това интернет средата на ЕС да се превърне в най-безопасната в света и препоръчва Европа да се представи на световния пазар като сигурна и стабилна бизнес среда с добра телекомуникационна инфраструктура, на базата на която би могла да привлече интензивно използващи знанията компании да инвестират и разширяват своята дейност във всички региони на Европа. Аварии по мрежата, атаките срещу нея и насочените срещу нея престъпления следва да бъдат ограничени във възможно най-голяма степен, тъй като те вредят на имиджа на компаниите, водят до намаляване на производителността на труда и нанасят вреда на знанията, които са от решаващо значение за предприятията;

33. застъпва се за изграждането на технологични платформи в Европа и изясняване на въпроса дали по свързани с киберсигурността причини не трябва да бъде разработена интернет мрежа с по-ограничен достъп, наред със сегашния интернет, която би предоставила конкурентно предимство на основания на доверието бизнес, услугите за изчисления в облак и научните изследвания. Европейският съюз би могъл също да насочи бенефициерите на финансиране от ЕС към тези платформи и по този начин да улесни търговския успех на новите решения;

34. посочва, че е критично важно да бъдат изпълнявани изискванията за сигурност на всяко ниво, за да се гарантират оптимални равнища на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни и да се предотвратява незаконното проследяване на всякакъв вид лична информация и рискът от профилиране въз основа на данни като предпочитанията за пазаруване, медицинското състояние, здравното досие и др. Защитата на личния живот трябва да се разглежда и от гледна точка на възможността за автоматично сливане на данните от различни файлове с цел създаването на силно персонализирани профили на хората ⁽⁸⁾;

35. осъзнава, че цифровизацията — включително масовите отворени онлайн курсове (МООК), води до същата промяна в областта на висшето образование, като тази, която например вече е трансформирала бизнес средата на медиите. Съществува риск висшето образование да изостане от други части на света, които инвестират в основани на ИКТ стратегии за модернизиране на образованието. От друга страна действащите лица на местно и регионално равнище могат също да използват цифровизацията за модернизация на образователния сектор, в сътрудничество с университетите. Това би довело до подобряване на условията за успех на европейските оператори в нарастващия световен пазар на образованието и би предоставило възможност за създаване на нови работни места в сектора на висшето образование. Университетите, които възприеха цифровизацията, могат по-убедително да доведат до модернизация и в други сектори в собствения им регион, на базата на принципа на триъгълника на знанието (образование, научни изследвания и иновации), като по този начин помогнат на компаниите да създадат нови работни места и на публичния сектор да развие електронното управление и електронните услуги;

⁽⁶⁾ CdR 626/2012.

⁽⁷⁾ CdR 626/2012.

⁽⁸⁾ CdR 626/2012.

36. счита за положителни усилията за насърчаване на необходимите умения за професионалистите в областта на ИКТ в партньорство със сектора — посредством Голямата коалиция за цифрови работни места ⁽⁹⁾. Както организациите, така и отделната личност, все по-често трябва да се адаптират и съответно да учат нови умения и да учат повече, за да могат да са конкурентни в бъдеще. Поради това предприятията и публичната администрация имат все по-голям интерес от това да разработват новаторски начини за гарантиране на бъдещото наличие на умения. Като най-голямо препятствие се посочва липсата на подходящи знания и умения. По-специално следва да се подобрят цифровите умения на безработните, а на хората с професионална или университетска квалификация следва да се даде възможност да придобият умения в областта на електронната търговия. Комитетът на регионите подкрепя инициативите за развиване на европейското онлайн предприемачество;

37. изрази подкрепа за предложението на Комисията посредством новите образователни програми „Еразъм+“ и „Хоризонт 2020“ да подкрепи образователните институции при разработването на нови бизнес и образователни модели и да даде ход на мерки за тестване на иновационни педагогически подходи, развитие на програми за обучение и оценка на уменията ⁽¹⁰⁾; Комитетът насърчава действащите лица на местно и регионално равнище да превърнат образователните институции, които поддържат и финансират, в среда за разработване, тестване и бързо пилотно въвеждане в практиката на нови цифрови подходи за учене („живи“ лаборатории);

38. посочва, че обучението през целия живот се осъществява на всеки етап от живота, включително и извън официалната образователна система. Отворените технологии и интернет курсове позволяват на всички хора да учат, навсякъде и по всяко време, през което и да е устройство, с подкрепата на всекиго. Това също позволява да бъдат развити уменията на гражданите в областта на ИКТ и защитата на данните. Участниците на местно и регионално равнище следва да гарантират, че медийната грамотност се развива систематично на всички равнища — от образованието на ранна възраст до обучението, водещо до придобиване на професионална или академична квалификация. Така например стандартите и сертификацията за акредитиране на цифровите умения биха могли да бъдат подобрени и използвани като стимули в Европа;

39. приветства портала за електронно обучение, създаден от Комисията, и определеното за него финансиране по „Еразъм +“. В бъдеще ресурсите за отворено образование, създадени за единен споделен портал, и например основните констатации във връзка с финансираните от ЕС проекти за НИРД, ще засилят европейските знания и конкурентоспособност.

Брюксел, 4 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel LEBRUN

⁽⁹⁾ Multi-stakeholder partnership to tackle the lack of digital skills in Europe and the unfilled ICT-related vacancies (Партньорство с участието на множество заинтересовани страни за превъзможване на недостига на цифрови умения в Европа и за запълване на свободни работни места в областта на ИКТ). <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/grand-coalition-digital-jobs>

⁽¹⁰⁾ CdR 6183/2013.

Становище на Комитета на регионите — „Политиката по отношение на интернет и управлението му“

(2015/C 019/14)

Докладчик	г-жа Odeta Žerlauskienė (LT/АЛЦЕ), член на Общинския съвет на Skuodas
Отправен документ	„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Политиката по отношение на интернет и управлението му. Ролята на Европа за определяне на бъдещото управление на Интернет“ COM(2014) 72 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. отбелязва, че интернет като глобално информационно пространство се е превърнал в неразделна част от днешното общество и в обществено благо, затова неговото правилно функциониране е от международен обществен интерес;
2. приветства настоящите усилия за по-силно международно управление на интернет и по-специално стъпките на правителството на САЩ, което имаше решаваща роля при възникването на интернет, за насърчаване на преход към глобално и всеобхватно управление на интернет;
3. призовава Европейския съюз да участва активно в процеса на формиране на глобално управление на интернет, за да се консолидира и укрепи неговата роля като образцово и отговорно действащо лице; приветства във връзка с това инициативата на Комисията, оповестена в съобщението относно политиката по отношение на интернет и управлението му, за изясняване на ролята на Европейския съюз в глобалната политика в областта на управлението на интернет, както и заявената от председателя на ЕК Жан-Клод Юнкер цел за създаване на цифров единен пазар и на унифицирана програма в областта на цифровите технологии;

ЦЕННОСТНИТЕ АСПЕКТИ НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ИНТЕРНЕТ

4. подчертава, че развитието на интернет като основано върху технологиите пространство на човешко общуване и на обмен на данни между хората не може да бъде откъснато от ценностите, определящи междуличностните отношения, и поради това ролята на Европейския съюз в политиката за подобряване на интернет не може да бъде отделена от неговите основни ценности;
5. ето защо подчертава, че европейският подход към бъдещето на интернет трябва да се основава на принципите на свобода, откритост и неутралност;
6. изтъква значението на интернет като медия за запазване и насърчаване на културното многообразие, което представлява една от основополагащите ценности на Европейския съюз ⁽¹⁾; затова неговата роля в политиката в областта на управлението на интернет и занапред трябва да се изразява в зачитане, опазване и насърчаване на културното и езиковото многообразие;
7. приветства позицията на Европейската комисия, че процесите, свързани с участието на различните заинтересовани страни по отношение на интернет, следва да са съобразени както с основните права на човека, така и със следните изисквания: прозрачност (възможност за участие на всички заинтересовани страни), приобщаване и баланс (задължаване на отговорните субекти да предоставят на всички заинтересовани страни всякакви възможности за участие) и отчетност (ангажимент за редовно отчитане пред заинтересованите страни относно собствените дейности) ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Член 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

⁽²⁾ „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Политиката по отношение на интернет и управлението му. Ролята на Европа за определяне на бъдещото управление на интернет“; COM(2014) 72 final.

8. посочва настоящите дискусии по въпроса дали правото на достъп до интернет трябва да бъде признато за право на човека, съответните решения на различни държави, включително някои държави — членки на ЕС ⁽³⁾, както и различаващи се виждания, според които интернет представлява само технология, която улеснява упражняването на основните права ⁽⁴⁾; препоръчва правото на ползване на интернет да бъде обявено за неотменно гражданско право, което се прилага от националните, местните и регионалните власти в рамките на техните правомощия;

9. припомня, че насоките за развитието на интернет, съдържащи се в Туниската програма за информационното общество ⁽⁵⁾, съгласно които правителствата, частният сектор и гражданското общество трябва да участват в управлението на интернет (точка 34), в никакъв случай не бива да се разбират в тесен смисъл, т.е. че се имат предвид не само националните правителства, а че това понятие трябва да включва също и местните и регионалните власти като най-близкото до всеки гражданин равнище;

10. посочва, че над 100 000-те органа на местна и регионална власт като представители на общините и регионите в системите на поднационално управление на 28-те държави — членки на Европейския съюз, са важни участници в политиката по отношение на интернет, които могат както да създават онлайн съдържание, така и да спомагат за подобряването на достъпа до интернет; поради това те следва да разполагат с достатъчно възможности да участват непосредствено както на национално, така и на европейско равнище, когато целта е да се постигне европейска позиция по глобални въпроси на политиката по отношение на управлението на интернет;

11. изтъква, че стратегията на ЕС по отношение на политиката на управление на интернет може да се окаже ефективно средство, за да се очертае в международен план привлекателен цялостен образ на Европейския съюз и той да бъде представен като определящ участник при формирането на политиката в областта на интернет и при определянето на стандарти за образцови политически практики на глобално равнище;

ОБЩ ПОДХОД КЪМ УПРАВЛЕНИЕТО НА ИНТЕРНЕТ

12. отбелязва, че застъпваните на международно равнище подходи в областта на управлението на интернет, представени в Туниската програма, в Заключенията от конференцията NETmundial ⁽⁶⁾, Декларацията на ОИСР и Заключенията на Световната среща на високо равнище по въпросите на информационното общество (WSIS) ⁽⁷⁾, не се различават много помежду си, от което може да се съди, че по въпроса за управлението на интернет се оформя консенсус в световен мащаб;

13. подчертава актуалността на съдържащия се в Туниската програма подход към бъдещето на интернет, който може да се обобщи в съкращението СОМРАСТ и гласи, че интернет следва да бъде пространство на гражданска отговорност (Civic responsibilities) и единна и цялостна мрежа, управлявана по принципа на участието на множество заинтересовани страни (One unfragmented resource governed via a Multistakeholder approach) в подкрепа на демокрацията и правата на човека (to Promote democracy and human rights), която е основана на солидна технологична архитектура (sound Architecture), поражда доверие (Confidence) и улеснява постигането на прозрачно управление (Transparent governance) както на основната инфраструктура на интернет, така и на осъществяваните чрез нея услуги; този подход би трябвало да служи като насока и при формулирането на европейска позиция по въпроса;

14. приветства поетия по собствена инициатива ангажимент на правителството на САЩ за нов начин на управление на домейните от първо ниво (ccTLD), за изоставяне на модела на едностранно разпределяне чрез ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers — Интернет корпорация за присвоени имена и адреси) и IANA (Internet Assigned Numbers Authority — Служба за присвояване на имена и адреси в интернет) и преминаване към основан върху партньорство модел; настоява — в съответствие със заключенията от световната конференция на различните заинтересовани страни за бъдещето на управлението на интернет от април 2014 г. — за цялостното реализиране на тази инициатива;

15. приветства инициативата на Комисията за създаване на глобална онлайн платформа, наречена Световна обсерватория за политиките по отношение на интернет (Global Internet Policy Observatory — GIPO), която да действа като свързващо звено между всички заинтересовани страни и да се превърне в световен онлайн ресурс за разработването и регулирането на политиката по отношение на интернет, както и за координиране на технологически иновации;

⁽³⁾ Френският Конституционен съд например призна през 2009 г. правото на достъп до интернет за основно право на човека. Подобно решение беше взето на конституционно равнище в Гърция. Съдебни решения или политически декларации в такъв смисъл съществуват също в Коста Рика, Естония, Финландия, Испания и др. и дори на равнището на ООН.

⁽⁴⁾ Това разбиране се застъпва включително и от Винтън Серф, един от „бащите на интернет“: Vinton Cerf, „Internet Access Is Not a Human Right“ [Достъпът до интернет не се числи към правата на човека], <http://www.nytimes.com/2012/01/05/opinion/internet-access-is-not-a-human-right.html>

⁽⁵⁾ Туниска програма за информационното общество <http://itu.int/wsis/docs2/tunis/off/6rev1.html>

⁽⁶⁾ Декларация от конференцията на различните заинтересовани страни NETmundial от 24 април 2014 г. <http://netmundial.br/wp-content/uploads/2014/04/NETmundial-Multistakeholder-Document.pdf>

⁽⁷⁾ Вж. *Declaration of Principles. Building the Information Society: a global challenge in the new Millennium* [Декларация за принципите. Изграждането на информационното общество — глобално предизвикателство през новото хилядолетие], <http://www.itu.int/wsis/docs/genewa/official/dop.html>

16. приветства позицията на Комисията бъдещата GIPO да се разглежда като глобален ресурс, където отделни участници или заинтересовани страни няма да могат да налагат на други волята си, и призовава всички заинтересовани страни и най-вече местните и регионалните власти да вземат участие в съответните структури за консултации по въпроси на управлението на интернет;

17. подчертава, че в дискусиите относно бъдещето на интернет не бива да се нарушава принципът на неутралност на мрежите, независимо от това на какви ценности се позовават заинтересованите страни;

18. приветства намерението на Комисията, обявено в нейното съобщение COM(2014) 72, да извърши анализ на рисковете вследствие на конфликти на закони и на юрисдикции във връзка с интернет и да разработи механизъм на ЕС и за решаване на такива конфликти;

ТЕХНИЧЕСКИ АСПЕКТ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ИНТЕРНЕТ

19. призовава и в бъдеще да се гарантират стандартите в областта на интернет архитектурата, определени от съществуващата техническа експертна структура въз основа на дейността на международната работна група Internet Engineering Task Force;

20. приветства усилията на техническите кръгове за въвеждане на концепции за определяне на спецификациите, които да се съобразяват с актуалните понастоящем въпроси като неприкосновеността на личния живот при нови протоколи, гарантирането на възможностите за многоезични наименования на домейни и по-добрата достъпност за хора с увреждания, както и напредъка, който отбелязва ЕС, залагайки тези постижения в своите правни актове⁽⁸⁾;

21. с оглед на това, че различните държави преследват различни интереси и разполагат с различни възможности да наложат тези интереси, отбелязва предизвикателствата, пред които е изправен Европейският съюз в преговорите за бъдещето на управлението на интернет, и затова подчертава, че в преговорите за единни разпоредби на ЕС за бъдещето на интернет не бива да се пренебрегва принципът на субсидиарност;

22. изтъква колко важно е между публичния и частния сектор да се осъществява сътрудничество за гарантиране на ефективното и безопасното функциониране на интернет, по-специално като се има предвид, че по-голяма част от мрежите и информационните системи се обслужват от частни оператори, и се обявява за това сътрудничеството да не води до допълнителни разходи за предприятията;

23. изтъква значението на мрежовата инфраструктура — преди всичко на широколентовата мрежа — за осигуряването на безпроблемно функциониране на интернет и призовава държавите членки да си сътрудничат с местните и регионалните власти, за да стимулират възможно най-широко разпространение на интернет от гледна точка както на териториалния обхват, така и на възможността той да се използва от всички групи от населението;

24. посочва значението на всеобхватното вертикално партньорство при използването на възможностите, които настоящите разпоредби на ЕФРР предоставят, а именно тези, свързани с подобряването на достъпа, използването и качеството на информационните и комуникационните технологии посредством по-широко внедряване на широколентовите услуги и разпространение на високоскоростните мрежи, както и подкрепа за въвеждането на нововъзникващите технологии и мрежи за цифровата икономика, като по този начин се стимулира цифровият потенциал на регионите в Европа и ЕС като цяло;

25. решително се противопоставя на цензурата в интернет, независимо от това какви цели преследва тя, но в същото време отбелязва, че в стремежа да не се допусне превръщането на интернет в медия, благоприятстваща екстремистки, радикални или криминални дейности, трябва да бъдат координирани съответните усилия, за да се защитят правата на онези слоеве от населението, които са особено уязвими;

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНТЕРНЕТ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ И ЗА УКРЕПВАНЕ НА МЕСТНАТА ДЕМОКРАЦИЯ

26. отбелязва, че публичните институции, включително местните и регионалните власти, би трябвало да бъдат образец за политика на безопасно и отговорно използване на интернет и с действията си и със своя пример да стимулират иновативното, неутрално по отношение на ресурсите технологично развитие с минимално въздействие върху околната среда;

⁽⁸⁾ Вж. Регламент (ЕС) № 1025/2012 от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация и Решение 2011/С 349/04 на Комисията от 28 ноември 2011 г. за създаване на Европейска многостранна платформа по въпросите на стандартизацията в областта на ИКТ.

27. отбелязва, че публичните институции, включително местните и регионалните власти, могат и трябва да станат авангард в развитието на безопасен интернет и на отговорното отношение към него, например като гарантират адекватна защита на поверителни лични данни (включваща заличаването на данни, когато вече не са необходими за конкретна цел), борба с киберпрестъпността и създаване на подходящи условия за нейната превенция, включително подходяща защита на системите на ИКТ;

28. отбелязва възможностите на интернет като средство за предоставянето на обществени услуги и призовава местните и регионалните власти в ЕС да ускорят прехвърлянето на административните услуги в цифровото пространство; освен това призовава държавите членки да създадат необходимите за това правни основания;

29. призовава местните и регионалните власти в ЕС да използват по-широко възможностите на интернет, за да подобрят работата си, да я направят по-прозрачна и да се доближат до гражданите, както и да участват по-активно във формулирането на национални и европейски позиции относно бъдещето на интернет;

30. подчертава във връзка с това по-специално възможностите, които безопасната електронна идентификация разкрива пред гражданите за промяна на собствените им регистрационни данни и пред регионите в държавите — членки на ЕС за въвеждане на електронното гласуване;

МЕСТНИТЕ И РЕГИОНАЛНИТЕ ВЛАСТИ И БЕЗОПАСНОСТТА В ИНТЕРНЕТ

31. отбелязва, че за всички заинтересовани страни е важно да се гарантират безопасността и интегритетът на инфраструктурата, както и на съдържанието на интернет, след като той се превърна в основна съставна част на икономиката, на администрацията и личната сфера;

32. установява, че с нарастващия брой на ползвателите на интернет и появата на нови технологии зачестяват и случаите на злоупотреби, а с това се увеличават и свързаните с тях загуби. Дори местните и регионалните власти на държавите членки, които участват активно във формирането на интернет общността, разполагат с много широко развита интернет инфраструктура и са значима част от обществото, нерядко стават жертва на различни атаки в интернет;

33. изразява съжаление, че макар информационните и комуникационните технологии да спомагат за сближаването на хората и за ускоряването на обмена на информация, опит и познания, чрез тях нерядко се извършват и престъпления, и затова призовава държавите членки и международните организации да се борят с киберпрестъпността по всички възможни начини и заедно с други заинтересовани страни да създадат обща среда, в която киберпрестъпността не се толерира;

34. обръща внимание върху факта, че електронните медии предоставят възможност за други, често анонимни дейности, които невинаги са криминални, или все още не се определят като такива, но нарушават човешкото достойнство на други хора; във връзка с това призовава да се обърне особено внимание и на въпроса за кибертормоза и други рискове, които могат да възникнат в интернет и да засегнат правата по-конкретно на децата и младите хора, както и на други уязвими групи от населението;

35. ето защо изтъква, че интернет може да бъде успешен, само ако се уточни въпросът за неговата безопасност, и изразява своята подкрепа за формулираната от Neelie Kroes цел на Комисията⁽⁹⁾, а именно да се гарантира, че ЕС предлага най-безопасната в света онлайн среда; освен това призовава Комисията едновременно с въпроси на управлението на интернет да разгледа и проблематиката с безопасността на интернет;

36. изтъква значението на сътрудничеството на всички държави членки и външни партньори за борбата с престъпленията в интернет и за решаването на проблемите на мрежовата и информационната сигурност, включително прилагането на вече взетите решения⁽¹⁰⁾ и включването на тези мерки в общата политическа стратегия на ЕС относно управлението на интернет;

37. подчертава, че на равнището на държавите членки са необходими ефективни национални мерки за разследването на нарушения в интернет, както и европейски механизми за подкрепа при отстраняването на подобни опасности;

⁽⁹⁾ Изказване на N. Kroes от 13 април 2014 г. след гласуването в Европейския парламент на Директивата относно киберсигурността. *Great news for cyber security in the EU: The EP successfully votes through the Network & Information Security (NIS) directive* (Добра новина за киберсигурността в ЕС: ЕП прие Директивата за мрежова и информационна сигурност (МИС), Европейска комисия — STATEMENT/14/68, 13.3.2014 г., http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-14-68_en.htm

⁽¹⁰⁾ Вж. напр. Предложение за директива относно мерки за гарантиране на високо общо ниво на мрежова и информационна сигурност в Съюза, COM(2013) 48 final.

38. отбелязва, че по отношение на едно от правата на човека, а именно правото на неприкосновеност на личния живот, стратегията за световно управление на интернет трябва да отдели подобаващо внимание на регулирането в международен план на изискването, използването и съхраняването на лични данни, защитата на подобни данни от неправомерно и неволно разкриване, както и загубата, обмена и заличаването на съхранени лични данни от електронни бази данни. Най-добрите практики в тази област биха могли да се основават на действащото законодателство на ЕС ⁽¹¹⁾;

39. препоръчва ЕС да формулира и да отстоява на международно равнище ясна позиция относно използването на лични данни в интернет, основаваща се на член 8 от Хартата на основните права на ЕС (2010/C 83/02) и по-специално на принципа, че хората трябва да разполагат с възможността сами да решават кои данни искат да предоставят и кои — не и че с оглед на глобалното естество на интернет и на значителните възможности за злоупотреба, използването на каквито и да е лични данни в интернет трябва да бъде ограничено и да се допуска единствено за конкретни, предварително известни и точно очертани цели;

40. отбелязва, че големите информационни концерни нееднократно злоупотребяват със своята структурна мощ, като неправомерно събират и използват лични данни на ползвателите както за търговски, така и за политически цели, и призовава Комисията да се ангажира с предотвратяването на подобни злоупотреби в световен мащаб;

41. едновременно с това подчертава, че при разследването на отговорността за престъпления във връзка с използването на интернет е много важно да се заложи принципът, че доставчикът на интернет услуги не би трябвало да бъде отговорен за съдържания, които той сам не е създал, но подобно ограничаване на отговорността не бива да води до отказ за оказване на съдействие на правоприлагащите органи, когато те поискат това на законово основание и съществуват съответни санкции на съдебните органи;

42. подчертава, че, както в много други области, ЕС е пионер и във връзка с изграждащата се структура за управление на интернет и като такъв може и трябва да се превърне и в пример за култура на отговорност в световен мащаб при управлението и използването на интернет и по този начин да допринесе за изграждането на световна култура по отношение на интернет.

Брюксел, 4 декември 2014 г.

*Председател
на Комитета на регионите*

Michel LEBRUN

⁽¹¹⁾ Вж. напр. Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 година относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и свободното движение на такива данни.

Становище на Комитета на регионите — „Европейското кино в цифровата епоха“

(2015/C 019/15)

Докладчик	г-н Jean-François Istasse (BE/ПЕС), член на Общинския съвет на Verviers
Отправен документ	„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Европейското кино в цифровата епоха: Установяване на взаимовръзки между културното многообразие и конкурентоспособността“ COM(2014) 272 final

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. споделя анализа на Европейската комисия, че създаването на стимулираща среда, която да позволи на европейската киноиндустрия да реализира пълния си културен и икономически потенциал, трябва да се основава на мобилизиране на участниците на всички нива: в самия сектор, в държавите членки от местно до национално равнище, а често също и в трансграничен контекст;
2. подчертава важната роля на местните и регионалните власти за насърчаване и оценяване на културата чрез опазване на културното наследство и поощряване на художественото творчество⁽¹⁾, за определянето на културните стратегии, развитието на секторни инициативи или дори предоставяне на подходящи инфраструктури;
3. счита, че културните индустрии имат значителен принос за местното и регионалното развитие, като правят европейските региони по-привлекателни, развиват устойчивия туризъм и създават нови възможности за трайна заетост⁽²⁾;
4. припомня, че цифровизацията открива нови перспективи за взаимовръзваност между различните европейски региони. Този преход може да създаде възможност за привличане на нови зрители, възползване от алтернативно съдържание, предоставяне на нови услуги, осигуряване на повече видимост на създаденото от различни региони и подкрепа на сътрудничеството между регионите в областта на културата; също така подчертава, че цифровизацията предполага разходи, които могат да се окажат сериозно предизвикателство за местните и регионалните власти и това трябва да бъде надлежно взето предвид;

1. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ**Общи бележки**

5. поема ангажимента да допринесе за развитието и мониторинга на новата стратегия за европейското кино, иницирана от Комисията в съобщението ѝ относно „Утвърждаване на културния и творческия сектор като източник на растеж и работни места в ЕС“⁽³⁾. Целта на стратегията е укрепването на конкурентоспособността на тези сектори със силен растеж, както и преразпределянето на техните печалби в други сектори като иновациите или информационните технологии;
6. изразява желанието си да участва активно в работата на Европейския филмов форум с цел насърчаване на европейски дебат относно все по-бързото развитие на аудиовизуалния сектор и започването на диалог с всички страни, заинтересовани от политиката в областта на кинематографията. Обменът на добри практики трябва да даде възможност по-конкретно за подобряване на конкурентните европейски предимства, изпълнението на общи проекти и зачитането на културното многообразие на гражданите/потребителите в зависимост от тяхното търсене. Освен това той следва да насърчава ефективна защита на младежта в целия ЕС, както и участието в киноиндустрията на хора с увреждания на слуха и зрението;
7. подчертава, че е важно настоящият дебат да бъде част от инициативата на Комисията „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ CdR 293/2010 final.⁽²⁾ COM(2010) 183 final.⁽³⁾ COM(2012) 537 final.⁽⁴⁾ COM(2010) 245 final.

8. приветства избора от Комисията момент за публикуване на нейната инициатива, тъй като новата програма „Творческа Европа“ и по-специално подпрограмата „МЕДИЯ“ относно аудиовизуалния сектор започнаха през тази 2014 г. Една от основните цели на тази подпрограмата е да се увеличи търсенето на филми, да се насърчава тяхното разпространение извън границите и да се достигне до потенциални зрители в Европейския съюз и в света;

9. подчертава необходимостта от разработване на координиран подход, за да се отговори на новите предизвикателства, свързани с бързото развитие на европейския филмов сектор, а именно — от една страна, да се намери ефикасен отговор на задълбочаващата се пропаст между европейската публика и културното предлагане като цяло⁽⁵⁾ и, от друга страна, да се постигне приспособяване към новите навици за цифрово потребление на същата тази публика⁽⁶⁾. Днес за сектора е от съществено значение да успее да усвои и използва различните видове интернет платформи (поточно предаване, видео по заявка и др.) и новите потребителски инструменти (смартфони, цифрови таблети, интернет телевизии) с цел да се увеличи потенциалът за разпространение на европейските филми и по този начин да се намери нова аудитория;

(10) като има предвид, от една страна, неприкосновения принцип за културното многообразие и, от друга страна, аспектите, свързани с конкурентоспособността, счита, че е необходимо да се разработи координиран подход между местните, регионалните, националните, междурегионалните и европейските оператори, за да се намери отговор на структурните слабости, пречещи на европейската филмова индустрия да достига до потенциалните зрители в Европейския съюз и по света. Комисията очертава следните слабости:

- фрагментираност в производството и финансирането;
- ограничени възможности и стимули за интернационализиране на проектите;
- съсредоточаване върху производството и отделяне на ограничено внимание на разпространението и рекламата;
- недостатъци в предприемаческите умения и междусекторните партньорства.

11. отчита, че няма признаци действията във вида, в който са предложени в съобщението, да породят проблеми от гледна точка на съответствието им с принципите на субсидиарност и пропорционалност. В рамките на многостепенното управление местните и регионалните власти следва да участват систематично в изготвянето, изпълнението и управлението на мерките, насочени към развитието на европейския филмов сектор;

Преразглеждане на средата, в която става финансирането — схеми за публично финансиране

12. констатира, че държавите членки са разработили широка гама от мерки за подкрепа на производството на филми, телевизионни програми и други аудиовизуални произведения посредством над 600 национални, регионални и местни схеми за подпомагане⁽⁷⁾, със съображения колкото културни, толкова и индустриални. Тяхната първостепенна културна цел е да гарантират, че националните и регионалните култури и творческият потенциал намират поле за изява в аудиовизуалните медии;

13. споделя мнението на Комисията относно необходимостта от подобряване на взаимното допълване и съгласуваността на публичната подкрепа с цел увеличаване на цялостната ѝ ефикасност. Това ще обхваща регионалното, националното, междурегионалното и наднационалното равнище на финансиране и ще включва финансирането за различните дейности;

14. подчертава, че за местните и регионалните власти е важно да се запази възможността за планиране на изисквания за териториалност на разходите, които са от съществено значение за генериране на необходимата критична маса на активност за създаване на динамика, която да осигурява развитието и консолидирането на филмовата индустрия;

15. отбелязва структуриращия ефект, който имат на местно и регионално равнище икономическите инвестиционни фондове, които имат за цел да подкрепят аудиовизуалния сектор на регионално равнище, по-конкретно чрез установяване на механизми за финансиране на продукции и съвместни продукции на аудиовизуални произведения;

16. припомня, че съгласно проучването за икономическите и културните последици от условията за териториализация в схемите за подпомагане на киното, държавите членки ежегодно отпускат допълнителни помощи в размер на един милиард евро под формата на данъчни стимули за киното⁽⁸⁾;

⁽⁵⁾ Вж. резултатите от специалния Евробарометър относно достъпа и участието в културата, публикуван през ноември 2013 г. на следния уебсайт: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_399_en.pdf

⁽⁶⁾ Вж. проучване относно „Профил на настоящите и бъдещите потребители на аудиовизуални услуги“, резюме на http://bookshop.europa.eu/is-bin/INTERSHOP.enfinity/WFS/EU-Bookshop-Site/en_GB/-/EUR/ViewPublication-Start?PublicationKey=NC0114077

⁽⁷⁾ Съобщение на Комисията относно държавната помощ за филми и други аудиовизуални творби (ОВ С 332 от 15.11.2013 г.), точка 6 и следващи.

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/archives/information_society/avpolicy/info_centre/library/studies/index_fr.htm#territorialisation

17. призовава публичните власти да проучат разработването на данъчни стимули за насърчаване на производството на аудиовизуални и филмови произведения, например чрез механизми, позволяващи на частни партньори да ползват облекчения за облагаемите си печалби;
18. споделя становището на Европейската комисия относно необходимостта от намиране на баланс на разходите за производство, разпространение и реклама на филмите;
19. счита, въпреки това, че макар и да е вярно, че при разпределението на бюджета между производството и разпространението/рекламата последните два сектора разполагат с по-ограничени средства, не може да се прави сравнение с пазар като САЩ и отделяните там бюджети не могат да се използват като референция в подкрепа на аргумента за постигане на баланс. Общозвестно е, че помощта е важна за подкрепа на европейското аудиовизуално производство и че за продуцентите е трудно да получат първоначална търговска подкрепа, достатъчна да им позволи да съберат необходимите финансови средства за осъществяването на проектите, като преките последици от това са недостатъчно финансиране на някои филми и влошено качество. Увеличаването на разходите за реклама и пускане на филма не би могло да реши проблемите, свързани с недостатъчното финансиране, и няма да доведе до нарастване на броя на зрителите. Макар и увеличаването на бюджетите за разпространение и реклама да е препоръчително в абсолютни стойности, то не трябва в никакъв случай да се извършва за сметка на бюджета, отделян за производството на европейски филми;
20. отбелязва, че често срещаната трудност на европейските филми да достигнат да своите зрители в определени случаи е свързана с това, че при разработването на проекта на филма не е решено към каква публика е адресиран. Филмите, които още с изготвянето на сценария са насочени към целева публика, в общ план по-лесно достигат до нея отколкото филмите, предназначени за обща зрителска аудитория. Понякога, както отбелязва Комисията, това се дължи и на прекалено ограничените бюджети за реклама, които не дават възможност за широко и по-видимо разпространение на филма;
21. припомня, че киното е индустрия на прототипи и е невъзможно да се предвиди със сигурност успехът на даден филм;
22. споделя твърдението, че редица филми биха спечелили, ако бъдат по-добре разработени преди производството им. В такива случаи помощите за разработване в допълнение към помощите по програмата „Творческа Европа“ и нейната подпрограма „МЕДИЯ“ са от съществено значение;

Преразглеждане на средата, в която става финансирането — включване на нови участници във веригата на стойността

23. счита, че постепенното сближаване, промяната в поведението на потребителите и появата на нови икономически модели влияят на финансирането на аудиовизуалното производство. Тенденцията платформите за VoD да инвестират в оригинално съдържание доказва, че тези нови участници представляват потенциални инвеститори в аудиовизуалното съдържание;
24. отбелязва необходимостта новите оператори (платформи за VoD, телекомуникационни оператори, ОТТ (over-the-top) и др.), които ползват европейско съдържание, да допринасят за неговото финансиране и да имат същите задължения като националните оператори с цел да се гарантира лоялна конкуренция между националните оператори и неевропейските оператори, дошли да се установят в Европа, и да се увеличи финансирането на алтернативно съдържание, гарант за културното многообразие;
25. възнамерява във връзка с това да започне дебат с всички заинтересовани лица с цел преразглеждане на принципа на държавата на произход, така както е предвиден в Директивата за аудио-визуалните медийни услуги (ДАВМУ)⁽⁹⁾, като същевременно направи оценка на неговото действие в контекста на настоящата трансформация на аудио-визуалния пейзаж;
26. потвърждава отново принципите, залегнали в Конвенцията на ЮНЕСКО от 2005 г. за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване, сред които правото на държавите и общностите да запазват, приемат и прилагат политики, които считат за необходими, за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване, по-конкретно чрез подкрепа за издателската дейност, производството и разпространението на съдържание, независимо от използваните средства (класическа телевизия, на поискване, интернет и др.);
27. е на мнение, че информацията, събирана от кинозалоните (в рамките на програмата „МЕДИЯ“), но също и статистиката на големите оператори в интернет, по-специално големите агрегатори и сектора на VoD и публичните радиоразпространители (и частни, ако ползват публични помощи или поради причини, свързани с конкуренцията) трябва да бъдат споделяни и достъпни за филмовата индустрия на регионално и национално равнище. Става въпрос да се реши проблемът с настоящата липса на прозрачност, която пречи на публичните власти да създадат закони и правила за новите оператори и да им наложат по-конкретно задълженията за обща политика, прилагани понастоящем към публичните радиоразпространители с договор за управление или с други средства;

⁽⁹⁾ Директива 2010/13/ЕО (ОВ L 95, 15.4.2010 г.).

Проектиране на иновативна бизнес среда

28. очаква резултатите от обществената консултация, започната в рамките на Зелената книга на Европейската комисия, озаглавена „Подготовка за един напълно интегриран аудио-визуален свят: растеж, творчество и ценности“⁽¹⁰⁾, за да прецени в каква степен ДАВМУ⁽¹¹⁾ все още отговаря на целите си за насърчване на създаването, разпространението, наличността и пазарната привлекателност на европейските творби в рамките на единния цифров пазар;

29. отбелязва при все това различното третиране в рамките на ДАВМУ по отношение, от една страна, на линейните аудиовизуални услуги, за които директивата определя процентите на европейски и независими творби, които радиоразпространителите на ЕС трябва задължително да програмират и, от друга страна, нелинейните аудиовизуални услуги, за които този вид задължения са формуирани с повече гъвкавост. Подемът на нелинейните услуги (VoD) и натрупаният опит могат да помогнат за определянето и прилагането на най-ефективните средства за насърчване на европейските произведения в такъв вид услуги;

30. отбелязва, че бързото развитие на сектора трябва да насърчава Европейската комисия да продължава пилотните инициативи в областта на хронологията на използване на медиите (например day and date), за да прецени, при необходимост, нуждата от по гъвкави правила в областта на предоставяните прозорци. КР подчертава, че местните действащи лица и носителите на права трябва да бъдат защитени посредством подходящ икономически модел, който същевременно използва новите функционални възможности, предлагани от цифровите технологии, и подобрява достъпа до съдържанието за всички граждани. Следва също така да бъдат отчетени новото поведение и новите очаквания на потребителите, които искат незабавен достъп до новото съдържание, където и когато пожелаят, като същевременно се даде възможност за развитие и укрепване на нови икономически модели за финансирането и разпространението на това съдържание;

31. припомня необходимостта да се работи за създаването на една модерна рамка за авторското право, улесняваща депозирването и достъпността онлайн на филмите в ЕС, така че да се гарантира ефективно признаване и обезщетяване на носителите на права; да се осигурят устойчиви стимули за творчество, културно многообразие и иновации; да се увеличи достъпът на крайните потребители до законно предлагане на съдържание; да се даде възможност за възникване на нови модели на търговия и да се подкрепи още по-ефективно борбата с незаконното предлагане и пиратството⁽¹²⁾;

Укрепване на творческата среда

32. споделя мнението на Комисията относно необходимостта да се насърчава изграждането на таланти и да се развият професионалните умения в европейската киноиндустрия и поощрява творческите партньорства между учебните заведения в областта на киното. При следването на тази цел подчертава значението на подкрепата, оказвана в рамките на програмите „Творческа Европа“ и „Еразъм+“;

33. припомня необходимостта от по-проактивен подход за подкрепа на развитието на синергии между културно-творческите сектори, а също и с икономически и социални действащи лица от други области, с цел подкрепа за нови области на новаторски дейности, каквито са т. нар. медии, обединяващи няколко медии („cross media“), социалните медии, цифровата издателска дейност, творческият туризъм и др.⁽¹³⁾;

Достъпност и развитие на публиката

34. подчертава, че е важно да се намери и изгради нова зрителска аудитория за европейските филми и споделя анализа на Европейската комисия относно необходимостта от изработване на инструменти, които увеличават възможностите за достъп и търсенето на европейски филми, особено на такива, произведени извън собствената държава;

35. приема, че информацията за зрителските предпочитания може да помогне за по-доброто определяне и съсредоточаване върху факторите, които могат да допринесат за успеха на даден филм, но държи да отбележи, че макар и да е вярно, че филмите, ползващи национална и регионална публична подкрепа, са насочени предимно към местните зрители, едва ли заличаването на местния аспект на тези продукции ще им даде повече възможности да стъпят на пазарите на другите европейски държави и да намерят своята публика. КР смята, че едва след като е постигнал успех на своя собствен пазар даден филм може да заинтересова чуждестранен разпространител и да бъде разпространен на друга територия. Контрапродуктивно е да се мисли, че филмите трябва да бъдат разработвани на основата на „най-малкия общ европейски знаменател“. Културното многообразие налага именно да се подчертават местните и регионалните особености, защото именно тези особености съставляват европейската идентичност;

36. смята, че цифровата революция може да предложи повече гъвкавост за разпространението на филмите, като позволи алтернативи на традиционната система за разпространение, които могат да отговорят на търсенето на гражданите да имат по-бърз достъп до съдържание и на повече носители;

⁽¹⁰⁾ COM(2013) 231 final.

⁽¹¹⁾ Директива 2010/13/ЕО (ОВ L 95, 15.4.2010 г.).

⁽¹²⁾ COM(2012) 789.

⁽¹³⁾ CdR 2391/2012 final.

37. счита, че е абсолютно необходимо посредством национални или регионални политики публичните власти да насърчават националните платформи VoD да подчертават изрично стойността на европейските филми в своите каталози, по-конкретно чрез издателски стратегии или рекламни кампании;
38. подчертава освен това, че копродукцията, която често е абсолютно необходима за финансовия и художествения монтаж на европейските филми и също така подпомага движението на филмите, би могла да бъде подобрена чрез по-ефективно предварително предвиждане от страна на копродуцентите на условията за пускане на филма на територията на различните участници в копродукцията;
39. приветства конструктивния диалог, проведен в рамките на „Лицензиране за Европа“, по-специално по отношение на необходимостта и процедурите за улесняване на цифровизацията, възстановяването и достъпността на творбите на европейското кинематографично наследство за гражданите, по-конкретно чрез интернет платформи, даващи възможност по този начин на институциите, които държат правата за това наследство, да освободят творбите, съхранявани в техните архиви, като същевременно на носителите на права се гарантира справедлив дял от приходите;
40. отбелязва във връзка с това необходимостта да се подобри и развие върху тези интернет платформи наличност на повече езикови версии и субтитри на филми в дадена страна⁽¹⁴⁾, като целта отново е европейското филмово наследство да бъде достъпно за повече зрители;
41. подчертава, че е необходимо да се модернизира филмопроизводството чрез проекти за цифровизация и инициативи за обучение, като се мобилизират структурните фондове на ЕС, за да може индустрията да бъде привлечена да участва в стратегия за местно и регионално развитие, предназначена за гражданите, като същевременно се отчита културното и езиковото многообразие и разнородността на националните аудиовизуални пейзажи;
42. отбелязва, че образованието по кинематография все още е недостатъчно финансирано. Това е сектор, за който европейското финансиране трябва да бъде достъпно. Това е ключов сектор, който позволява, от една страна, да се запознае младежта със съществуването на алтернатива на американското кино и с различните лица на европейската идентичност посредством културния вектор какъвто е киното;
43. счита, че е важно Комисията чрез своята политика в областта на филмопроизводството да признае важността на териториалното измерение и целесъобразността на публичното финансиране на аудиовизуалното производство на местно, регионално и междурегионално равнище, например за опазване на културното многообразие. Във връзка с това трябва да се прилагат европейските договори и Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване.

Брюксел, 4 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel LEBRUN

⁽¹⁴⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/licences-for-europe/131113_ten-pledges_en.pdf

Становище на Комитета на регионите — Признаване на уменията и компетентностите, придобити чрез неформално и самостоятелно учене

(2015/C 019/16)

Докладчик Marek Olszewski (PL/EA), кмет на Lubicz

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Европейски контекст

1. Въпреки че Европа разполага със сериозни преимущества, все още има много предизвикателства, които трябва да бъдат преодолени в областта на образованието, за да бъдат постигнати амбициозните цели на стратегията „Европа 2020“. През последните няколко години признаването на неформалното и самостоятелното учене беше предмет на няколко сравнителни анализи, обхващащи целия ЕС, които доведоха до по-добро разбиране на това, до каква степен е въведено признаването на предходно неформално и самостоятелно учене.

2. От 2004 г. насам европейските институции подкрепят национални действия в тази област чрез различни инициативи, в това число Общите европейски принципи за идентифициране и валидиране на неформалното и самостоятелното учене ⁽¹⁾, Европейските насоки за валидиране на неформалното и самостоятелното учене (Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop), 2009 г.) ⁽²⁾ и няколко издания на Европейския справочник относно валидирането на неформалното и самостоятелното учене ⁽³⁾. В резултат на тези усилия през декември 2012 г. беше приета Препоръка на Съвета ⁽⁴⁾, приканваща държавите — членки на ЕС, да установят правилата за валидиране, свързани с националните квалификационни рамки и съответстващи на Европейската квалификационна рамка, които да дават на хората възможност да получават пълни или частични квалификации въз основа на неформално или самостоятелно учене. Сега е време МРВ да се възползват от възможността да изразят становището си по този въпрос.

Значимост на валидирането на уменията, придобити въз основа на неформално и самостоятелно учене, в контекста на ученето през целия живот

— Поставяне на акцента върху по-добри и по-поллезни умения

3. Уменията и компетентностите се придобиват не само чрез формално образование, но и чрез процес на учене, протичащ извън тази формална рамка. Той включва самостоятелно придобиване на дадена компетентност през житейския път на човека, която не е свързана с формално признати и валидирани квалификации. Подобни умения могат да бъдат придобити, например, по време на работа в домакинството, учене в процеса на работа, помощ в земеделско стопанство, грижи за възрастни хора, болни, деца и т.н.

4. От друга страна неформалното учене е свързано със ситуации, в които човек научава и придобива умения чрез различни видове дейности, при които е налице учебен процес, но без сертифициране или акредитиране на тези умения. Примери за подобни дейности включват семинари, общодостъпни обучителни курсове, стажове, както и например непрофесионален спорт или доброволчески труд в полза на местните общности. Неформално и самостоятелно придобитите умения могат да бъдат свързани както с технически аспекти (например практически опит), така и със социални аспекти (например езикови умения).

⁽¹⁾ Проект на заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета относно общи европейски принципи за идентифициране и валидиране на неформалното и самостоятелното учене (18 май 2004 г.): http://www2.cedefop.europa.eu/etv/Information_resources/EuropeanInventory/publications/principles/validation2004_en.pdf

⁽²⁾ http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/4054_en.pdf

⁽³⁾ Cedefop: European Inventory on the validation of non-formal and informal learning — Home: <http://www.cedefop.europa.eu/en/about-cedefop/projects/validation-of-non-formal-and-informal-learning/european-inventory.aspx>

⁽⁴⁾ Препоръка на Съвета от 20 декември 2012 г. относно валидирането на неформалното и самостоятелното учене: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:398:0001:0005:BG:PDF>

5. Принципът на ученето през целия живот понастоящем е залегнал в основата на европейската политика за образование и заетост и поради това е от решаващо значение за приобщаването. Признаването и валидирането на компетентностите и знанията, придобити чрез неформално и самостоятелно образование, са сред основните принципи на този подход, който следва да доведе до по-гъвкави образователни процеси, което пък от своя страна ще предизвика повишаване на мобилността сред трудовата сила, ще допринесе за пригодността за заетост, не на последно място и сред младите хора, за приобщаването на мигрантите и за преосмислянето на идеята за образованието (по-специално образованието за възрастни) като цяло. Благодарение на валидирането на неформалното и самостоятелното учене, хората не само ще получават сертифициране на достигнатото определено равнище на компетентност, придобита извън формалната образователна система, но в някои случаи, при наличието на съответната рамка за акредитиране, ще успеят да осъществят преход към друга образователна степен.

6. В Комюникето от Брюж от декември 2010 г.⁽⁵⁾ министрите от ЕС, отговарящи за професионалното образование и обучение, европейските социални партньори и Европейската комисия заявиха, че държавите — членки на ЕС би трябвало най-късно до 2015 г. да започнат да разработват национални процедури за признаване и валидиране на неформалното и самостоятелното учене, подкрепени, когато е целесъобразно, от национални квалификационни рамки.

7. Междувременно продължава да има значително разминаване между тези декларации и реалността по места. Съществуват многобройни значителни регионални и национални различия по отношение на процедурите за признаване и валидиране на неформално и самостоятелно придобитите знания/умения в рамките на образователните системи (над 100 различни определения на тези процедури на национално и регионално равнище). Някои страни и региони в ЕС изостават по отношение на признаването на неформалното и самостоятелното образование и учене.

8. С оглед на това, КР настоятелно приканва Европейската комисия да обърне внимание на този въпрос при преразглеждането на политическите приоритети в рамките на обновената стратегия „Европа 2020“ и да постигне бързи резултати във връзка с ангажимента си за създаване на Европейско пространство за умения и квалификации, придобити не само чрез формално, но и чрез неформално учене, като същевременно се гарантира възможността за преход към други образователни степени. Това е ключов приоритет на КР, залегнал и в предложението му за новия законодателен мандат на ЕС⁽⁶⁾, предвид факта, че взаимното признаване на такива квалификации улеснява, наред с другото, трансграничната мобилност на работниците, повишава конкурентоспособността и укрепва териториалното и социалното сближаване.

9. Тъй като счита неформалното образование за средство за интеграция в обществото, КР неведнъж е настоявал в свои становища за признаването и валидирането на компетентностите и квалификациите, придобити чрез неформално образование. През годините КР нееднократно е обявявал неформалното учене и образование за свои ключови приоритети.

10. Според Комитета на регионите обшоевропейски механизми за признаване, валидиране и сертифициране на неформално и самостоятелно придобитите умения биха могли да доведат до повишаване на ефективността и стойността на неформалното образование, предоставяно по линия на програмите, съфинансирани от Европейския социален фонд.

11. В ЕС местните и регионалните власти имат ключови отговорности във връзка с политиката в областта на образованието и обучението и играят изключително важна роля по отношение на политиките за младежта и заетостта.

12. Нужни са участие и координация от страна на образователните институции, университетите и други организации, предоставящи професионално образование и обучение (ПОО) или услуги в тази област, агенциите за заетост, НПО и публичните служби, които работят в даден регион, също както и предприятията. Ето защо териториалното измерение трябва да бъде взето под внимание при изготвянето и прилагането на механизми за валидиране на неформалното и самостоятелното учене. Въпреки това Комитетът смята, че е важно учебните заведения и предприятията да са отворени към новите условия, произтичащи от признаването на неформалното и самостоятелното образование, и към свързаните с тях възможности и перспективи, и да се адаптират към тях.

⁽⁵⁾ Комюнике от Брюж относно засилване на европейското сътрудничество в областта на професионалното образование и обучение за периода 2011 — 2020 г.: http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/brugescom_bg.pdf

⁽⁶⁾ COR-2014-02333-00-00-RES.

13. Освен това местните и регионалните власти са ценен източник на знания по отношение на възможностите за заетост, предлаганото образование (неформално и самостоятелно) и потребностите на своите региони и градове. Затова тяхното участие е от основно значение за подкрепа на развиването на умения, които са в съответствие с изискванията за заетост.

— **Допълнително укрепване на връзките между образованието и обучението, мобилността и пазара на труда**

14. Комитетът на регионите призовава за сътрудничество, основано на партньорство между държавните органи на национално и местно равнище, предприятията, работниците и техните организации, както и организациите на гражданското общество с цел привеждане на ресурсите за учене през целия живот в съответствие с принципа за валидиране на неформално и самостоятелно придобитите умения.

15. Подчертава значението на придобиването на възможно най-широки хоризонтални умения — по-специално предприемачески, и тяхната роля в сътрудничеството между формалното, неформалното и самостоятелното образование и пазара на труда.

16. Привлича вниманието към важната роля на ключовите заинтересовани страни, които работят извън формалната образователна система и имат пряк интерес или участие в признаването и валидирането на умения, придобити извън формалната система.

17. Подчертава необходимостта от изграждане на общи рамки за качество за стажове на учещите. Във връзка с това подкрепя действието на Съвета на ЕС, който прие списък с препоръки в тази област през март 2014 г. ⁽⁷⁾

Гарантиране на цялостна съгласуваност на инструментите и политиките и прилагане на подхода, насочен към резултатите от ученето

18. Конкретните правни и организационни мерки, които ползват публични средства и са приети с цел постигане на определени цели, би трябвало да бъдат съобразени с преразпределянето на разходите в дадена област.

19. Чрез поставянето на учещите в центъра на политиките за обучение през целия живот могат да бъдат постигнати допълнителни подобрения във връзка с ефективното използване на ресурсите за развитие на образованието и обучението. Признаването на значението на учещите доведе до промяна на насоката, в която трябва да се ориентират моделите на финансиране на образованието и обучението, за да се избегне ненужно дублиране по отношение на разпределянето на ресурсите от въпросните различни източници (формални, неформални и самостоятелни) и то да бъде съобразено с различните нужди на отделните учещи. Затова, в съответствие с принципа за учене през целия живот, в този контекст основната движеща сила и бенефициер на наличните ресурси са по-скоро учещите отколкото институцията(ите) или системата.

20. Този подход към валидирането на уменията, придобити извън формалната образователна система, може да подобри значително възможностите да се откликва на новите нужди на учещите. Тези нужди в значителна степен зависят от икономическите и социалните промени, които, на свой ред, налагат нови умения и квалификации.

21. Според Комитета на регионите пълното прилагане на механизмите за валидиране на уменията, придобити чрез неформално и самостоятелно учене, няма да изисква цялостно преработване на системите за професионално образование и обучение. Той посочва, че настоящите системи за обучение вече включват механизми за валидиране, дори и ако те са донякъде разпръснати, непълни и от разнородно естество.

22. Необходимо е валидирането преди по-нататъшното обучение да се извършва на местно/регионално равнище, където се предлага подкрепа за индивидуално планиране на обучението, образователно и професионално ориентиране, третират се въпроси, свързани с финансирането на образованието, провежда се комбинирано обучение на различни образователни равнища и се води диалог с участниците на пазара на труда във връзка с постигането на съответствие между предлагането и търсенето на квалификации.

⁽⁷⁾ Препоръка на Съвета относно рамка за качество на стажовете (10 март 2014 г.): http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lsa/141424.pdf

Осигуряване на ясни правила и процедури за признаване на уменията и квалификацията с цел по-нататъшно учене; поставяне на по-голям акцент върху качеството

23. Комитетът на регионите подчертава, че е необходимо съответното качество и съответствие на процедурите за валидиране да се гарантират на равнището на ЕС, за да се осигури взаимното признаване на получените при валидирането сертификати в целия Европейски съюз. Затова счита, че обменът на добри практики между държавите членки по отношение на процедурите за оценка на качеството и валидиране е от първостепенно значение. Тези процедури не бива да бъдат твърде тромави и продължителни.

24. Той призовава за бързо и стриктно изпълнение на отправените в препоръките на Съвета предложения, със специален акцент върху необходимостта от обвързване на механизмите за валидиране с националните квалификационни рамки и с Европейската квалификационна рамка, както и от установяване на ясни правила за осигуряване на качеството на тези механизми в съответствие с действащите разпоредби.

25. Освен това Комитетът на регионите счита, че въпреки акцента, който процедурите на валидиране поставят върху качеството, те би трябвало да бъдат ясни и не твърде сложни, за да не разубеждават желаещите да получат официално признаване на резултатите, придобити чрез неформално и самостоятелно учене, и за да може ученето през целия живот да се превърне в реалност. Освен това механизмите за осигуряване на качество при признаването и валидирането на неформалното и самостоятелното учене са от решаващо значение, за да се гарантира, че то се третира наравно с формалното учене.

Подходяща информационна политика

26. За да бъдат легитимни, процедурите за валидиране трябва да са много добре съобразени с реалностите на трудовия свят. В много случаи процедурите за признаване в някои области на дейност би трябвало да се разработват от съответните отрасли или в тясно сътрудничество с тях.

27. Според Комитета на регионите от решаващо значение за успешното въвеждане на процедури за валидиране е провеждането на достатъчно широка, всеобхватна и разбираема информационна политика, насочена към гражданите и предприятията, която да ги осведомява за възможностите и предимствата, свързани с валидирането на уменията. Тя следва да бъде разработена с оглед на хората, към които ще бъде насочена.

28. Комитетът предлага информационната дейност да се извършва поотделно за всяко референтно ниво⁽⁸⁾ (особено за референтни нива от 3 до 6) от Европейската квалификационна рамка.

29. Освен това той предлага това да се координира и съфинансира частично по линия на Европейския социален фонд и Еразъм+, по ключово действие 3 (подкрепа за реформиране на политиката).

30. При формулирането на тези предложения за политика Комитетът отбелязва, че в целия Европейски съюз местните и регионалните власти имат ключови отговорности в сферата на политиката на образование и обучение.

31. Местните и регионалните власти имат ключови правомощия в сферата на образованието и обучението и имат преки наблюдения върху това кои умения се търсят на пазара на труда в техния район, както и върху потребностите от обучение на своите граждани. Поради тези причини те допринасят и могат да допринасят в по-голяма степен за развитието и изпълнението на политиката в областта на образованието и обучението, включително валидирането на неформалното и самостоятелното учене при пълно зачитане на принципа на субсидиарност.

32. Според Комитета на регионите процедурите за валидиране на уменията, придобити извън формалната образователна система, са жизненоважна част от фундаменталните промени, които претърпява европейският модел за професионално образование и обучение. За регионите те не само представляват важен механизъм за изграждането на устойчив пазар на труда, но и спомагат за създаването на по-гъвкави образователни системи, съобразени в по-голяма степен с един бързо променящ се свят, подобрявайки взаимовръзката между образованието, обучението и заетостта.

33. Счита, че е от съществено значение да се споделят най-добри местни и регионални практики в областта на неформалното, самостоятелното и професионално обучение, да се осъществява трансфер на знания и да се гарантира участието в съвместни проекти за заинтересованите страни.

34. Комитетът на регионите отбелязва, че могат да бъдат извлечени поуки от процедурите за валидиране на неформално и самостоятелно придобитите умения в случаите, когато има несъответствие между системите за професионално образование и нуждите на пазара на труда.

⁽⁸⁾ Европейската квалификационна рамка (ЕКР) предвижда 8 нива за резултатите от ученето, което позволява много по-лесно съпоставяне между националните квалификационни нива.

35. Според него би трябвало да се установят общоевропейски рамки за системи за валидиране на неформално и самостоятелно придобити умения, за да се гарантира взаимното им признаване.
36. Валидирането на неформално и самостоятелно придобити умения би трябвало да обхваща по-специално референтно ниво 5, тъй като образователни курсове за това ниво в Централна и Източна Европа на практика вече не съществуват.
37. Той призовава за създаването на конкретна обща рамка на равнището на ЕС за признаване на уменията и компетентностите, придобити не само чрез формалното, но и чрез неформалното и самостоятелното учене, като се осигури възможност за преминаване от една към друга образователна степен.
38. Политическият интерес към разнообразието от образователни процеси, основани на практиката, които се вписват в категорията на неформалното учене, се насочва във все по-голяма степен към стандартите за качество, процедурите за валидиране и стратегиите за признаване.
39. Съществува голяма необходимост от създаване на общоевропейска стратегия (под формата на насоки и възможни сценарии за реализиране) с оглед установяване на обща рамка за признаването на самостоятелното и неформалното образование/учене, за да се улесни създаването на съответните национални процедури.
40. Трябва ясно да се докаже, че предложените действия не могат да бъдат осъществени в достатъчна степен от държавите членки, а с оглед на техния мащаб по-добри резултати могат да бъдат постигнати на равнището на ЕС. Предложените действия включват транснационални аспекти, които не могат да бъдат адекватно регулирани само от държавите членки или от местните и регионалните власти. Освен това предложените действия би трябвало да носят ясни ползи в сравнение с действията на национално, регионално или местно равнище, по силата на т.нар. глобален анализ на политиката, основан на факти, или обща рамка за подкрепа на взаимодействие с останалата част от света в областта на образованието и обучението. С оглед на тези трансгранични аспекти при определянето на процедурите за валидиране би трябвало да бъдат привлечени за участие и транснационални партньорски структури (както публични, така и частни).
41. Същевременно ЕС би трябвало да действа само до необходимата степен, а формата и съдържанието на действието следва да са адекватни и подходящи за постигането на нацеляваната цел. Когато е необходимо да се определят стандарти на равнище ЕС, следва да се обърне внимание на установяването на минимални стандарти, като се остави на държавите членки и на компетентните регионални и местни власти свобода да приемат по-високи стандарти (принцип на пропорционалност). Предложените форми на действие би трябвало да са максимално прости, с цел постигане на нацеляваните цели, и да оставят място за вземане на възможно най-голям брой решения на национално, регионално и местно равнище.

Брюксел, 4 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите
Michel LEBRUN

Становище на Комитета на регионите — „Мобилно здравеопазване“

(2015/C 019/17)

Докладчик	Martin Andreasson, член на Регионалното събрание на Västra Götaland (SE/ЕНП)
Отправен документ	„Зелена книга относно мобилното здравеопазване“ COM(2014) 219 final

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. приветства факта, че Европейската комисия постави началото на обществена консултация във връзка със своята Зелена книга относно мобилното здравеопазване, за да събере мнения по нея. Развитието на мобилните здравни услуги извежда в центъра на вниманието някои от най-острите въпроси на европейските здравни системи, като например ефективно използване на наличните ресурси, по-добро здраве, по-силни позиции на гражданите, добри условия на труд за здравните работници, по-добро възприемане на иновациите, както и повишаване на качеството в здравеопазването;
2. отбелязва, че от решаващо значение за успешното прилагане на мобилни здравни услуги ще бъде начинът, по който тяхното развитие може да се постави в съзвучие с други усилия за подобрения в здравеопазването и по който могат да се разрешат основни предизвикателства като оперативната съвместимост, неприкосновеността на личния живот и гарантирането на качеството на данните;
3. смята за особено важно да е налице доверие на гражданите към управлението на данните от страна на местните и регионалните власти. В по-нататъшното развитие на мобилното здравеопазване следва да се взема предвид основателният интерес на отделния човек от неприкосновеност на неговия личен живот. Необходимо е да се отстранят специфичните рискове за защитата на данните, свързани с използването от страна на гражданите на мобилни приложения, чрез които се предават подлежащи на защита здравни данни и лична информация;
4. посочва, че развитието на услугите в областта на мобилното здравеопазване трябва да бъде от полза за всички граждани на ЕС и не бива да води до допълнително неравенство по отношение на достъпа и използването на здравните услуги, като за целта е нужно да се предприемат действия в посока бесплатно използване на мрежите за достъп до услугите, основаващи се на мобилното здравеопазване. Обществената заинтересованост от висококачествени, надеждни здравни грижи следва да заема централно място в развитието, придружаващо мобилното здравеопазване.
5. вижда в мобилните здравни услуги решаващ фактор за усилията за укрепване на позициите на гражданите и създаване на по-добри предпоставки за поемането на по-голяма отговорност за собственото им здраве. Мобилните здравни услуги могат да бъдат в помощ по-специално на възрастни хора, хора с увреждания и хронично болни и да им позволят повече сигурност и самостоятелност в ежедневието. Ето защо по-нататъшното развитие трябва да отчита различните обстоятелства при отделния човек. Новите технически приложения трябва да бъдат лесно достъпни и да укрепват автономността на хората с увреждания, възрастните хора и уязвимите лица; Тук на местните и регионалните власти се пада важната задача да подпомагат обучението както на персонала в здравеопазването и на лицата, полагащи грижи, така и на гражданите за ползване на новите технически решения и за управление на чувствителни данни;

II. ЗНАЧЕНИЕ ЗА КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

6. отбелязва, че в много държави членки на ЕС местните и регионалните власти са съотговорни за планирането, изготвянето, прилагането и финансирането на политиката в областта на здравеопазването и социалната политика. Поради това те трябва, разбира се, да бъдат тясно включени във всяка реформа, която има отражение върху здравната и социалната политика;
7. отбелязва, че мобилното здравеопазване и електронното здравеопазване имат приоритетно място в дневния ред на много от местните и регионалните власти в Европа. Степента на развитие в отделните страни и региони обаче е различна. Необходими са по-широко междурегионално сътрудничество и обмен на опит от политиките и практиката, за да могат лидерите в областта на мобилното здравеопазване да предадат своите знания по-нататък. Европейската комисия може да допринесе за това посредством събирането и обединяването на знания и добри практики;

8. констатира, че предизвикателствата пред европейските здравни системи си приличат: растящи разходи в здравеопазването, застаряване на населението, нарастващ риск от хронични и множествени заболявания, недостиг на персонал в някои здравни професии, нееднакво предлагане и липса на равностоен достъп до здравеопазването. Понастоящем някои от тези предизвикателства се проявяват особено осезателно в райони с ниска гъстота и голяма разпръснатост на населението. Мобилните здравни услуги са един от многото начини за намиране на решение на тези предизвикателства. Ето защо за по-нататъшното развитие на здравеопазването и за бъдещото здраве и качество на живот на хората в Европа ще бъде от решаващо значение доколко успешно ще се удаде да се управлява развитието на мобилното здравеопазване и да се направи практически използваемо за пациентите и за медицинския персонал и за персонала в областта на полагането на грижи;

Възможности

9. вижда фактор за успех както за подобряване на здравните грижи, така и за по-високо благосъстояние на населението в това, че гражданите получават повече възможности за влияние и участие по въпроси, засягащи здравето и здравеопазването. Мобилното здравеопазване е основна предпоставка за предоставяне на здравна информация и укрепване на съвместното вземане на решения, която предлага на гражданите по-добри възможности да наблюдават своите здравни данни, да поддържат доброто си здраве или съответно да се справят със заболяването си. Те създават също и нови възможности членовете на семействата и други заинтересовани лица — с разрешението на потребителите — да бъдат информирани за здравословното състояние на своя близък и да могат да се включват и допринасят в контактите с медицинския персонал и с персонала, ангажиран с полагането на грижи, както и със социалните служби;

10. би желал специално да изтъкне, че разширяването на цифровизацията и по-високото равнище на познанията по въпроси, свързани със здравето, могат да допринесат за това, повече хора в отдалечени, слабо населени или необлагодетелствани в друго отношение райони да получат достъп до информация с гарантирано качество, до здравеопазване и до лесно достъпно медицинско обслужване и последващи грижи. За създаването на по-добри условия за това допринася също и фактът, че хората могат по-дълго да живеят в собствения си дом и по-дълго да се справят самостоятелно. Мобилните здравни услуги могат по разнообразни начини да допринесат за здравеопазване, по-силно съсредоточено върху човека;

11. е убеден в големия потенциал на мобилните здравни услуги за насърчаване на основаващ се на доказателства метод на работа и за улесняване и подобряване на условията на труд за специалистите от здравните професии. Те могат да предоставят правилната информация точно тогава, когато тя е нужна, да бъдат от полза при документирането на важни данни в подготовката за консултация при лекар или за лечебна процедура, както и да дадат възможност за дистанционно консултиране на пациенти. За да доведат мобилните здравни услуги до действителни подобрения и повишаване на ефективността, разработваните и прилагани в практиката услуги трябва да бъдат наистина в помощ на персонала и на работата му с пациентите;

12. е на мнение, че добрите, съответстващи на потребностите мобилни здравни услуги могат да играят важна роля за повишаване на качеството и ефикасността на здравното обслужване. Мобилните здравни услуги могат например да помогнат за намаляване на броя на хоспитализираните пациенти с хронични заболявания и да съкратят техния болничен престой, както и да им дадат възможност да провеждат повече стъпки в лечението си самостоятелно. Затова е важно разработването на мобилни здравни приложения да не се извършва откъснато от здравната система, а възможно най-интегрирано, със съзнанието, че мобилното здравеопазване е спомагателно средство, с чиято помощ ще се постигат по-добри резултати за ползвателите;

13. очаква разширяването на мобилните здравни услуги да може да даде положителни импулси за предприемачеството и заетостта в регионите. Това би било благоприятно и за развитието на услуги, които могат да бъдат предоставяни както на национално, така и на международно равнище. За да се стимулира още повече предприемачеството, ще трябва да се проведат различни инициативи, например под формата на образователни програми и обучение, конкурси за предприятия, насоки за успешното навлизане на пазара, и т.н. За разработването на приложения, които позволяват обмен на информация между доставчици на социални и здравни грижи, предприемачите трябва освен това да притежават по-добри познания за техническите и семантичните стандарти, по които работят специалистите в сектора на социалните и здравните грижи. Разработването трябва да се осъществява в сътрудничество между публичния и частния сектор;

Отношения

14. подчертава, че мобилните здравни услуги следва да се разглеждат едновременно като допълнение и като естествена съставна част на традиционното здравеопазване. Целта не е да се изгради паралелна система или да се заместят професионалните умения на здравните специалисти. Нито пък става дума изцяло да се прекъсне личният контакт между пациентите и здравния персонал. Вместо това мобилното здравеопазване създава условия за по-висока пациентска компетентност, по-добре информирани пациенти и за нов вид отношения между пациентите и здравния персонал. За да се превърнат мобилните здравни услуги в мощен инструмент както за гражданите, така и за здравния персонал, са необходими усилия под формата на комуникация, съобразена с целевите групи, квалификация и добро управление на промените;

15. отбелязва, че досега развитието в областта на електронното здравеопазване в преобладаващата си част се осъществяваше от публични институции в здравеопазването. Успешното развитие на мобилните здравни услуги изисква обаче по-широко виждане и по-тясно сътрудничество между публичните и частните организации за здравно обслужване, доставчиците и предприемачите и, разбира се, пациентите и пациентските сдружения;

Икономика

16. отбелязва, че въпреки значителните различия в тази област, много от днешните модели на реимбурсиране в европейските здравни системи се основават на извършени процедури, на лични посещения и на брой лекувани пациенти. Обикновено се възстановяват разходи за физически прием на лице, нуждаещо се от грижи, но не и за това да се помогне на някого да остане в добро здраве или сам той да проведе лечение с по-широк обхват. Ето защо за изчерпване на целия потенциал на мобилното здравеопазване, и то именно за насърчаване на доброто здраве, може да е необходимо да се обмислят нови модели на реимбурсиране, по-силно ориентирани към ползите;

17. отбелязва, че по данни на Комитета за икономическа политика (ЕPC) на ЕС 30 — 40 % от разходите за здраве в държавите членки са за възрастовата група над 65 години и че според прогнозите делът на хората от тази група ще нарасне от 17 % през 2010 г. на 30 % през 2060 г. Освен това се очаква през 2050 г. на всеки над 65-годишен да се падат двама работещи, спрямо четирима през 2004 г. Мобилните здравни услуги притежават потенциала с тяхна помощ да могат да се разрешат проблемите с демографските промени и с растящите разходи за здравеопазване, тъй като те спомагат, наред с останалото, за по-малко болнични престои, по-висока степен на самостоятелност при прилагане на лечението и по-добро здравословно състояние на гражданите на ЕС;

Оперативна съвместимост

18. отбелязва, че развитието на мобилните здравни услуги откроява нуждата от правна, езикова и техническа оперативна съвместимост. Добре функциониращият електронен обмен на данни между различни доставчици на услуги, както и между пациенти и доставчици на услуги е от основно значение за по-добро качество, по-висока ефективност и по-силна позиция на пациентите. Във връзка с това трябва преди всичко да се следи разработените решения за мобилно здравеопазване да позволяват обмен на информация, от една страна, между различни приложения и, от друга страна, между приложенията и използваните в здравното обслужване системи. Това са основни изисквания, тъй като европейските страни са изправени пред общи предизвикателства. ЕС може да се включи с важен принос в това отношение като даде тласък на разработването на общи стандарти и спецификации. Същевременно по-голямата оперативна съвместимост означава важен баланс между отвореност и сигурност, тъй като повишаването на оперативната съвместимост не бива да води до неконтролиран поток от информация. Важно е комуникацията да се основава на информиран избор въз основа на приложимите разпоредби и изисквания за сигурност;

Сигурност и защита на данните

19. подчертава, че успешното развитие на мобилните здравни услуги зависи от това как ще може да се гарантира неприкосновеността на личния живот. Доверието на гражданите в здравеопазването и в съвестното отношение към пациентските данни е централно условие за това, местните и регионалните власти да могат да предоставят качествени и сигурни здравни услуги. При това трябва, естествено, да се гарантира, че чувствителни данни няма да могат да попаднат в ръцете на неоправомощени лица и да бъдат употребявани за вторични цели, без засегнатото лице да е дало съгласие за това. Следователно би било полезно да се обсъди дали наред със съществуващите съответни разпоредби не са необходими допълнителни проверки, насоки или сертифициране на предлаганите от доставчиците мобилни здравни услуги. Освен това би трябвало да се насърчи разработването на надеждни и сигурни устройства, които да идентифицират лицата с помощта на биометрични данни;

20. е на мнение, че при разработването на законови актове би трябвало да се следи те да не затрудняват научните изследвания и системните подобрения на качеството повече от необходимото за гарантирането на защитата на данните на пациента. Следва да се намери възможно най-добър баланс между необходимата защита на личните данни и съществуващата в здравеопазването традиция, събраните и обобщени данни да спомагат в стремежа към по-високо качество и максимално бързо постигане на по-добри резултати за сегашните и бъдещите пациенти. Във връзка с това Комитетът на регионите специално изтъква необходимостта, този аспект да се отчита при работата върху предложението за нов регламент относно защитата на данните, така че, с цел оптимизиране, да се постигне подходящо равновесие между двата аспекта, подлежащи на защита;

21. смята, че е от решаващо значение гражданите да имат увереността, че мобилните здравни услуги, предлагани или препоръчвани от работещите в сферата на здравеопазването, са безопасни за ползване и допринасят за по-доброто здраве и по-високото качество на живот. Наред с останалото ще бъде необходимо качеството на мобилните здравни услуги да се гарантира във възможно най-висока степен от медицинска гледна точка. Във връзка с това Комитетът препоръчва да се прави ясно разграничение между приложенията, отнасящи се до начина на живот, и медицинските изделия. Мобилните здравни услуги, отнасящи се до втората категория, трябва да бъдат оценявани съгласно широко приети модели за оценка на медицинските изделия и методи и трябва да бъдат обхванати от Директива 93/42/ЕИО относно медицинските изделия. Нужна е освен това и ясна информация, за да могат потребителите, пациентите и здравните специалисти да изберат мобилната здравна услуга, която най-добре съответства на конкретните им потребности в момента;

Субсидиарност

22. обръща внимание, че за организацията и предоставянето на здравни услуги правомощия имат държавите членки. В много държави членки местните и регионалните власти носят отговорност за цялата политика в областта на здравеопазването и социалната политика или за значителна част от нея. Така местните и регионалните власти играят централна роля за развитието на здравеопазването и за неговата цифровизация посредством електронно и мобилно здравеопазване. Това изисква тясно сътрудничество с местните и регионалните власти и зачитане на принципа на субсидиарност в по-нататъшната работа на ЕС в областта на мобилното здравеопазване.

Брюксел, 4 декември 2014 г.

*Председател
на Комитета на регионите*

Michel LEBRUN

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Становище на Комитета на регионите — Пакет „Биологично производство“

(2015/C 019/18)

Докладчик	Willemien Hester Maij (NL/ЕНП), член на изпълнителния съвет на провинция Overijssel
Отправни документи	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — План за действие за бъдещето на биологичното производство в Европейския съюз COM(2014) 179 final Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти, за изменение на Регламент (ЕС) № XXX/XXX на Европейския парламент и на Съвета [регламент относно официалния контрол] и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета — COM(2014) 180 final

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Цели на законодателния пакет

1. одобрява определените от Комисията цели за биологичното производство: отстраняване на пречките пред устойчивото развитие на биологичното производство, насърчаване на ефикасното развитие на вътрешния пазар и гарантиране на лоялна конкуренция на земеделските стопани и на стопанските субекти и запазване или увеличаване на доверието на потребителите в биологичните продукти;

2. препоръчва да се подобри действащият Регламент (ЕО) № 834/2007 относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти. Макар и да подкрепя целта за сближаване с принципите на биологичното земеделие, КР изразява своето предпочитание към разгледания от Комисията вариант на политика за подобряване на статуквото въз основа на подобрения и по-добро прилагане на съществуващото законодателство. КР отбелязва, че Комисията е избрала широкомащабна законодателна реформа, с която стандартите стават по-строги и се премахва всякаква форма на гъвкавост. КР счита, че почтеността на предприемачите и на системата на производство, както и нейното приспособяване към различните агроклиматични условия и етапи на развитие в различните територии на ЕС, е от ключово значение за устойчивия растеж и доверието на потребителите. Почтеността обаче не може да се наложи единствено като се въведат по-строги правила. По-строгите правила имат пряко отражение върху приемствеността в отрасъла. Комисията счита, че това отражение е временно, но КР не вижда достатъчно доказателства в подкрепа на тази гледна точка и, като изчаква оценката, която я доказва, предпочита еволюционния вариант — внасяне на подобрения в действащото законодателство — пред предложения революционен вариант на широкомащабна законодателна реформа;

3. отбелязва със задоволство, че Комисията е изготвила план за действие за подкрепа на прехода към новата правна рамка. Все пак КР изразява разочарование от въпросния план по три причини. Първо, в плана за действие не се посочва конкретна цел в цифри за развитие на сектора. Второ, планът няма собствен бюджет, освен този на ЕЗФРСР. Бюджетът на ЕЗФРСР е ограничен и затова има основание за опасения, че значителна част от наличните средства ще трябва да се използват за изплащане на компенсации за щети по член 20 (изискване във връзка с наличието на неразрешени продукти или вещества) от новия регламент. Трето, местното и регионалното измерение липсват, макар че са част от общите принципи на биологичното производство, посочени в член 4, буква ж) от проекта на регламент. КР счита, че това е пропусната възможност, тъй като местните и регионалните власти са пряко заинтересовани от развитието на биологичното земеделие, доколкото съфинансират мерките по програмата за развитие на селските райони и приканва планът за действие да бъде подсилен и по-добре финансиран;

Субсидиарност и пропорционалност

4. Някои предложени мерки, по-специално отмяната на възможността държавите членки да правят изключения, пораждаат безпокойство във връзка със субсидиарността, тъй като е спорно доколко те са необходими за постигането на желаните цели и осигуряват ясна полза. Освен това предложението се простира извън необходимите граници; цялостното преразглеждане на действащото законодателство е преждевременно и в твърде голяма дълбочина, и представлява потенциално нарушение на принципа на пропорционалност, тъй като има други, по-малко рестриктивни начини, да бъдат постигнати желаните резултати. Изложените по-горе безпокойства бяха изгъкнати по време на консултацията по въпросите на субсидиарността, проведена от Комитета на регионите ⁽¹⁾.

Структура на регламента

5. препоръчва делегираните актове, предвидени в глава III „Правила относно производството“, да се изготвят като част от основния регламент, така че КР да може да предостави своето мнение по този съществен елемент от нормативната уредба.

Тя се състои от един единствен регламент с приложения, които съдържат специфичните правила за производство. Регламентът се състои от 45 члена, 29 от които предвиждат делегирани актове. КР не е компетентен да дава становища по делегираните актове. Те обаче се съдържат във всички части на регламента. По-специално 13 делегирани актове, които се отнасят до правилата относно производството, са от съществено значение за приемствеността в биологичния сектор на местно и регионално равнище. Съгласно член 290 от ДФЕС съществените елементи от една област се запазват за законодателния акт и съответно не могат да бъдат предмет на делегиране на правомощие. Следователно структурата на регламента е в противоречие с логиката на ДФЕС;

6. препоръчва предложението да се разглежда заедно с горепосочения регламент относно официалния контрол. Контролът на правилата относно биологичното производство и етикетането е разгледан във въпросния регламент относно официалния контрол. В своето становище относно този регламент КР изказа възражения срещу правомощията на Комисията да приема делегирани актове във връзка с някои специфични правила за извършване на официален контрол. КР обърна внимание, че е абсолютно необходимо в самия регламент да се предвидят всички разпоредби, които оказват сериозно въздействие върху дейностите по контрола и бюджетите на държавите членки;

Предмет, обхват и определения

7. препоръчва ясно да се определи приложното поле на специфичните разпоредби за производството и контрола, чието действие приключва с опаковането, етикетането и предоставянето на екологичния продукт на крайния потребител в ненарушима опаковка или, ако той се продава в насипно състояние, извън оригиналната си опаковка или в опаковка, която може да бъде манипулирана — до момента на продажбата му на крайния потребител;

8. препоръчва определението на „група от оператори“ в член 3 да се базира и на регионалното определение на „дребен земеделски стопанин“ въз основа на оборота. Комисията определя понятието „група от оператори“ с цел да намали административната тежест за дребните земеделски стопани. КР приветства това намерение, но не може да приеме определението на „дребен земеделски стопанин“ единствено въз основа на хектарите използвана земеделска площ, защото 5 хектара оранжерийно растениевъдство е голямо стопанство, докато 5 хектара пасища е малко стопанство;

⁽¹⁾ Консултация на Мрежата за наблюдение на субсидиарността и на Експертната група за субсидиарността, която беше проведена от 16 април до 26 май 2014 г. Докладът може да бъде намерен на: [http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Observations2014/COM%20\(2014\)%20180%20860ce890ecc54e2dbf32defbd5e433c4/Report%20consultation%20Organic%20farming.pdf](http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Observations2014/COM%20(2014)%20180%20860ce890ecc54e2dbf32defbd5e433c4/Report%20consultation%20Organic%20farming.pdf)

Правила относно производството

9. препоръчва да се запази възможността за паралелно земеделие. С член 7, параграф 1, буква а) Комисията прекратява настоящата практика за смесени стопанства, които съвместяват биологичното производство с конвенционалното. Приблизително една четвърт от биологичните стопанства в Европа произвеждат както биологично, така и конвенционално. Стопанствата с паралелно производство като цяло се контролират от контролните органи за биологичното производство. КР счита, че тази смесена експлоатация има положителна роля за взаимодействието между биологичното и конвенционалното земеделие и допринася за устойчивостта и иновацията в земеделието. КР се опасява, че със забраната на смесената експлоатация част от биологичните стопанства ще изчезнат или пък производителите ще бъдат принудени да търсят административни решения (разделяне на структурите), за да заобикалят това правило;

10. препоръчва да се договори с операторите в областта на растениевъдството и животновъдството реалистичен преходен период за въвеждане на правилото за 100 % биологичен репродуктивен материал. Комисията премахва различни изключения от правилата и предлага в членове 10, 11 и 12 за производството на биологични растения, растителни продукти, животни, морски водорасли и аквакултурни животни да се използва само биологичен репродуктивен материал. Много региони са още далеч от тази практика, тъй като биологичният репродуктивен материал там е недостатъчен. Затова Комисията предвижда преходен период до 31 декември 2021 г. КР счита, че този срок е реалистичен, само ако е съпътстван от конкретни мерки за подкрепа, и призовава през 2019 г. да бъде направена оценка на срока, за да се гарантира, че това няма да доведе до дефицит на репродуктивен материал и спад на производството;

11. препоръчва правилата за вписване на биологичните видове в официалния регистър да се адаптират предварително с премахването на изключенията за използване на семена. В своето становище относно „Генетичните ресурси в селското стопанство — от опазването към устойчивото използване“ (CdR 2014/1277 fin) КР отбелязва, че вписването в официалния регистър на видовете и сортовете не е адаптирано към биологичните семена. КР счита, че новото предложение за регламент относно производството и пускането на пазара на растителен репродуктивен материал трябва да даде възможност за сертифициране на семената въз основа на критерии, адаптирани към биологичното земеделие;

12. посочва, че Комисията преминава от система на задължение за полагане на усилия към система на задължение за постигане на резултати, като в член 20 въвежда праг за неразрешени вещества в биологичните продукти. КР не подкрепя въвеждането на отделна система на задължение за постигане на резултати за биологичния сектор и счита, че всички европейски хранителни продукти трябва да отговарят на едни и същи изисквания за безопасност на храните;

13. ако в по-дългосрочна перспектива се определи праг за наличие на неразрешени вещества в биологичните продукти, то би трябвало предварително да се уточнят правилата, въз основа на които производителите ще бъдат компенсирани от държавите членки за претърпени загуби. Един биологичен производител не е в състояние да предотврати замърсяването на продуктите си с неразрешени вещества, ако съседът му произвежда по конвенционален начин и не взема никакви мерки за предотвратяване на замърсяването. КР счита, че шетите от десертифицирането не бива да са за сметка на производителя на биологична продукция или на местните или регионалните власти. В предложението за регламент се предвижда държавите членки да могат да отпускат национални плащания чрез инструментите на ОСП за компенсация на земеделските стопани за понесени от тях загуби. Комисията не предоставя данни за отражението върху бюджета на тези мерки, тъй като правилата за компенсация не са ясно установени;

Търговия с трети държави

14. отбелязва, че Комисията предлага принципът на равностойност за търговията с трети страни да се реши в рамките на търговските споразумения. Така сравнението на мерките за контрол и правилата за производство ще бъде неразделна част от търговското споразумение. КР счита, че това решение е недостатъчно прозрачно и може да навреди на доверието на потребителите, и препоръчва, що се отнася до въпроса за равностойността в рамките на търговските споразумения, да се приемат процедурни правила, които да позволят на Комисията да започне преговори с трети държави по прозрачен начин. С цел повече прозрачност при изготвянето на споразуменията е важно Съветът да предостави мандат, съпътстван от предписания, и Комисията да докладва пред Съвета за сключените споразумения;

Процедурни, преходни и заключителни разпоредби

15. препоръчва да се запази настоящата практика за извършване на редовни проверки на място. Предложението за регламент съдържа в член 44, параграф 3 предложение за изменение на член 23 от предложения регламент относно официалния контрол. Настоящата практика на годишни проверки на място се заменя със система на проверки въз основа на оценка на риска. Аргументът за тази промяна е намаляване на разходите. Също като IFOAM, AREPO и ЕОСС, КР счита, че тази промяна е нежелателна. Проверките на място са важни за доверието на потребителите и са обратна връзка за производителите;

План за действие за биологичното производство

16. препоръчва да се създаде платформа за проследяване и оценка на плана за действие, която да насърчава и да оценява изпълнението му. Участниците в тази платформа следва да са представители на „златния триъгълник“ от предприемачи, публични власти и научни и преподавателски среди. По-конкретно става дума за представители на бизнес средите, на учебните заведения и научно-изследователските институции, на държавите членки и на регионите, заедно с колегиум от потребители и екологични спружения. КР препоръчва на Комисията в плана за действие да определи цел от 10 % биологично обработваеми земи, която да бъде постигната до 2020 г. В параграфи 17 и 18 са посочени действията на регионите, които могат да бъдат координирани от въпросната платформа;

17. насърчава въвеждането на биологични продукти в заведенията за обществено хранене. Столовете в учебните заведения, в публичните институции, здравните заведения и в предприятията могат да стимулират развитието и организацията на местното биологично производство. Въвеждането на биологични продукти в заведенията за обществено хранене често е в обхвата на местните политики. КР призовава да се положат усилия в столовете на учебните заведения да се предлагат 75 % здравословни биологични и/или регионални продукти, както и да се създаде база данни с информация и предложения за здравословни регионалните и биологични продукти в помощ на заведенията за обществено хранене;

18. насърчава опазването на водоизточниците и природните зони посредством биологичното земеделие. Много региони имат положителен опит в опазването на водоизточниците в природните зони с помощта на биологичното земеделие. КР препоръчва опитът от тези начинания да се споделя, за да могат местните и регионалните власти да бъдат окуражени да тръгнат по този път.

II. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ**Изменение 1**

Ново съображение 9:

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	<p><u>Следва да се предвиди известна гъвкавост по отношение на прилагането на правилата за производство, за да се даде възможност за адаптиране на стандартите и изискванията към местните климатични или географски условия, специалните животновъдни практики и етапите на развитие в биологичното производство. По този начин ще могат да се прилагат изключения, но само в рамките на конкретни условия, залегнали в законодателството на Общността. По-голямата гъвкавост не бива да противодейства на усилията за сертифициране, които трябва да бъдат хармонизирани и ефективни, поради което е необходимо да бъдат създадени ясни критерии и правила за прилагане на изключенията и тези разпоредби да бъдат включени в основния регламент.</u></p>

Изложение на мотивите

Целта на изменението е в настоящия проекторегламент да бъде включена гъвкавостта, която позволява да бъдат отчетени местните условия.

Изменение 2

Член 2, параграф 1

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Настоящият регламент се прилага за земеделските продукти, изброени в приложение I към Договора за функционирането на Европейския съюз („Договора“), и за някои други продукти, изброени в приложение I към настоящия регламент, доколкото тези земеделски продукти и останалите продукти предстои да бъдат произведени, обработени, разпространени, пуснати на пазара, внесени или изнесени като биологични продукти.</p> <p>Продуктите от риболов и лов на диви животни не се считат за биологични продукти.</p>	<p>Настоящият регламент се прилага за земеделските продукти, изброени в приложение I към Договора за функционирането на Европейския съюз („Договора“), и за някои други продукти, изброени в приложение I към настоящия регламент, доколкото тези земеделски продукти и останалите продукти предстои да бъдат произведени, обработени, разпространени, пуснати на пазара, внесени или изнесени като биологични продукти, <u>и докато тези продукти не бъдат опаковани, етикетирани и предложени за крайно потребление в ненарушила опаковка или докато не бъдат получени от крайния потребител, в случай че се продават в насипно състояние, извън своите опаковки или в манипулируеми опаковки.</u></p> <p>Продуктите от риболов и лов на диви животни не се считат за биологични продукти.</p>

Изложение на мотивите

Необходимо е ясно да се посочи приложното поле на конкретните разпоредби за производството и контрола от полето до момента, в който продуктът вече не може да бъде обработван и/или бъде получен от крайния потребител.

Изменение 3

Член 3, параграф 7

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>„група от оператори“ означава група, в която всеки оператор е земеделски стопанин, който притежава стопанство с големина до 5 хектара използвана земеделска площ и който може освен в производството на храни или фуражи да участва и в тяхната преработка;</p>	<p>„група от оператори“ означава група, в която всеки оператор е земеделски стопанин, който <u>съгласно действащите стандарти в съответната държава членка може да бъде определен като дребен земеделски стопанин притежава стопанство с големина до 5 хектара използвана земеделска площ</u> и който може освен в производството на храни <u>и/или</u> фуражи да участва и в тяхната преработка;</p>

Изложение на мотивите

Смисъла на понятието „дребен земеделски стопанин“ зависи в голяма степен от местния контекст. Следователно държавите членки следва да могат сами да дават това определение.

Изменение 4

Член 7, параграф 1, буква а)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Операторите спазват следните общи правила за производство:</p> <p>(а) цялото земеделско стопанство или дейност на аквакултурата се управлява в съответствие с приложимите за биологичното производство изисквания;</p>	<p>Операторите спазват следните общи правила за производство:</p> <p>(а) цялото земеделско стопанство или дейност на аквакултурата, <u>или в определена част</u>, се управлява в съответствие с приложимите за биологичното производство изисквания;</p>

Изложение на мотивите

Смесената експлоатация има положителна роля за обмена между биологичното и конвенционалното земеделие. Със забраната на смесената експлоатация част от биологичните стопанства ще изчезнат.

Изменение 5

Член 20

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Наличие на неразрешени продукти или вещества</p> <p>1. Продукти, в които се установява наличие на продукти или вещества, които не са разрешени в съответствие с член 19, над установените граници, като се вземе предвид по-специално Директива 2006/125/ЕО, не се предлагат на пазара като биологични.</p> <p>2. С цел да се гарантира ефективността, ефикасността и прозрачността на биологичното производство и системата на етикетването, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 36 относно специалните критерии и условия за прилагане на границите, посочени в параграф 1, и по отношение на установяването на тези граници и тяхното адаптиране предвид техническото развитие.</p> <p>3. Чрез дерогация от член 211, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и след одобрение от Комисията, прието, без да се прилага процедурата, посочена в член 37, параграф 2 или 3 от настоящия регламент, държавите членки могат да отпускат национални плащания за компенсация на земеделските стопани за понесени от тях загуби поради замърсяване на земеделските им продукти с неразрешени продукти или вещества, което ги възпрепятства да предлагат на пазара продуктите си като биологични, при условие че земеделските стопани са взели всички целесъобразни мерки, за да избегнат риска от подобно замърсяване. Държавите членки могат да използват инструментите по общата селскостопанска политика, за да покрият изцяло или отчасти тези загуби.</p>	<p>Наличие на неразрешени продукти или вещества</p> <p>1. Продукти, в които се установява наличие на продукти или вещества, които не са разрешени в съответствие с член 19, над установените граници, като се вземе предвид по-специално Директива 2006/125/ЕО, не се предлагат на пазара като биологични.</p> <p>2. С цел да се гарантира ефективността, ефикасността и прозрачността на биологичното производство и системата на етикетването, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 36 относно специалните критерии и условия за прилагане на границите, посочени в параграф 1, и по отношение на установяването на тези граници и тяхното адаптиране предвид техническото развитие.</p> <p>3. Чрез дерогация от член 211, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и след одобрение от Комисията, прието, без да се прилага процедурата, посочена в член 37, параграф 2 или 3 от настоящия регламент, държавите членки могат да отпускат национални плащания за компенсация на земеделските стопани за понесени от тях загуби поради замърсяване на земеделските им продукти с неразрешени продукти или вещества, което ги възпрепятства да предлагат на пазара продуктите си като биологични, при условие че земеделските стопани са взели всички целесъобразни мерки, за да избегнат риска от подобно замърсяване. Държавите членки могат да използват инструментите по общата селскостопанска политика, за да покрият изцяло или отчасти тези загуби.</p>

Изложение на мотивите

КР не подкрепя въвеждането на отделна система на задължение за постигане на резултати за биологичния сектор.

Изменение 6

Член 30

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Равностойност съгласно търговско споразумение</p> <p>Призната трета държава, посочена в член 28, параграф 1, буква б), точка ii), първо тире, е трета държава, която Съюзът е признал съгласно търговско споразумение като разполагаща със система за производство, която има същите цели и принципи и която прилага същите правила, които осигуряват същото равнище на гарантиране на съответствие като тези на Съюза.</p>	<p>Равностойност съгласно търговско споразумение</p> <p>1. Призната трета държава, посочена в член 28, параграф 1, буква б), точка ii), първо тире, е трета държава, която Съюзът е признал съгласно търговско споразумение като разполагаща със система за производство, която има същите цели и принципи и която прилага същите правила, които осигуряват същото равнище на гарантиране на съответствие като тези на Съюза.</p> <p>2. <u>Комисията определя процедурните изисквания за признаване на трети държави в рамките на търговско споразумение.</u></p> <p>3. <u>За сключване на търговско споразумение Комисията действа въз основа на мандат, предоставен ѝ от Съвета и съпътстван от предписания.</u></p>

Изложение на мотивите

С цел засилване на доверието на потребителите, сравнението на правилата за производство и мерките за контрол трябва да е в основата на принципа на равностойност.

Изменение 7

Член 36, параграф 3

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Упражняване на делегирането</p> <p>3. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.</p>	<p>Упражняване на делегирането</p> <p>3. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент, и Съвета <u>и Комитета на регионите.</u></p>

Изложение на мотивите

КР счита, че като европейски консултативен орган трябва да може да изказва мнението си по въпроси, които са от основно значение за регионите. Тъй като договорът не го оправомощава да дава на Комисията становището си по делегирани актове, Комитетът би желал да може да представя становище за Европейския парламент и за Съвета.

Изменение 8

Член 44, параграф 3.3, буква в)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
По отношение на правилата, посочени в член 1, параграф 2, буква й), чрез делегираните актове, посочени в параграф 2 от настоящия член, се определят правила относно: в) честотата на мероприятията по официален контрол по отношение на операторите, както и случаите и условията, при които определени оператори се освобождават от някои мероприятия по официален контрол;	По отношение на правилата, посочени в член 1, параграф 2, буква й), чрез делегираните актове, посочени в параграф 2 от настоящия член, се определят правила относно: в) честотата на мероприятията по официален контрол по отношение на операторите, както и случаите и условията, при които определени оператори се освобождават от някои мероприятия по официален контрол;

Изложение на мотивите

Редовните проверки на място са важни за доверието на потребителите и са обратна връзка за производителите. Затова е важно те да се запазят.

Изменение 9

Приложение II, Част II, параграф 1.4.1

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
1.4.1. Общи хранителни потребности По отношение на храненето се прилагат следните правила: а) предназначенията за животните фуражи се набавят основно от земеделското стопанство, където се отглеждат животните, или от други биологични стопанства в същия район;	1.4.1. Общи хранителни потребности По отношение на храненето се прилагат следните правила: а) предназначенията за животните фуражи се набавят основно от земеделското стопанство, където се отглеждат животните, или от други биологични стопанства в същия район, <u>ако средствата позволяват това; в противен случай и с изрично разрешение, могат да се набавят извън региона;</u>

Изложение на мотивите

Това изискване може да доведе до изчезването на много биологични животновъдни стопанства в някои европейски региони, тъй като е много трудно днес да се разчита 100 % на собственото стопанство или на околните стопанства за изхранване на добитъка.

Брюксел, 4 декември 2014 г.

Председател
на Комитета на регионите

Michel LEBRUN

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG